

**Bu kitaba sığmayan
daha neler var!**



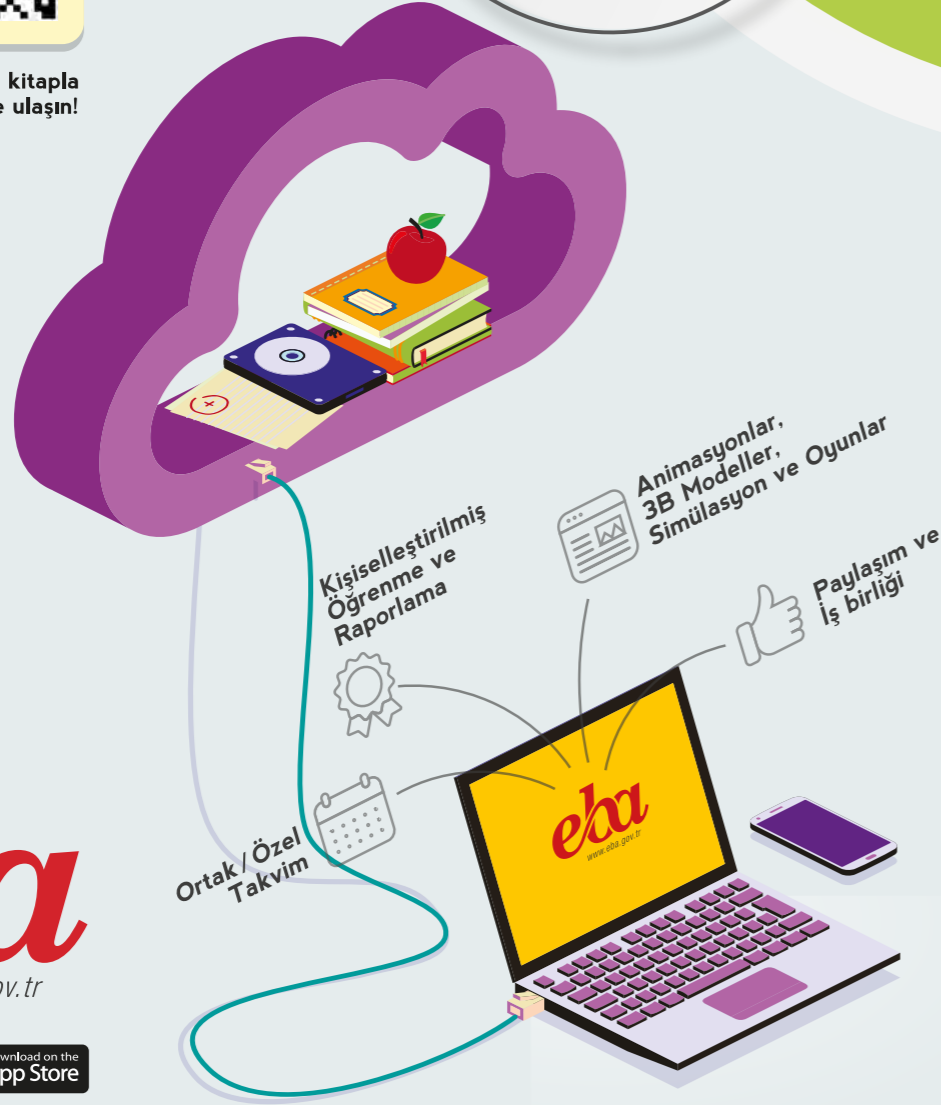
Karekodu okutun, bu kitapla ilgili EBA içeriklerine ulaşın!

ÖDS

**ÖĞRENCİ/ÖĞRETMEN
DESTEK SİSTEMİ**

<https://ods.eba.gov.tr>

- Konu Anlatımlı Ders Videoları
- Soru Çözüm Videoları
- Ders Anlatım Videoları
- Çoktan Seçmeli Sorular



eba
www.eba.gov.tr



**BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR.
PARA İLE SATILAMAZ.**

ISBN: 978-975-11-7942-5

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 5'inci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.

MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANI

**KONUT EDİNME
VE DÜZENLEME**

11-12

**DERS
MATERYALİ**

AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANI KONUT EDİNME VE DÜZENLEME 11-12 DERS MATERYALİ



MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANI

KONUT EDİNME VE DÜZENLEME

11-12

DERS MATERYALİ

YAZARLAR

Hacer SEYHAN
Hatice Pınar ULUĞ



MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI: 9410
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAP DİZİSİ: 3070

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir.
Ders materyalinin metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiç bir surette alınıp yayımlanmaz.

HAZIRLAYANLAR

DİL UZMANI

Emine KANSU
Nuray TAZEGÜL

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Mine ERÇİN

REHBERLİK UZMANI

Cemal KOÇ

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Mustafa ÇELİK

GÖRSEL TASARIM UZMANI

Ferhan GÜN

ISBN 978-975-11-7942-5

Millî Eğitim Bakanlığının 24.12.2020 gün 18433886 sayılı oluru ile Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünce ders materyali olarak hazırlanmıştır.



İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va' dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmâhrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

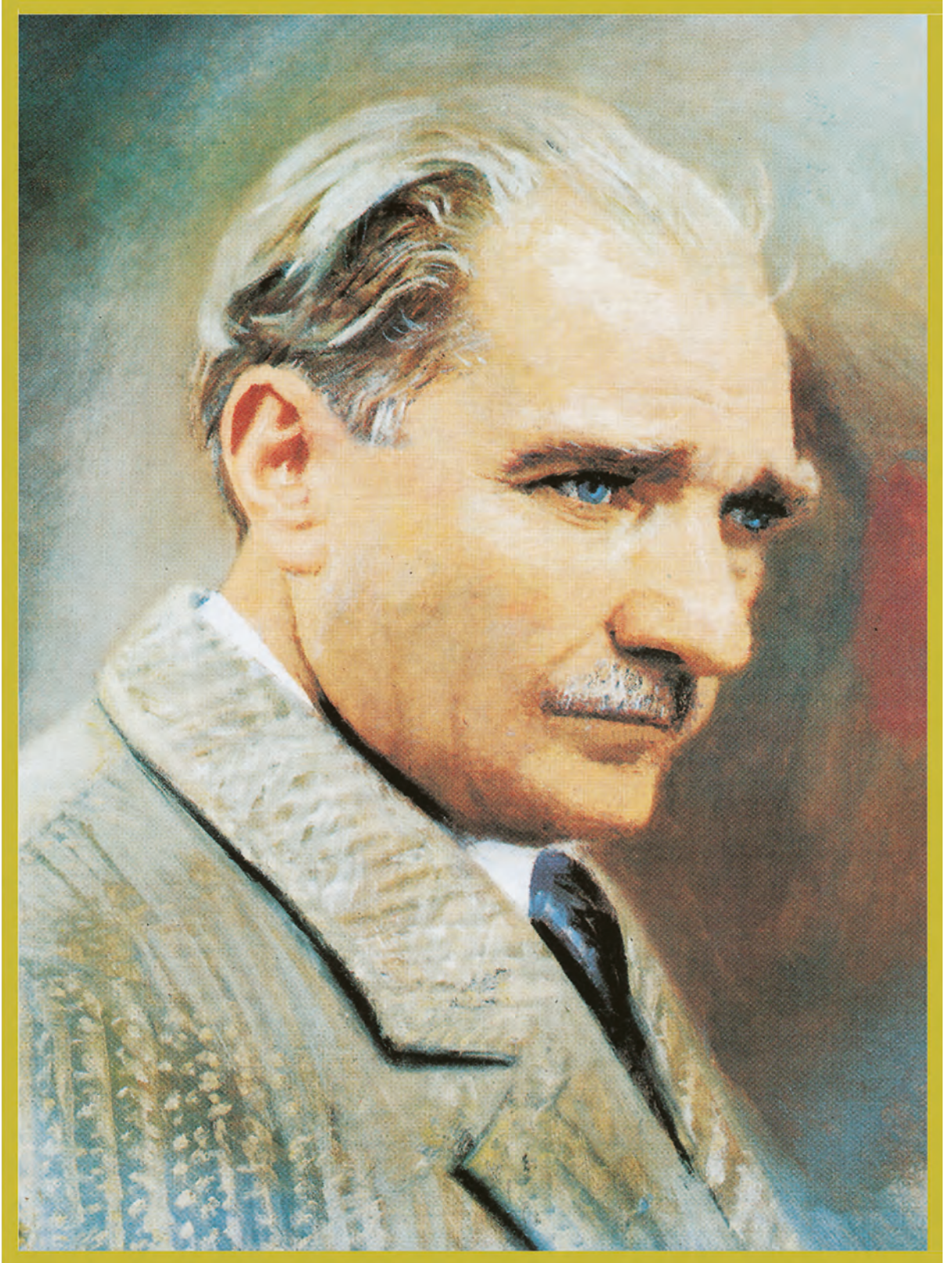
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk



MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DERS MATERYALİNİN TANITIMI	12
----------------------------------	----



1. KONUT İHTİYACI.....	14
1.1. KONUT	16
1.1.1. Konut Tipleri	16
1.1.2. Konut Fonksiyonları.....	20
1.1.3. Ailenin Konut İhtiyacını Belirleyen Faktörler	20
1.1.4. Konut Satın Alma ya da Kiralamada Acentelerin Fonksiyonları.....	21
1.2. KONUT SATIN ALMA VE KİRALAMA	23
1.2.1. Konut Kiralama İle İlgili Temel Kavramlar	23
1.2.2. Konut Satın Alma İle İlgili Temel Kavramlar	29
1.2.3. Konut Alırken Dikkat Edilecek Hususlar	31
1.2.4. Tapu Alırken Yapılacak İşlemler	32
1.2.5. Konut Kredisi.....	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	35



2. EV TAŞIMA VE DÜZENLEME.....	36
2.1. EŞYALARI TOPLAMA	38
2.1.1. Taşınmada Aile Bireylerinin Görev ve Sorumlulukları	38
2.1.2. Eşya Toplama Yöntemleri.....	39
2.2. NAKLİYE KOŞULLARI	42
2.2.1. Nakliye Şirketlerini Araştırma Yöntemleri	42
2.2.2. Nakliye Koşullarını Seçme Yöntemleri	42
2.2.3. Eşyaları Taşıma	44
2.2.4. Eşyaların Montajı	45
2.3. EV DÜZENLEME	46
2.3.1. Ev Düzenleme Prensipleri	46
2.3.2. Ev Düzenlemede Eşyaların Seçimi	49
2.4. EŞYA YERLEŞTİRME.....	52
2.4.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Tedbirlerini Alarak Özelliklerine ve Buldukları Mekâna Göre Eşya Yerleştirme	53
2.4.2. Ortak Yaşam Alanlarına ve Yatak Odalarına Eşya Yerleştirme	54
2.4.3. Mutfak Eşyalarını Yerleştirme	56
2.4.4. Banyo ve Tuvalet Yerleştirme.....	57
2.4.5. Balkon, Teras, Hol Yerleştirme	58
2.4.6. Bahçe Yerleştirme.....	59
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	61

İÇİNDEKİLER



3. EV AKSESUARLARI.....	64
3.1. AKSESUAR.....	66
3.1.1. Aksesuar Çeşitleri.....	66
3.1.2. Aksesuar Seçiminde Dikkat Edilecek Noktalar.....	67
3.1.3. Aksesuar Seçiminin Yapılması.....	68
3.2. AKSESUAR YERLEŞTİRME.....	69
3.2.1. Ortak Yaşam Alanlarına ve Yatak Odalarına Aksesuar Seçme.....	69
3.2.2. Mutfak Aksesuarlarını Yerleştirme.....	74
3.2.3. Antre, Banyo ve Bebek Odalarına Aksesuar Yerleştirme.....	75
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	79



4. KONUTLARDA AYDINLATMA.....	80
4.1. AYDINLATMA.....	82
4.1.1. Işık Kaynakları.....	82
4.1.2. Aydınlatma Tipleri.....	82
4.1.3. Aydınlatma Araçlarının Seçilmesi.....	84
4.2. KONUT BÖLÜMLERİNE UYGUN AYDINLATMA.....	87
4.2.1. Ortak Yaşam Alanları, Yatak Odaları, Mutfak ve Diğer Alanların Aydınlatılması.....	87
4.2.2. Aydınlatmada Tasarrufa Yönelik Tedbirler.....	93
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	95



5. KONUTLARDA İKLİMLENDİRME.....	96
5.1. KONUTLARDA ISITMA VE SOĞUTMA.....	98
5.1.1. Konutlarda Isıtma Sistemleri ve Araçları.....	98
5.1.2. Isıtmada Kullanılan Yakıtlar.....	100
5.1.3. Güneş Enerjisinden Faydalanma.....	100
5.1.4. Konutlarda Soğutma Sistemleri ve Araçlarına Göre Isıtma ve Soğutma.....	102
5.1.5. Konutları Isıtma ve Soğutmada Dikkat Edilecek İlkeler.....	104
5.2. HAVALANDIRMA YÖNTEMLERİNİ DİKKATE ALARAK KONUTU HAVALANDIRMA.....	106
5.2.1. Doğal ve Yapay (Mekanik) Havalandırma.....	107
5.2.2. Konutlarda Nem.....	110
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	112

İÇİNDEKİLER



6. KONUTTA GÜVENLİK	114
6.1. RİSKLERE KARŞI GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	116
6.1.1. Fiziki Şartlarda Güvenlik Önlemleri	116
6.1.2. Ev Tesisatlarında Güvenlik Önlemleri	117
6.1.3. Hırsızlığa Karşı Güvenlik Önlemleri	117
6.1.4. Depreme Karşı Güvenlik Önlemleri	119
6.2. SİGORTA SİSTEMİ	120
6.2.1. Sigorta Sisteminin Önemi	122
6.2.2. Ev İçin Uygulanan Sigorta Sistemi (Hırsızlık, Yangın, Deprem, Sel vb.)....	122
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	130
EKLER	132
CEVAP ANAHTARI	136
KAYNAKÇA.....	138

DERS MATERYALİNİN TANITIMI



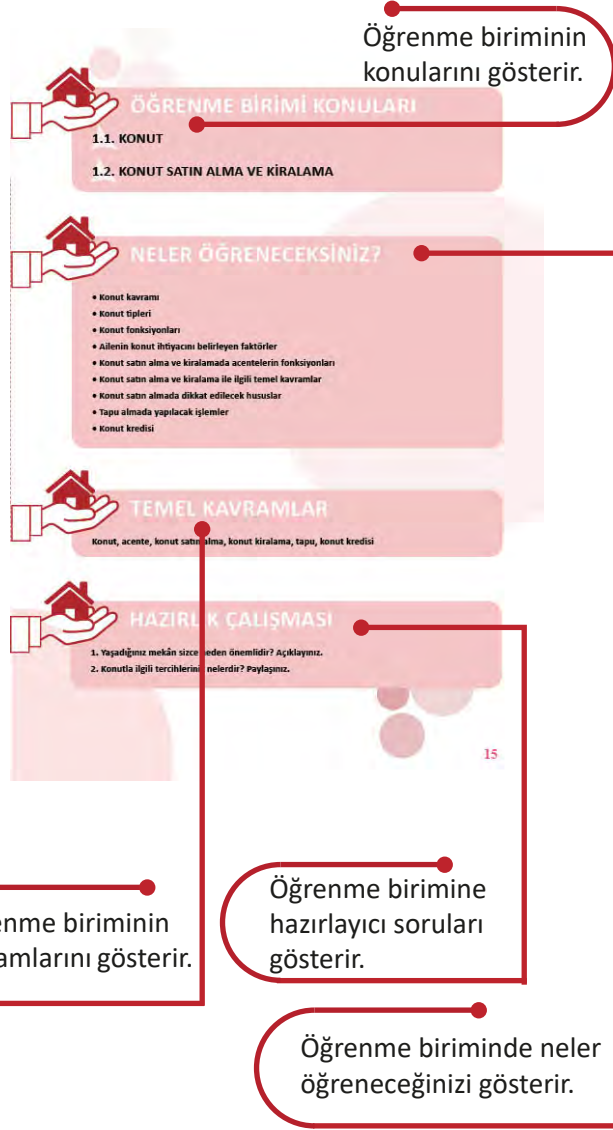
1. ÖĞRENME BİRİMİ: KONUT İHTİYACI

14

Öğrenme biriminin
adını gösterir.

Öğrenme biriminin
karekodunu gösterir.

DERS MATERYALİNİN TANITIMI



Uygulamaya ait içerikleri barındıran karekod alanını gösterir.



26350



İzlemek için kodu tarayın.

Karekodu tarayacak cihazınız yoksa karekodun altındaki sayıyı aşağıdaki linkin sonuna ekleyerek bağlantıya ulaşabilirsiniz.
<http://kitap.eba.gov.tr/KodSor.php?KOD=26350>

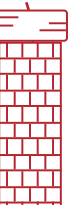
Bu ders materyalinde ölçü birimlerinin uluslararası kısaltmaları kullanılmıştır.



1. ÖĞRENME BİRİMİ



KONUT İHTİYACI





ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

1.1. KONUT

1.2. KONUT SATIN ALMA VE KİRALAMA



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Konut kavramı
- Konut tipleri
- Konut fonksiyonları
- Ailenin konut ihtiyacını belirleyen faktörler
- Konut satın alma ve kiralama acentelerin fonksiyonları
- Konut satın alma ve kiralama ile ilgili temel kavramlar
- Konut satın almada dikkat edilecek hususlar
- Tapu almada yapılacak işlemler
- Konut kredisi



TEMEL KAVRAMLAR

Konut, acente, konut satın alma, konut kiralama, tapu, konut kredisi



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Yaşadığınız mekân sizce neden önemlidir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Konutla ilgili tercihleriniz nelerdir? Paylaşınız.

1.1. KONUT

Konut; birey, hane halkı, aile ya da birkaç aile için kalıcı veya yarı kalıcı ev olarak kullanılan bir yaşam alanıdır. Bireyler konutta barınır ve temel ihtiyaçlarını karşılar.

Konutun Önemi

Konut; doğa koşulları, toplumun gelenek ve görenekleri, siyasal yapının özellikleri, üretim ilişkileri ve biçimi, kentleşme tipi, nüfus yapısı ve özelliklerine bağlı olarak oluşmaktadır. Zaman içinde değişim ve gelişim göstermektedir. İnsanların barınma, beslenme, giyinme gibi temel ihtiyaçlarını güvenli ve sağlıklı şekilde karşılayacak özellikleri taşıması gereken belli bir mekânsal büyüklüktedir. Bireyler ve aileler için barınak görevi gören konutlar; toplum için de sosyal, ekonomik ve fiziksel öneme sahiptir.



BİLGİ KUTUSU

1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile konutun bir insan hakkı olduğu uluslararası düzeyde kabul edilmiştir.

1.1.1. Konut Tipleri

İnsanlar, gereksinimleri ve çevre koşullarının etkisiyle farklı konut tipleri içinde barınma ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Konut tipleri aşağıda sıralanmıştır.

Tek Ev (Müstakil Ev): Büyük ya da küçük bir arsa içinde yer alan, etrafı açık, en fazla üç katlı ve genellikle tek ailenin barındığı konut tipidir. Yer aldıkları bölgenin yapılanma koşullarına göre şekillenmektedir. İçinde yaşayan bireylerin sosyokültürel statüsünü yansıtacak şekilde tasarlanmakta ve mekânsal gereksinimlerini karşılamaktadır.

İkiz Ev: Küçük arsaların elverişli kullanımına olanak verecek şekilde tasarlanmaktadır. Evler ortak bir duvarın iki yanında, aynı plan tipinin tekrarlanması ile oluşmaktadır. İkiz evlerden biri doğu ve kuzey cepheye, diğeri batı ve güney cepheye bakacak şekilde konumlandırılmaktadır.

Sıra Ev: İki tarafı da komşu binalar ile kapalı olan ve bir ya da birden fazla aile için tasarlanmış konutlardır (Görsel 1.1). Sanayi Devrimi ile beraber kentlerde yoğunlaşan iş gücüne ucuz ve yeterli sayıda konut sağlamak amacıyla yapımlarına başlanmıştır. Sıra evlerin zamanla gelişmesiyle **bahçeli ev** kavramı ortaya çıkmıştır. Bahçeli evlerde her birim konutun önünde ve arkasında bir bahçe alanı bırakılmıştır. Özellikle yazlık sitelerde uygulanmaktadır.



Görsel 1.1: Sıra evler



BİLGİ KUTUSU

Akaretler Sıra Evleri, İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde kendi adıyla anılan Akaretler semtinde yer almaktadır (Görsel 1.2). 1874 yılında Sultan Abdülaziz döneminde Mimar Sarkis Balyan tarafından Dolmabahçe Sarayı Akaretleri (Lojmanları) adıyla yapımına başlanan sıra evler, 138 konut biriminden oluşmaktadır. 19. yüzyıl Osmanlı mimarisinin en önemli anıtsal yapılarından kabul edilir.



Görsel 1.2: Akaretler sıra evleri, Beşiktaş, İstanbul

Teras Ev: Eğimin fazla olduğu alanları kullanılabilir duruma getirme düşüncesiyle ortaya çıkmıştır. Arsanın eğimi ile biçimlenen konutlar, konutların eğime dik şekilde kayarak birbiri üzerine gelmesi mantığıyla oluşmaktadır. Böylece bir konutun çatısı, diğerinin terası olmaktadır.

Avlulu Ev: Bir yapının önünde, arkasında ya da yanlarında bulunan ve o yapıyı tamamlayan, üstü açık ve çevresi duvarla ya da çitle çevrili alana **avlu** adı verilir. Sıcak iklimlerde avlu, içindeki su ögesi ve gölgelikleri ile serin bir dinlenme alanı oluşturmaktadır. Dış ve iç avlu, U ve L formlu yapılar tarafından çevrelenmektedir.

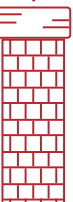
Apartman: Türkiye'de ve dünyada çokça kullanılan konut tipidir. Çok sayıda aileyi barındırır. Apartmanlar; T blok, yıldız, nokta blok gibi farklı biçimlerde olup tek katta iki, üç, dört veya daha fazla daire olacak şekilde planlanabilmektedir.

Lojman: Kamu ya da özel kuruluşlarda çalışan personellerin oturduğu, düşük kiralı ya da kira bedeli olmayan konutlardır. Bir kamu kuruluşu, fabrika ya da işletmede çalışan personelin oturduğu lojmanlar; çok katlı sıra evler, apartman ve tek tip konut şeklindedir.

Toplu Konut: 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'da beliren konut açığı ile ortaya çıkmıştır. Toplu konut alanları kentlerin çevresinde yer almaktadır (Görsel 1.3). Kent merkezine uzak olmaları sebebiyle sağlık, eğlence, eğitim, alışveriş gibi pek çok sosyal yaşam merkezini bir arada barındırmaktadır.



Görsel 1.3: Toplu konutlar





BİLGİ KUTUSU

Türkiye 'de son dönemlerde inşa edilen toplu konutlarda, kapalı konut sitelerine doğru bir eğilim gözlenmektedir. Dikey kapalı konut adı verilen ve rezidans mantığı ile yükselen konut inşası kent merkezlerinde artmaya başlamıştır.

Kır Evi: Genellikle doğayla iç içe olup buldukları yöreye ait özellikler taşıyan konutlardır. Tek katlı veya iki katlıdır. Balkon veya terasıdır.

Dağ Evi: Ormanlık alanlar ya da eğimin fazla olduğu dağ ve tepe yamaçlarında tasarlanmaktadır. Dağ evlerinde kullanılan malzeme, yöreye göre değişmektedir. Bu evlerde taş ve ahşap kullanımı tercih edilir. Dağ evlerinin belirleyici özelliği çatısıdır (Görsel 1.4). Dağ evlerinde kar yükü oluşturmaması sebebiyle yüksek eğimli çatılar tercih edilmektedir.



Görsel 1.4: Dağ evi



Görsel 1.5: Yayla evleri

Yazlık Ev: Kentin gürültüsünden uzaklaşmak için farklı mevsimlerde kısa ya da uzun süreli kullanılan konutlardır. Yazlık evler, çok katlı binalarda bulunan bir daire olabildiği gibi tek veya iki katlı olup bahçe içinde de tasarlanabilmektedir.

Yayla Evi: Sıcak yaz aylarında dinlenmek ya da hayvan otlatmak için kullanılan, suyu ve havası temiz dağ tepelerindeki düzlük alanlara yapılan konut tipidir (Görsel 1.5).



ARAŞTIRMA

Türkiye'de yayla evi en çok hangi bölgelerde bulunur? Nedenlerini dikkate alarak araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Bağ Evi: Büyük bahçeler içinde seyrek yerleşme şeklinde yer almaktadır. Evler genellikle üç katlıdır. Zemin katlar üretim yapma ve depolama amacı ile kullanılırken üst katlar ev sakinlerinin ihtiyaçlarına göre düzenlenmektedir.



? SIRA SİZDE

Aşağıdaki ev türlerinin niteliklerini doğru ev isimleri ile eşleştiriniz.

Ev Türlerinin Nitelikleri	Ev isimleri
Sıcak yaz aylarında dinlenmek ya da hayvan otlatmak için kullanılır. <input type="checkbox"/>	a. sıra ev
Doğayla iç içedir ve bulunduğu yöreye ait özellikler taşır. <input type="checkbox"/>	b. yayla evi
Kamu ya da özel sektörde çalışan personeller oturur. <input type="checkbox"/>	c. bağ evi
Ormanlık alanlarda ve eğimin fazla olduğu dağ yamaçlarında bulunur. <input type="checkbox"/>	ç. lojman
Kent merkezine uzak mesafede konumlandırılmıştır. <input type="checkbox"/>	d. tek katlı ev
Aynı plan kullanılarak ortak bir duvarın iki yanına inşa edilir. <input type="checkbox"/>	e. ikiz ev
Bir konutun çatısı diğer evin terasıdır. <input type="checkbox"/>	f. kır evi
	g. teras ev
	ğ. dağ evi
	h. toplu konut

1. Öğrenme Birimi



1.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Karton malzemeden maket ev tasarlama

Konu: Özgün bir maket ev tasarlama

Önerilen Süre: 4 ders saati

Araç Gereç: Karton, yapıştırıcı, makas, renkli kâğıtlar vb.

Sınıf mevcuduna göre dört veya beşerli gruplara ayrılıңыз. Konut tiplerinden bir tanesine karar vererek özgün bir maket ev tasarlayınız. Tasarladığınız evin kartondan maketini arkadaşlarınızla iş birliği içinde yapınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



1.1.2. Konut Fonksiyonları

Konutta temel amaç barınmadır. İnsanlar öncelikle doğanın olumsuz etkilerinden korunup rahat edebilecekleri güvenli bir ortam istemektedirler. Bu konforu konut sayesinde elde edebilmektedirler. Konutların fonksiyonları şunlardır:

- Barınma
- Güvenlik
- Korunma (Görsel 1.6)
- Aidiyet hissi
- Oturma, dinlenme, sohbet etme
- Yemek pişirme ve yeme
- Uyuma, çalışma, yıkanma
- Konuk ağırlama
- Kitap okuma, müzik dinleme, oyun oynama
- Yatırım olarak değerlendirme
- Üretim ve ticaret yapma
- Depolama



Görsel 1.6: Korunma ihtiyacı için konut

1.1.3. Ailenin Konut İhtiyacını Belirleyen Faktörler

Ekonomik ve sosyo demografik faktörler ailenin konut ihtiyacını belirlemektedir (Görsel 1.7). Konut ihtiyacını belirlemede etkili olan faktörler; ailenin ihtiyaç ve istekleri, bütçesi (Görsel 1.8), zevk ve tercihleri, konut fiyatlarıdır. Sosyal ve kültürel gelişmeler, kentleşmenin artması, konut pazarının tüketicinin bütçesine uygun kampanyaları, aile yapısında meydana gelen değişiklikler (doğum, ölüm vb.), çeşitli sebeplerle evdeki nüfusun artması, yenileme ihtiyacı gibi sebepler de ailenin konut ihtiyacını belirlemede etkili olmaktadır.



Görsel 1.7: Konut ihtiyacını belirleyen ekonomik faktör



Görsel 1.8: Konut ihtiyacında bütçenin önemi



1.2. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Hayalindeki evi resmetme

Konu: Hayalindeki ev

Önerilen Süre: 2 ders saati

Araç Gereç: Resim kâğıdı, boya kalemleri

Bu etkinlikte, bir resim kâğıdına hayalinizdeki evi resmetmeniz beklenmektedir. Resminizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız ve sınıf panosuna asınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

1.1.4. Konut Satın Alma ya da Kiralamada Acentelerin Fonksiyonları

Bir kuruluşun yaptığı işi o kuruluş dışında ve onun adına kazanç karşılığı yürüten daha küçük kuruluşa **acente** denir. Bireyler, konut satın alırken ya da kiralarken tüm işlemleri kendileri yapabilecekleri gibi bu işleri halledilebilir için acentelerden de yararlanabilirler (Görsel 1.9). Örneğin istediği bölgede, istediği özelliklerde kiralık konut bulamayan birey, acente sayesinde ölçütlerine uygun konutu kiralayabilmektedir. Konut satın alma ve kiralama durumunda tapu ve kadastro mevzuatının, kredi kullanılacaksa kredi işlemlerinin bilinmesi gerekir. Bu işlemler, belli bir ücret karşılığında acenteye de yaptırılabilir.



Görsel 1.9: Konut satın alırken acenteden yararlanan bireyler

Acentelerin fonksiyonları şunlardır:

- Alan (saha) çalışması yapmak.
- Müşteri profilini arz ve talep yönünden değerlendirmek.
- Emlak kayıtlarını fiyat, bölge, cins ve türüne göre listelemek.
- Pazarlama taktikleri oluşturmak.
- Pazarlama teklifleri hazırlamak.
- Tanıtım, özendirme ve reklam çalışmaları yapmak.



- İlan verilecek konutları belirlemek.
- Kiralayacak ya da satın alacak bireye, bireyin tercihi doğrultusunda seçenekler sunmak (Görsel 1.10).
- Kiralayacak ya da satın alacak bireyle “pazarlama yetki sözleşmesi”, “tallaliye (aracılık) sözleşmesi” ve “satış vaadi sözleşmesi” yapmak.
- Kiralayacak ya da satın alacak bireye alternatiflerde bulunmak, taraflara satış öncesi ve sonrasında vergi işlemleri hakkında bilgi vermek, konut proje yapımında pazarlamayı kolaylaştırıcı önerilerde bulunmak.
- Kiralayacak ya da satın alacak bireye toplu konut yasası ve teşvikler konusunda bilgi vermek, danışmanlık hizmeti yapmak.
- Resmî işlemlerde kullanmak amacıyla konutu satın alacak ya da kiralayacak bireyden vekâlet almak, satılan ya da kiralandıran konutun genel durumu ve giderleri hakkında bilgi vermek.
- Belediyelerden konutun imar durumu belgesini almak.
- Tapu kadastro, noter ve vergi dairelerinde resmî işlemleri yürütmek ve takip etmek.



Görsel 1.10: Konut ile ilgili bilgilendirme yapan acente yetkilisi



1.3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Drama Etkinliği

Konu: Konut satın alan ya da kiralayan birey ile acente arasındaki diyalog ve işlemler

Önerilen Süre: 2 ders saati

Acentelerin ev satış ve kiralamalarda kullandıkları yasal dayanağı ,belgeler, prosedürler nelerdir? Alıcı ve satıcının ve acentelerin bu süreçte sorumlulukları nelerdir? Bu etkinlikte arkadaşlarınızla, konuyla ilgili olarak bir örnek olay yazmanız ve drama tekniği ile sunmanız beklenmektedir. Drama etkinliğini “Ek-1 Drama Etkinliği Yönergesi”nde verilen işlem basamaklarını dikkate alarak gerçekleştiriniz. Drama uygulamanız “Drama Değerlendirme Ölçeği” kullanılarak değerlendirilecektir.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



1.2. KONUT SATIN ALMA VE KİRALAMA

Konut sahibi olmak bireylerin yaşam kalitesini etkileyen bir unsurdur (Görsel 1.11). Konut satın almak ve kiralamak hem ailenin hem de toplumun refahı için önemlidir. Konut satın alma ya da kiralama talebi olduğunda kişi ve ailenin geliri, konutun satın alma ya da kiralama bedeli, kişilerin tercihleri, beğenileri ve konutun altyapısı gibi faktörler öne çıkar.

Konut, bireyler için teminat (güvence) niteliğindedir. Bireylerin birikimlerini değerlendirerek geleceğe yatırım yapmalarını sağlar. Bu sebeple konut satın alma ya da kiralamaya karar verme süreci oldukça karmaşık, iyi planlanması gereken ve maliyeti yüksek bir süreçtir.



Görsel 1.11: Konut sahibi olmak



BİLGİ KUTUSU

Aile konutu kavramı; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun evliliğin genel hükümleri, mal rejimleri ve mirasın paylaşımını düzenleyen hükümleri arasında yer almıştır. **Aile konutu**; eşlerin bütün yaşam faaliyetlerini gerçekleştirdikleri, yaşantılarına yön verdikleri, acı ve tatlı günlerini geçirdikleri anılarla dolu bir mekândır.

1.2.1. Konut Kiralama İle İlgili Temel Kavramlar

Konutun belirli süre için bir ücret karşılığında tutulmasına **kiralama** adı verilir. Konut kiralama sürecinde bazı kavramların bilinmesi gerekmektedir. Bu kavramlar şöyle sıralanabilir:

Gayrimenkul aracılık hizmetleri, kişilerin gayrimenkullerini alma, satma, kiralama, pazarlama hizmetlerinin; komisyon usulü (aracı olunan alışverişten pay alma) ile yapılmasıdır. Bu hizmette ticari kazanç sağlamak esastır. Tarafların anlaşmasına aracılık edilmektedir.

Kira sözleşmesi, Türk Borçlar Kanunu'nun 299. maddesine göre kira sözleşmesi; kiraya verenin, bir şeyin kullanılmasını veya kullanılmasıyla birlikte ondan yararlanılmasını kiracıya bıraktığı, kiracının da buna karşılık kararlaştırılan kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir (Görsel 1.12). Kira sözleşmesinin üç unsuru vardır.

- Taşınır veya taşınmazlar
- Kira bedeli
- Tarafların anlaşması

KİRA SÖZLEŞMESİ ÖRNEĞİ (Meskenler / Konutlar İçin)

Dairesi	(Taşınmazın bağlı olduğu tapu dairesi)	
Mahallesi	(Taşınmazın bağlı olduğu mahalle hanesinde yazan yazılacak)	
Cadde / Sokağı	(Cadde veya sokak yazılacak)	
Numarası	(Apartman kapı numarası ve daire kapı numarası yazılacak)	
Kiralananın Cinsi	Apartman dairesi	
Kiralayan	(Kiraya verenin tam adı ve soyadı yazılacak)	
Kiralayanın T.C. Kimlik No.	(Kiraya verenin T.C. kimlik numarası yazılacak)	
Kiralayanın Adresi	(Kiraya verenin tam adresi yazılacak)	
Kiracı	(Kiracının tam adı ve soyadı yazılacak)	
Kiracının T.C. Kimlik No.	(Kiracının T.C. kimlik numarası yazılacak)	
Kiracının Adresi	(Kiracının tam adresi yazılacak)	
Akdin Başlangıç Tarihi	(Kira sözleşmesinin başlangıç tarihi yazılacak)	
Akdin Süresi	(Kira sözleşmesinin süresi yazılacak)	
Yıllık Kira Bedeli	(Kira bedelinin yıllık toplamı yazılacak)	
Aylık Kira Bedeli	(Her ay ödenecek kira bedeli yazılacak)	
Kira Bedelinin Ödeme Şekli	Her ayın beşinci günü akşamına kadar peşin olarak	
Kiralananın Kullanım Şekli	Yalnızca mesken (konut) olarak	
Kiralananın Durumu	Sağlam, tam ve kullanılmaya elverişlidir	
Kiralananla Birlikte Teslim Edilen Demirbaşlar marka kombi, elektrik (endeks.....), su (endeks.....) ve doğal gaz (endeks.....) sayaçları, su ve doğal gaz sayaçlarına ait kartlar ve kiralananın apartman kapısı ve daire kapısının ikişer adet anahtarı.	
(imza)	(imza)	(imza)

GENEL KOŞULLAR

1. Kiracı, kiralananı özenle kullanmak zorundadır.
2. Kiracı, kiralanda ve çevrede oturanlara iyi niyet kuralları içinde davranmaya zorunludur.
3. Kiracı; kiralananı kısmen veya tamamen üçüncü kişilere kiralayamaz, alt kiraya veremez, devir ve temlik edemez.
4. Kiracı; kiralayanın yazılı izni olmadıkça, kiralanda değişiklik yapamaz. Aksi hâlde, doğacak zararı karşılamak zorundadır.
5. Üçüncü kişilerin kiralanan üzerinde hak iddia etmeleri hâlinde kiracı, durumu derhal kiralayana haber vermek zorundadır.
6. Kiracı, kiralanda yapılması gereken onarımları derhal kiralayana bildirmek zorundadır; aksi hâlde doğacak zarardan sorumludur.
7. Kiracı, kat malikleri kurulunca kendisine tebliğ edilen hususları, kiralayana haber vermek zorundadır.
8. Kiracı, kat malikleri kurulu kararı uyarınca, yapılması gereken işlere izin vermek zorundadır.
9. Kiracı, kiralandaki onarımlara katlanmak ve kiralandaki olağan kullanımdan dolayı yapılması gereken onarımları yapmak/yaptırmak ve giderlerini karşılamak zorundadır.
10. Kiralananın mülkiyet hakkından doğan vergileri kiralayana, kullanımdan doğan vergi, resim ve harçları kiracıya aittir. Uyuşmazlık hâlinde, yerel örf ve âdetler uygulanır.
11. Kiracı, kira sözleşmesinin sonunda, kiralananı aldığı şekilde, kiralayana teslim etmek zorundadır: Keza kiralananla birlikte teslim edilen demirbaşlar da alındığı şekilde, kiralana teslim edilmediği takdirde, oluşan hasarların bedelinin kiralayana ödenmesi veya eski hâle getirilmesi zorunludur.



12. Kiralananın iyi ve kullanılmaya elverişli hâlde teslim edildiği asıdır. Aksi durum kiracı tarafından ispatlanmak zorundadır. Kiralananın normal kullanımından dolayı ortaya çıkacak yıpranma ve eksikliklerden dolayı kiracı sorumlu değildir.
13. Kiracı, kira sözleşmesinin sona ermesi veya kiralananın satılığa çıkartılması hâlinde, kiralananın gezilmesine ve incelenmesine izin vermek zorundadır.
14. Kiralananın boşaltılması/tahliyesi gerektiği hâllerde, kiralananın boşaltılmaması durumunda ortaya çıkacak zararlardan dolayı kiracı sorumlu olacaktır.
15. Kiracı, kendisi veya birlikte oturanların sağlığı için ciddi tehlike oluşturmamaya kusurlardan dolayı, kiralanayı teslim almaktan kaçınmaz, sözleşmeyi bozamaz ve kiradan indirim talebinde bulunamaz.
16. Kiracı, kiralananı yaptığı faydalı ve lüks şeylerin bedelini kiralayandan isteyemez ve sözleşme bitiminde bunları kiralayana teslim etmek zorundadır.
17. Kiracı, kiralayanın yazılı oluru almak ve giderleri kendisine ait olmak üzere, genel anten, uydu anteni, kablo televizyon gibi donanımları yaptırabilir.
18. İŞBU KİRA SÖZLEŞMESİNDE YER ALMAYAN HUSUSLAR HAKKINDA 6098 SAYILI BORÇLAR KANUNU HÜKÜMLERİ GEÇERLİDİR

(imza)

(imza)

(imza)

ÖZEL KOŞULLAR

1. Kiralanan alt kiraya verilemez, ortak alınamaz; devir ve temlik edilemez.
2. Kiralanan, mesken dışında herhangi bir amaçla kullanılamaz.
3. Kiralananında, kiracı, eşi ve çocuklarının dışında kimse kalamaz.
4. Kira bedelleri, her ayın beşinci günü akşamına kadar, kiralayanın bankası şubesindeki numaralı hesabına yatırılacaktır. Kira parasının başka bir şubeden havale edilmesi hâlinde, aynı süre içinde hesapta olacak şekilde işlem yaptırılacak olup, aksi durumda temerrüt hükümleri uygulanacaktır. Bir ayın kira parasının ödenmemesi hâlinde dönem sonuna kadar işleyecek kira paralarının tümü muacceliyet kazanacaktır.
5. Kiralananın kapıcı/kaloriferci, yakıt ve genel giderleri kiracı tarafından ödenecektir.
6. Kapılar, pencereler, sıhî tesisat araçları sağlam, tam ve kullanılmaya elverişli olarak teslim edilmiştir.
7. Kiracı, kiralananı özenle kullanacak; kiralayan da gerekli onarımları, kiracının uyarısından itibaren on gün içinde (teknik olanaksızlar hariç) yaptıracaktır.
8. Kiracı, elektrik aboneliğini kendi adına yaptıracak, sözleşme sonunda hesabı kestirerek, buna ilişkin makbuz fotokopisini kiralayana verecektir.
9. Kiracı, üç gün içinde, aile beyannamesini mahalle muhtarlığına verecektir.
10. Sözleşmeden doğacak uyuşmazlıklardan dolayı, Eskişehir Mahkemeleri ve icra müdürlükleri yetkili olacaktır.

İşbu, on sekiz genel ve on özel koşuldaki oluşan sözleşmeyi, hür iradelerimizle iki nüsha olarak imzaladık.
.....Tarih.

Kiracı

(imza)

(isim)

Müteselsil Borçlu ve Kefil

(imza)

(isim)

Kiralayan

(imza)

(isim)

**1.4. ETKİNLİK****Etkinliğin Adı:** Tartışma Etkinliği**Konu:** Konut Satın Alma ve Kiralama**Önerilen Süre:** 2 ders saati

Bu etkinlikte, aşağıdaki görüşleri içeren tartışma etkinliği yapmanız beklenmektedir. İki ya da altı kişilik gruplar oluşturarak tartışma tekniğini sınıfta uygulayınız.

Birinci Seçenek: Konut satın almanın avantajlı ve dezavantajlı yönleri**İkinci Seçenek:** Konut kiralamanın avantajlı ve dezavantajlı yönleri

Yapacağınız tartışma etkinliğinde “EK-2 Tartışma Etkinliği Yönergesi”ni dikkate alınız. Tartışmadan çıkan fikirleri ve münazara sonuçlarını arkadaşlarınızla oylayarak değerlendiriniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Ödenen kira teslimat formu, kiralamak, mülkün kullanımı sebebiyle borçlanmaktır (Görsel 1.13). Sözleşmede yazılı olduğu üzere para ile ödeme yapmak esastır. Aksi sözleşmede belirtilmedikçe kiracı kirayı her ayın son günü ödemekle yükümlüdür. Ödemeler banka aracılığıyla yapılmaktadır.

KİRA MAKBUZU

MAL SAHİBİ

Adı Soyadı : Tarih : / / 20....
Vergi D. Hes. No. : Makbuz No. :
Adres :
.....

%

Stopaj :

Kira :

Alınan Net Kira :

Yukarıda yazılı
..... TL. ayı kira bedeli olarak aldım.

KIRACININ

Adı Soyadı : İmza
Adresi :
.....
Vergi Dairesi :
Hesap No.: :

Görsel 1.13: Kira makbuzu örneği

Gayrimenkul aracılık hizmetleri çalışma şekli, gayrimenkul aracılık hizmetlerinin yapacağı alım ve satım işlemleri, çalışma şekli ve alacakları ödemeler 14.10.2020 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınmaz Ticareti Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile belirlenmiştir.

Bu yönetmeliğe göre çalışma şekilleri şu şekilde sıralanmıştır:

1. Komisyon hizmet bedeli, satış değerinin %4’ünden fazla olamaz. Kiralama hizmetinde bu değer bir aylık kira bedeli olmalıdır.
2. Yazılı yetki belgesi verilmesi ve taşınmaz sahibinin imzası olması zorunludur (Görsel 1.16).
3. Yönetmelik uyarınca emlak aracılık hizmeti veren kurum ya da kişiye verilen yetkilendirme sözleşmesinde ve yer gösterme belgesinde gayrimenkulün konumu, imarı, mülkiyet durumu, büyüklüğü, yaşı, satış bedeli, yetki belgesi süresi; işletmenin yetki belgesi numarası, alıcı kimlik numarası, taşınmazın tapu kaydı, adres ve imza bilgilerine yer verilmesi zorunludur.
4. Yetkilendirme süresi üç aydır.



Görsel 1.16: Yetki belgesi verilmesi

Gayrimenkul aracılık hizmetlerinin yetki belgesi alması için aranan şartlar şu şekilde sıralanmıştır:

1. Meslek odasına kayıtlı olmak.
2. Uygun fiziki şartlara sahip olmak.
3. 18 yaşını doldurmuş olmak.



4. En az lise mezunu olmak.
5. İflasını ilan etmemiş olmak.
6. Belirlenen suçlardan hüküm giymemiş olmak.
7. Mesleki yeterlilik belgesine sahip olmak.

Etik Kurallar: Taşınmaz ticaretinde uyulacak bir takım etik ilke ve kurallar şu şekilde sıralanmıştır:

1. Taşınmaz ticaretiyle uğraşan iş yeri, ikamet amacıyla kullanılamaz ve iş yerinde başka bir ticari faaliyette bulunulamaz.
2. Edinilen bilgi ve belgeler açıklanamaz ve kullanılamaz.
3. Ahlaka uygun, adil, dürüst, özenli ve makul şekilde hareket edilir. Yanıltıcı bilgi verilemez.
4. Haksız ve hukuka aykırı davranış ve ticari uygulamalarda bulunulamaz.
5. Kişilerin tercihlerini etkileyecek nitelikteki bilgiler gizlenemez.
6. Kişilerin menfaatlerine aykırı davranışta bulunulamaz.
7. Hizmet verilen kişiler tehdit edilemez ve kişileri taciz eden davranışlarda bulunulamaz.
8. Kişilere belge imzalatılmadan önce bu belgeleri okumaları için yeterli süre verilir. Belgelerde yer alan hükümler kişilere açıklanır ve imzalanan belgelerin birer sureti teslim edilir.
9. Alınan her teklif ve karşı teklif, hizmet verilen kişilere doğru ve objektif bir şekilde en kısa sürede yazılı olarak veya elektronik ortamda sunulur.
10. Taşınmazın satılması veya kiralınması ya da satış veya kiralamadan vazgeçilmesi durumunda üç gün içinde ilan faaliyetine son verilir.
11. Belgeler dosyada en az beş yıl süreyle saklanır.



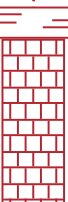
ARAŞTIRMA

Ev sahibinin, kiraya verdiği daire üzerindeki hakları nelerdir? Araştırarak bilgileri sınıf arkadaşlarınızla paylaşınız.

1.2.2. Konut Satın Alma İle İlgili Temel Kavramlar

Ev satın alma sürecinde mevzuatlara uygun şekilde hareket edilmelidir. Bu nedenle konut satın alırken bazı kavramları bilmek gerekir. Bu kavramlar şunlardır:

Gayrimenkul: Taşınmaz mallara verilen isimdir.



Gayrimenkuller dörde ayrılır.

1. Konutlar: Daire, apartman, villa, köşk vb. (Görsel 1.17)



Görsel 1.17: Apartmanlar

2. Ticari yapılar: Ofis, otel, alışveriş merkezi, dükkân, fabrika, imalathane, akaryakıt istasyonu, mağaza vb.

3. Diğer yapılar: Okul, hastane, ibadethane, fuar alanı, spor sahası vb.

4. Arsalar

İmar (Bayındırlık): Bir yerin, insanların yaşamasına uygun hâle getirilmesidir. Arazi üzerine tesisler yapılarak, çevre düzenlenerek, bina inşa edilerek yapılaşma ve şehirleşme sağlanmaktadır. Bir konutun imarlı olması, şartlara uygunluğunun onaylandığı anlamına gelmektedir.

Yatırım ve Yatırım Değeri: Yatırım; tasarruf edilen bir kaynağın ya da değer, gelir sağlamak amacıyla büyütülmesi ve kalıcı bir biçimde kullanılmasıdır. Örneğin konut satın almak, bankaya para yatırmak vb. Yatırım değeri ise bir gayrimenkulün gelecekte sağlayacağı kazanç tutarının güncel değeridir. Her gayrimenkulde değişiklik gösterir.

Emlak Beyanı: Kişi ya da kurumların bir gayrimenkulün kendisine ait olduğunu bildirmesine **emlak beyanı** ya da **emlak beyannamesi** denir. Belediyelerde hazırlanmaktadır.

Rayiç Bedeli: Bir gayrimenkulün güncel alım satım değerine denir.

İskân: Tamamlanmış gayrimenkulün denetimi yapıldıktan sonra binaya oturma izni verilmesine denir.

Kat mülkiyeti: Depo, ofis, daire, kat gibi bağımsız bölümlerin mülkiyet hakkına sahip olmaktır. Kat mülkiyetine sahip olmak için iskân belgesinin olması ve binanın tamamlanması gerekir.

Kat İrtifakı: Kişilerin, tamamlanmamış bir gayrimenkul üzerinde mülkiyet hakkına sahip olmasıdır. Tapu ve Kadastro Müdürlüklerine başvurulup kat mülkiyeti tapusu alınarak gerçekleştirilmektedir.

Bağımsız Bölüm: Tamamlanmış bir gayrimenkulün kullanılan daire, dükkân gibi bölümlerine denir.



Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK): Zorunlu deprem sigortası faaliyetlerini yürüten bir kamu kuruluşudur. Konutların, doğal afetlerden korunmasını sağlar. DASK yaptırımdan konut alım satım işlemleri yapılamaz.



BİLGİ KUTUSU

“Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler” şeklinde bir sosyal konut politikasına sahiptir. (T.C. 1982 Anayasası 57. Maddesi Konut Hakkı)

1.2.3. Konut Alırken Dikkat Edilecek Hususlar

Tüketicilerin konut satın alma kararlarında önemli olan faktörler şunlardır:

Fiziksel Çevre: Sementi, binanın dış görünümü, komşuların profili, aile bireylerine yakınlık, kalitesi, sağlamlığı, temiz, güvenli olması vb.

Ulaşılabilirlik: İş yeri, alışveriş merkezi, okul vb. önemli noktalara yakınlığı, yol ve caddeler üzerinde olması, toplu taşımaya kolay erişimi olması vb.

Sosyal Olanaklar: Polis, itfaiye, sağlık hizmetlerine kolay ulaşılabilir olması, oyun parkları, yeşil alanlar, spor ve oyun alanlarının bulunması (Görsel 1.18) vb.

Konutun Özellikleri: Güneşe göre konumu, ısınma şekli, aydınlatma, yalıtım, tapu kaydı, estetik, dekorasyon özellikleri, bakım onarım, konfor olanakları, ortak kullanım alanları, odaların büyüklüğü, şekli vb.

Ekonomik Olanaklar: Maliyetler, fiyat aralığı, faiz oranları, banka kredileri, vergi, elektrik, su, aidat gibi işletme giderleri vb.

Uzaklık: Sanayi kuruluşları, sağlık kuruluşları ve hava alanına uzak olması vb.



Görsel 1.18: Oyun parkı



1.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Alırken Dikkat Edilecek Hususlar

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek CD, kâğıt, karton, renkli kalemler, makas, iğne vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Alırken Dikkat Edilecek Hususlar** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken Türkçeyi, beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

1.2.4. Tapu Alırken Yapılacak İşlemler

Konut satın alırken tapu işlemleri sırasında hem satıcının hem de alıcının bazı işlemleri yerine getirmesi gerekmektedir. Bu işlemler şunlardır:

- Satıcı yanında bir adet fotoğraf, nüfus cüzdanının aslı ve fotokopisi ile temiz belgesi bulundurmalıdır. **Tapu temiz kâğıdı;** belediyenin emlak vergi dairesi bölümünden, gayrimenkul üzerinde başkasının hak sahibi olmadığını öğrenmek amacıyla alınır. Gayrimenkul üzerinde herhangi bir kısıtlama olmadığını, bina ve çevre temizlik vergisi borçlarının ödendiğini belirtir.
- Alıcı yanında iki adet fotoğrafı ile nüfus cüzdanının aslı ve fotokopisini bulundurmalıdır. Konut, kredi ile alınıyorsa ipotek evraklarını, tapunun aslı ve rayiç belgesini de yanına almalıdır.
- Tapu dairesi incelemesi yapıldıktan sonra tapu harcı ve emlak vergisi ödenmelidir.
- Evraklar memura teslim edilmeli, akit odasında tapu kayıtları imzalanmalıdır. Tapu memurunun denetiminde, alıcı ve satıcı kimselerin belgelere imza attığı ve sözlü olarak satış sonrası bedelin ödenip ödenmediğinin sorulduğu odaya **akit odası (sözleşme odası)** denir.
- Alıcı ve satıcı Tapu Sicil Müdürlüğüne gitmelidir.



- Düzenlenen belgeler onaylanmalıdır. Bu belgeler şöyle sıralanabilir:
 - » Belediye rayiç bedeli belgesi
 - » Nüfus cüzdanı
 - » Vergi borcu yoktur yazısı
 - » Tapu aslı ve fotokopisi
 - » DASK
 - » Vekâletname (Taraflardan biri gidemezse düzenlenir.)



BİLGİ KUTUSU

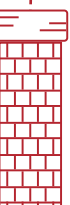
Birleşmiş Milletlerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında “2030’a kadar herkesin yeterli, güvenli ve ekonomik olarak karşılanabilir konuta ve temel hizmetlere erişiminin sağlanması ile gecekonduların iyileştirilmesi” hedeflenmektedir (www.unesco.org.tr, 2015).

1.2.5. Konut Kredisi

Bireylerin konut satın almak amacıyla kredi kullanması söz konusu olabilir. Bir mülkün, geri ödemesi garanti altına alınarak uzun süreli teminat olarak gösterilmesi karşılığında sağlanan kredilere **konut kredisi** denir (Görsel 1.19). Konut kredisi bireysel bir kredidir ve sadece konut almak için kullanılır.



Görsel 1.19: Konut kredisi



Konut kredisi kullanmak için yapılması gerekenler şunlardır:

- 18 yaşını doldurmuş olmak.
- Kredi kartı borçlarını düzenli ödemiş olmak.
- Gelirini resmi belgeyle onaylattırılmış olmak.
- Konut ipotekliye eşin rızasını almak gerekir.

Konut kredisinin kullanılabilirdiği durumlar aşağıda belirtilmiştir.

- Sadece mesken özelliği olan yapılara verilir.
- Konut, kanun ve yönetmeliğe uygun yapılmış olmalıdır.
- Konutun tamamlanmış olması gerekir.



1.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Kiralama ile İlgili Temel Kavramlar

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Renkli kâğıtlar, makas, iğne, pano, bilgisayar, yazıcı, mukavva, karton vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Kiralama ile İlgili Temel Kavramlar** ile ilgili pano hazırlayınız.

İşlem Basamakları

- Arkadaşlarınız ile en az iki en çok beşer kişiden oluşan gruplar oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınız ile görev paylaşımı yaparak çalışma sürecinizi planlayınız.
- Pano için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuya uygun, özgün bir slogan geliştiriniz.
- Panoda görsel ve yazılı materyaller kullanınız.
- Kullanacağınız bilgiler için örneklere yer veriniz.
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız panoyu teslim tarihinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza tanıtınız.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-3 Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeğine** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

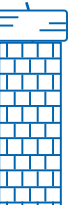
Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



2. ÖĞRENME BİRİMİ



EV TAŞIMA VE DÜZENLEME





ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

- 2.1. EŞYALARI TOPLAMA
- 2.2. NAKLİYE KOŞULLARI
- 2.3. EV DÜZENLEME
- 2.4. EŞYA YERLEŞTİRME



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Eşyaları toplama, paketlenme, kolileme
- Taşınmada aile bireylerinin görev ve sorumlulukları
- Eşya toplama yöntemlerine göre eşya kolileme
- Nakliye şirketlerini araştırma yöntemleri
- Nakliye koşullarını seçme yöntemleri
- Eşya taşıma
- Eşyaların montajı
- Ev düzenlemede eşya seçimi
- Ortak yaşam alanları ve yatak odalarına eşya yerleştirme
- Mutfak eşyalarını düzenleme
- Banyo ve tuvalet yerleştirme
- Balkon, teras, hol ve bahçe yerleştirme



TEMEL KAVRAMLAR

Taşınma, nakliye, montaj, eşya seçimi



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Ev taşıma sürecinde yapılabilecek ön hazırlıklar neler olabilir? Ailenizin veya yakın çevrenizden kişilerin taşınma süreçlerini de düşünerek cevaplayınız. Arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Yeni bir eve geçme ve yerleşme sürecinde nelere dikkat edilmelidir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.1. EŞYALARI TOPLAMA

Ev taşıma sürecinde evdeki eşyaların doğru bir şekilde toplanmasına önem verilmelidir. Eşyalar belli bir plan dâhilinde toplandığında taşınma esnasında ve sonrasında problem yaşanma olasılığı düşüktür.

Toplama, Paketleme ve Kolileme

Eşyaların gruplandırılarak uygun boyutlarda koli ve kutulara yerleştirilmesine **eşya toplama** denir. Taşınma gerçekleşmeden önce taşıma için gerekli malzemelerin hazırlanması gerekir. Yeterli miktarda koli, koli bandı, gazete ve ambalaj kâğıdı, paket ipi, makas, kalem, tornavida, kontrol kalemi vb. hazırlanmalıdır.

Eşyalar toplanmadan önce evde eşya tespiti yapılmalıdır. **Eşya tespiti**; eşya miktarının net olarak belirlenmesi, taşımada kullanılacak malzemenin saptanması, taşımayı yapacak olan kamyonun alacağı eşya miktarının hesaplanması ve taşımının kaç kişi ile gerçekleştirileceğini kapsar.



Görsel 2.1: Kolileme

Taşınılacak eşyanın, uygun kolilere yerleştirildikten sonra kolilerin koli bandı ile bantlanmasına **eşya kolileme** denir (Görsel 2.1). Bu işlemi kişi kendi yapabileceği gibi nakliyat firmalarına da yaptırabilir.

Eşya paketleme; eşyaların uygun şekilde depolanması, ambalajlanması, muhafaza edilmesini ve sevkiyat işlemlerini içerir. Eşyalar paketlenirken içindeki malzemelere ve malzemelerin özelliklerine dikkat edilmelidir. Gerekli zaman eşyalar gruplandırılıp paketleme yapılmalıdır.

2.1.1. Taşınmada Aile Bireylerinin Görev ve Sorumlulukları

Taşınma için yapılacak işlerin planlanması gerekmektedir. Yapılan planlamaya göre iş bölümü yapıp aile bireylerine sorumluluk verilmelidir. Aile bireylerine sorumluluk verilirken aile bireylerinin yaşları, sağlık durumları, bilgi, beceri ve yetenekleri dikkate alınmalıdır.

Ailenin küçük çocuklarından kendi odalarında bulunan aksesuarları toplama istenebilir. Çocuklara; ebeveynlerin topladıkları eşyalara yardımcı olma, sarılan eşyaları kolilere yerleştirme, kolileri kapatma görevleri verilebilir (Görsel 2.2). Çocuklardan kitapları paketlemeleri istenebilir. Yaşları daha küçük olan çocuklara ise boş kolileri ilgili odaya taşıma sorumluluğu verilebilir. Ailenin yaşlı bireylerine yazlık kışlık kıyafetleri ayırma, ayakkabı paketleme gibi güçlerinin ve sağlıklarının elverdiği şartlarda yapabilecekleri basit görevler verilebilir.



Görsel 2.2: Taşınmada ebeveyne yardımcı olan çocuklar



2.1.2. Eşya Toplama Yöntemleri

Eşya toplamaya başlamadan önce, toplanmanın kolay ve planlı olması için bazı hususlara dikkat etmek gerekir. Eşya toplamada gerekli malzemeler şunlardır:

Hurç: Çeşitli kumaşlardan yapılan, içerisine battaniye, yorgan vb. eşya konulan özel çantadır. Vakumlu, pamuklu, hasır vb. çeşitleri olan hurçlar; zarf, kutu vb. şekillerde olabilir (Görsel 2.3). Kıyafet, havlu, nevresim gibi eşyalar pamuklu hurçlara yerleştirilmelidir. Yorgan yastık gibi geniş yer kaplayan eşyalar, vakumlu hurç ile taşınarak yer tasarrufu yapılmalıdır (Görsel 2.4).



a)



b)

Görsel 2.3.a),b): Pamuklu ve kutu hurç örnekleri



a)

b)

Görsel 2.4.a),b): Vakumlu hurç

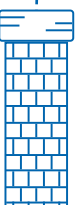
Balonlu Naylon: Kabarcık sargısı adı da verilmektedir. Kırılgan eşyaları ambalajlamak için kullanılan esnek, şeffaf ve plastik bir malzemedir. Düzenli aralıklı, çıkıntılı ve hava dolu yarım küreleri vardır. Kırılabilir eşyalar için **yastıklama** sağlar.

Streç Film: Çeşitli maddelerin hava ile olan etkileşimini ortadan kaldırma ya da taşıma esnasında koruma sağlama amacıyla kullanılan şeffaf ve plastik paketleme malzemesidir. Elastik özelliği sayesinde sıkıca sarıldığında malzemeleri tutar. Buna karşılık ısı uygulandığında küçülür ve gevşer. Bu ürün büyük ve küçük ürünleri paketlemek için sıkça kullanılır.

Makas, maket bıçağı, koli, kutu, varil, bant gibi araçlar da eşya toplamada gerekli malzemeler arasındadır.

Eşya toplama yöntemleri şunlardır:

Koli Biriktirme: Eşyaların kolay taşınması ve birbirleriyle ilgili olanların bir arada olmasını sağlamak amacıyla yeterli miktarda koli bulunmalıdır. Koli; ambalaj ürünleri satan yerlerden ücret karşılığında satın alınabilir ya da bakkal, market ve mağazalardan da temin edilebilir.



Gereksiz Eşyaları Ayırma: Taşınma öncesinde eşya toplanırken gereksiz ve kullanılmayan eşyaların çok fazla olduğunun fark edilmesi mümkündür. Bu eşyalar tespit edildikten sonra satılabilir, ihtiyacı olan kişilere verilebilir, bağışlanabilir ya da atılabilir.

Paketleme Aşamaları: Eşya toplama işlemlerinin hızlı ve kolay olması için plan yapılmalıdır. İlk aşamada evin hangi bölümünün toplanacağına karar verilmelidir. Bu bölüme karar verilirken en az kullanılan eşyaların bulunduğu oda tercih edilmelidir. Paketlenen eşyalar, aynı odanın bir köşesine yerleştirilmelidir. Paketleme işlemine başlanmadan önce aşağıdaki sıralama dikkate alınmalıdır.

- Önem verilen eşyalar (nakit para ve değerli evraklar vb.)
- Kitaplar
- Duvarlarda yer alan tablo, çerçeve ve süs eşyaları
- Çekmece ve dolap içlerinde çok sık kullanılmayan eşyalar
- Kullanılmayan yastık, çarşaf, nevresim takımları vb. tekstil eşyaları
- Mevsimi olmayan ayakkabı ve kıyafetler
- Sık kullanılmayan mutfak eşyaları
- Mutfaktaki elektronik küçük ev aletleri

Taşınma gününde tüm paketleme işlemleri yapıldıktan sonra kalan mutfak eşyaları ve kıyafetler paketlenmelidir. Hazırlanan kolilerin üzerine içlerinde ne olduğu yazılı olan etiketler yapıştırılmalıdır.

Kıyafet Paketleme: Kıyafetlerin kırılma ya da hasar görme ihtimalleri yoktur. Bu nedenle yerleştirilirken kolaylık sağlayacak şekilde paketlenmesine öncelik verilmelidir. Kıyafetler, ikiye katlanarak ya da askıya asılıp yerleştirilerek paketlenmelidir. Kıyafetlerin temiz kalması için kıyafetler önce poşete ya da hurca, daha sonra koliye yerleştirilmelidir. Yerden tasarruf etmek amacıyla vakumlu poşetler de paketleme sırasında tercih edilebilir.

Kırılacak Eşya Paketleme: Kırılacak eşyalar paketlenirken önce ambalaj ve gazete kâğıdına ya da balonlu naylona sarılmalıdır (Görsel 2.5). Sarılan eşyalar kolilere yerleştirilmelidir. Kırılacak eşyaların bu şekilde paketlenmesi taşınma sırasında sorun yaşama ihtimalini düşürür. Küçük fincan ve bardaklar ambalaj kâğıdına ya da balonlu naylona sarıldıktan sonra yerden tasarruf etmek amacıyla tencere içlerine yerleştirilmelidir. Daha sonra kapağı kapatılan tencere, tekrar balonlu naylona sarılıp sağlam olması için bantla yapıştırılmalıdır. Tabak, bardak, porselen gibi kırılacak olarak adlandırılan bu eşyaları paketlemede dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Ambalaj kâğıtları, eşyaları koruma amacıyla buruşturulup kolinin en alt kısmına yerleştirilmelidir.
- Ağır olan eşyalar kolinin en alt kısmına yerleştirilen ambalaj kâğıtlarının üzerine konulmalıdır.
- Ambalaj kâğıtları, ilk sıra eşyalar yerleştirildikten sonra tekrar buruşturulup eşyaları koruma amaçlı tampon yapılmalıdır.
- Tek tek sarılan eşyalardan hafif olanlar ikinci sıraya yerleştirilmelidir.
- Koli doldurulana kadar bu işlem sırasına devam edilmelidir.
- Kolinin en üst kısmına da darbelere karşı önlem amaçlı ambalaj kâğıtları buluşturulup tampon yapılmalıdır.



Görsel 2.5: Balonlu naylon



Elektronik Mutfak Eşyalarının Paketlenmesi: Elektronik eşyalar önce ambalaj kâğıdına sonra balonlu naylonla sarılıp koliye yerleştirilmelidir (Görsel 2.6). Kolide kalan boşluklar için ambalaj kâğıdı ile tampon yapılmalıdır. Yerleştirilen eşyalar, kolinin içinde hareket etmeyecek şekilde sabitlenmelidir.

Yiyeceklerin Paketlenmesi: Taşınılacak yer, şehir dışında ve uzak mesafede ise yiyeceklerin bozulma ihtimalinden dolayı tüketilmesi ya da ihtiyacı olanlara dağıtılması tavsiye edilmektedir. Taşınılacak mesafe şehir içi veya kısa bir mesafe ise yiyecekler paketlenmelidir. Bakliyat vb. yiyecekler önce bir poşete yerleştirilip poşetin ağız sıkıca kapatılmalıdır. Daha sonra ambalaj kâğıdına sarılıp koliye yerleştirilmelidir. Yiyecek paketlemede plastik ve kapaklı saklama kapları kolaylık sağlamaktadır. Yiyeceklerin kapları birkaç tur streç filmle sarıldıktan sonra koliye yerleştirilmelidir. Cam kavanoz veya şişelerde bulunan zeytin, zeytinyağı, peynir gibi yiyecekler streç film ile birkaç tur sarılıp balonlu naylon ile sağlamlaştırılmalıdır. Sonrasında dik bir şekilde koliye yerleştirilmelidir.

Mobilyaların Paketlenmesi: Mobilyalar demonte (kurulum gerektiren) oluyorsa önce sökülmeli ve parçalara ayrılmalıdır. Sökülen parçalar balonlu naylonlarla birkaç tur sarılmalıdır. Mobilyadan sökülen vidalar, parçaların birleştirilmesi sırasında kolay bulunabilmesi için bir poşete yerleştirilip mobilyanın üzerine yapıştırılmalıdır. Sandalyeler birkaç kat streç filme sarıldıktan sonra balonlu naylonla sabitlenmelidir (Görsel 2.7).

Beyaz Eşyaların Paketlenmesi: Beyaz eşyalar balonlu naylon ile bir kat sarılmalıdır. Kullanılmayan koliler, kat yerlerinden açılıp balonlu naylonun üzerine sarılmalı ve bantlanmalıdır. Sabitlenen kolinin üzerine iki ya da üç kat daha balonlu naylon yapıştırılıp beyaz eşya güvenle taşınacak hâle getirilmelidir. Bu yöntem bulaşık ve çamaşır makinesi, buzdolabı, fırın ya da derin dondurucuya uygulanabilir. Evde kullanılmayan battaniyeler varsa beyaz eşyalar önce battaniyeyle de sarılabilir. Sonra balonlu naylonla birkaç tur sabitlenip güvenli bir şekilde taşınabilir.



Görsel 2.6: Elektronik eşyanın ambalaj kâğıdı ve balonlu naylonla sarılması



Görsel 2.7: Sandalyelerin paketlenmesi



2.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Paketleme uygulaması

Konu: Kırılacak ev eşyaları

Önerilen Süre: 2 ders saati

Bu etkinlikte, kırılacak ev eşyalarının nasıl paketleneceğini sınıfta uygulama yaparak göstermeniz beklenmektedir. Etkinliğinizi hazırlayacağınız raporla değerlendiriniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



2.2. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Yerinde Olsam

Konu: Ev eşyaları toplama

Önerilen Süre: 2 ders saati

Örnek Olay: Yeni evine taşınmak için hazırlık yapan bir kişi, ev eşyalarını toplarken bardak, tabak gibi kırılacak mutfak eşyalarını üst üste yerleştirip balonlu naylon ile sarmıştır. Kıyafet ve havlu gibi tekstil malzemelerini vakumlu hurçlara koymuştur. Mobilyaları sarmaya gerek duymamış, mobilyaların sadece kapaklarını bantlamıştır. Yeni evinde eşyalarını yerleştirmek için kolileri açmaya başlayan bu kişi, tabak ve bardakların çoğunun kırıldığını görmüştür. Vakumlu hurçtan çıkardığı kıyafet ve havluların kırılmış olduğunu fark etmiştir. Mobilyalardan söktüğü bantların, mobilya üzerinde iz bıraktığını gözlemlemiştir.

Bu etkinlikte yukarıda verilen örnek olayda yer alan, uyulmayan iş güvenliği kurallarını yorumlamanız ve arkadaşlarınızla yorumlarınızı karşılaştırmanız beklenmektedir. Yaşanan olumsuzlukların önüne geçmek için örnek olaydaki kişinin, toplanma esnasında neler yapması gerekiyordu? Düşüncelerinizi paylaşınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.2. NAKLİYE KOŞULLARI

Nakliye şirketi ile anlaşma yaparken mutlaka taşıma koşulları ve detayları değerlendirilip paylaşılmalı, karşılıklı istekler yazılı hâle getirilip **taşıma sözleşmesi** imzalanmalıdır. Taşınan birey ekspertiz hizmeti almalı ve nakliye sigortası yaptırmalıdır. Nakliye şirketi personelinin, taşınma öncesinde taşınacak eşya miktarını belirleyip yeni yerleşilecek evin konumunu incelemesine **ekspertiz hizmeti** adı verilir. Nakliye firmaları bu şekilde planlı ve programlı çalışır. Müşterinin istediği zamanda eşyaların teslimini yapabilir. **Nakliyat sigortası** ise ticari değeri olan mal ve kıymetlerin, bir vasıta aracılığıyla nakli sırasında meydana gelebilecek hasar, kayıp ve kazaları güvence altına alan sigorta türüdür.

2.2.1. Nakliye Şirketlerini Araştırma Yöntemleri

Taşınma işlemlerini yapan nakliye firmalarını araştırırken yaşanılan ildeki Ticaret ve Sanayi Odasına bağlı nakliye şirketlerine bakılmalıdır. Firmalar araştırılmalıdır. Daha önce bu firmalarla taşınan kişilerin referansları değerlendirilmelidir. Arkadaş, eş, dost tavsiyeleri dikkate alınmalıdır. Şartları uygun olan birkaç firma belirlendikten sonra bu firmalarla irtibat kurulmalı ve mutlaka yüz yüze görüşme sağlanmalıdır.

2.2.2. Nakliye Koşullarını Seçme Yöntemleri

Nakliye firmasını seçerken nakliye firmasının taşıma türlerine ve özelliklerine dikkat etmek gerekmektedir. En uygun fiyatı veren nakliye firmasının müşteri tarafından tercih edilme olasılığı düşünülmelidir. Bu firmaların hizmet kalitesi de mutlaka değerlendirilmelidir. Ücreti uygun ve kalitesi yüksek firmalar tercih edilmelidir.



Taşıma şekline göre nakliye çeşitleri şunlardır:

1. **A Tipi Taşıma:** Anahtar teslim ev taşıma hizmetidir. Kişiler evde hiçbir eşyaya müdahale etmeden anahtarını nakliye firmasına teslim ederler. Yeni taşınılan evde her eşyanın yine aynı şekilde, aynı düzene göre yerleştirilmesini talep ederler. Antika ve değerli eşyaların yerleşimi, evcil hayvanların güvenliği, ayna, tablo, pano, perdelerin asılması, kornişin sökülüp takılması, beyaz eşyaların kurulumu vb. hizmetler bu tip taşımaya dâhildir.
2. **B Tipi Taşıma:** Standart evden eve taşıma tipidir. Bu tip taşımada ekspertiz, sigortalama, paketlenme, yükleme, nakliye, boşaltma, yerleştirme ve mobilya montajı hizmeti sağlanır.
3. **C Tipi Taşıma:** Bu tip taşımada, evini taşımaya hazır hâle getiren kişi, sadece kamyon ve taşıma personeli talep eder. Taşımada yükleme, nakliye ve boşaltma hizmetleri sağlanır (Görsel 2.8).
4. **D Tipi Taşıma:** Evini taşımaya hazır hâle getiren kişiye sadece nakliye aracı temin edilir ve eşyaların nakliyesi sağlanır.

Nakliye firmasını seçerken dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Taşıma koşulları
- Personel niteliği
- Güvenilir olması
- İş kalitesi ve imajı
- Eşyaların sigortalınması
- Nakliye ücretinin uygunluğu
- Taşınmayı sağlayacak personel sayısı
- Taşımada kullanılacak ambalaj ve malzemelerin kaliteli, temiz ve yeni olması



Görsel 2.8: Yükleme hizmeti



2.3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Drama Etkinliği

Konu: Nakliye koşullarını seçme yöntemleri

Önerilen Süre: 2 ders saati

Bu etkinlikte arkadaşlarınızla, konuyla ilgili bir örnek olay yazmanız ve bu örnek olayı drama tekniği ile sunmanız beklenmektedir. Drama etkinliğini **Ek-1 Drama Etkinliği Yönergesi'**nde verilen işlem basamaklarını dikkate alarak gerçekleştiriniz. Drama uygulamanız **Drama Değerlendirme Ölçeği** kullanılarak değerlendirilecektir.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.2.3. Eşyaları Taşıma

Eşyaların nasıl ve hangi nakliye çeşidi ile taşınacağına karar verilmelidir. Taşıma işlemini gerçekleştirecek olan nakliye şirketi tarafından, evdeki eşyaların miktarının tespit edilmesi amacıyla **ekspertiz** yapılmalıdır. Nakliye şirketi ile birlikte uygun bir gün kararlaştırılmalı, taşıma sözleşmesi imzalanmalı ve nakliyat sigortası yapılmalıdır. Nakliye şirketinin talep ettiği ücretin bir kısmı, kapora niteliğinde şirkete teslim edilmeli ve ödenen miktar sözleşmede belirtilmelidir. Kalan ücret ise taşıma işlemi bittikten sonra ödenmelidir.

Taşınacak eşyalar, taşımada ve yerleştirmede kolaylık sağlaması için oda oda ayrılmalıdır. Kapıdan geçemeyecek eşyalar tespit edilmeli ve uygun düzenleme yapılmalıdır. Kırılacak eşyalara özen gösterilmeli, koliler dikkatle taşınmalıdır (Görsel 2.9). Beyaz eşyalar ve mobilyalar için asansörlü taşıma sistemi kullanılmalı ve eşyalara zarar gelmeden taşınması sağlanmalıdır (Görsel 2.10). Taşınma gününde, saat belirlenip belirlenen zamana uyulmalıdır. Taşınmanın gerçekleşeceği gün ve saatte kamyonu uygun park yeri ayarlanmalıdır. Eşyayı taşıyan personele, taşınılan evde kolilerin hangi odalara yerleşeceği gösterilmelidir. İlgili koli, yeni taşınılan evde yine aynı odaya yerleştirilmelidir. Taşınılan evden eşyalar çıkarıldıktan sonra ev mutlaka temizlenmeli ve evde bulunan demirbaş eşyalar kontrol edilmelidir. Su, doğal gaz vanaları ve elektrik anahtarları kapatılmalıdır. Taşınılacak evin adresine göre servis ve şirketler ayarlanmalıdır. Su, doğal gaz, elektrik, internet servisi ve telefon hattı açılımı için gerekli başvurular yapılmalıdır.



Görsel 2.9: Eşyaların taşınması



Görsel 2.10: Asansörlü taşıma



2.2.4. Eşyaların Montajı

Parçalarına ayrılabilen eşyalar, kolay taşınmaları için sökülmelidir. Yatak, gardırop, masa, vitrin gibi büyük ebatlardaki ev eşyaları kapılardan geçmeyebilir. Bu eşyaların sökülmesi ve taşınan evde kurulumunun yeni- den yapılması gerekir (Görsel 2.11). Montaj sırasında birleştirilen parçaların vidalarının tam olması ve doğru yerlerine takılması gerekir. Parçalara ayıramayacak durumda olan eşyaların raf ve çekmeceleri çıkartılır. Taşı- ma esnasında düşmemesi için raf ve çekmeceler ayrı ayrı sarılıp paketlenir. Fırın, buzdolabı, çamaşır ve bulaşık makinesi gibi beyaz eşyaların, tesisatların uygun olduğu yerlere kurulumları yapılır.



Görsel 2.11: Montajı yapılan eşyalar



2.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Kolay Taşınmanın Püf Noktaları

Önerilen Süre: 1 hafta

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Kolay Taşınmanın Püf Noktaları** ile ilgili sunum hazırlaya- rak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunumu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği- ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.3. EV DÜZENLEME

Kişilerin zaman ve enerjilerini harcayarak konutlarındaki malzemeleri nasıl kullanacaklarını ve yerleştireceklerini planlamalarına **ev düzenleme** denir. Ev düzenlerken düzenleyiciler, kutular, sepetler, hurçlar, vakumlu poşetler ve askılardan faydalanmak gerekir. Ayrıca zemin, duvar ve tavanın rengi de ışığın yansımada etkilidir.

2.3.1. Ev Düzenleme Prensipleri

Konutlarda yapılan iç mekân düzenlemeleri, kişilerin yaşam biçimlerini yansıtır. Teknolojinin sürekli değişim ve gelişimi ev düzenlemede modern, işlevsel, konforlu malzemelerin kullanımını arttırmaktadır. Bunun için ev düzenleme prensiplerine ihtiyaç duyulur. Bunlar şöyle sıralanabilir:

a) Renkler	b) Denge	c) Ritim	ç) Armoni	d) Doku	e) Ölçü ve oran	f) Odak noktası
------------	----------	----------	-----------	---------	-----------------	-----------------

a) Renkler

Bireylerin renk konusunda farklı tercihleri vardır. Doğru renk tercihi, ev düzenlemesinde istenen ortamı etkili ve hızlı şekilde sağlar. Renk eşleştirmesinin doğru yapılması ve bazı renklerin bir araya gelmesi göz ve zihin üzerinde etkilidir.

Odanın büyüklüğü, aldığı ışık, yüksekliği, hangi amaçla kullanılacağı renk belirlemede ana unsurlardır. Dar alanların belirleyicisi ışıktır. Işığın doğru kullanımı renklerin doğru yansımada sağlar. Ayrıca zemin, duvar ve tavanın rengi de önemlidir.

Salon ve oturma odalarında kullanılan beyaz, krem ve bej tonlarının bireyleri sakinleştirme, renkleri yansıtmaya vb. özellikleri vardır. Bu tonları tamamlayıcı renkler ise mavi ve yeşilin tonlarıdır. Siyah renk, odadaki ışık miktarına göre kullanılmalıdır. Siyah kullanımı tercih edilirse arka plan olarak kullanılmalı ve diğer renklerle tamamlanmalıdır. Tek renk kullanmaktansa ana renkler ile tamamlayıcı renkler karıştırılmalıdır. Odak noktası yaratılmak istenirse sıcak ve parlak renkler tercih edilmelidir. Küçük ev dekorasyonunu canlı tutmak için renklerle oynamak gerekir. Örneğin krem renkli üçlü koltuk, mavi kadife kumaş kullanılan tekli koltuklarla tamamlanabilir (GörSEL 2.12). Gri bir dolabın önüne renkli sehpa tercih edilirse odak noktası, sehpalara çekilmiş olur. Modern tasarımlı şık bir avize kullanımı ise küçük bir odaya hareket kazandırır.



GörSEL 2.12: Salonda kullanılan krem rengi ve mavi tonları



b) Denge

Renklerin ve dokuların gözü yormayacak şekilde eşit dağılmasına **denge** denir. Eşyalar ve aksesuarlar arasında uyum olması gerekir. Örneğin sade koltuklara daha baskın renklerde aksesuar kullanmak gerekirken köşeli eşyalara yuvarlak formda aksesuar kullanılmalıdır.

c) Ritim

Çevrede görülüp duyulabilen tekrar ve devamlılık algısı **ritim** olarak adlandırılmaktadır. Ev düzenlerken düzen sağlama, ilgi çekme ve gözü odağa yönlendirme konularında ritim kullanılır. Öncelikle eşyaların çizgi, doku, ışık, renk olarak tekrar etmesi odaya ritim kazandırır (Görsel 2.13). Renk geçişlerinde devamlılık sağlanması odada hareket oluşturur.



Görsel 2.13: Eşyaların çizgi, doku, ışık, renk olarak tekrar etmesi

ç) Armoni

Ev düzenlemesinde uyum, düzen, ahenk birliği **armoni** olarak adlandırılır. Renkler armonik olarak kullanılabilir. Örneğin iki koyu renk ile bir açık renk beraber kullanılabilir. Açık renklerin duvarlarda, koyu renklerin döşemelerde ve zıt renklerin ise aksesuarlarda kullanılması uygun olur.

d) Doku

Ev düzenlemede dokunsal, görsel ve duygusal sezgi yaratan yüzey özelliklerine **doku** denir. Doku, tasarımları çeşitlendirir ve zenginleştirir (Görsel 2.14). Dokuların; katı, saydam, yansıtıcı olması, farklı dokuların birbiriyle karıştırılması ve renkleri odaya boyut kazandırarak derinlik verir.



Görsel 2.14: Tasarımları çeşitlendiren dokular

e) Ölçü ve Oran

Bir niceliği, birimine oranlayarak değerlendirme işlemine **ölçü** denir. Ev düzenlemede **oran**, tasarımın şekli ve yazıları arasındaki dengeyi ifade eder. Doğru oran ve ölçü kullanmak odaya estetik bir görünüm kazandırırken odada işlevsellik de sağlar. Oda içinde kullanılan mobilyalar ve diğer öğeler oda ile orantılı olmalıdır. Farklı ölçü ve boyut kazandıran yerleştirmeler alanın genişlemesini sağlar. Büyük mobilyalarda iri ve kalın desenlerin, küçük mobilyalarda düz formların tercih edilmesi önerilir. Farklı ölçü ve boyut kazandıran yerleştirmeler alanın genişlemesini sağlar.

f) Odak Noktası

Odaya girildiğinde göze çarpan ilk kısım **odak noktasıdır**. Örneğin farklı renklere boyanan duvar, manzaralı büyük bir pencere, mobilya (kitaplık vb.), sanat eseri (heykel vb.) odanın odak noktalarıdır (Görsel 2.15). Odak noktası belirlendikten sonra odak noktasının çevresini düzenleyip odada bütünlük sağlamak gerekir. Geri kalan unsurların odak noktasının rengi ile uyumlu olması gerekir. Odak noktası odadaki denge ve uyumu sağlar.



Görsel 2.15: Farklı renge boyanan duvar ile odak noktası oluşturma



2.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Eşya Düzenleme Prensiplerine Uygun Ev Örnekleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Eşya Düzenleme Prensiplerine Uygun Ev Örnekleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



2.3.2. Ev Düzenlemede Eşyaların Seçimi

Ev, ortak yaşam alanıdır. Evde geçirilen zamanda, kişilerin rahat hareket etmeleri açısından fonksiyonel (birden fazla fonksiyona hizmet eden) eşya seçimi önemlidir.

Fonksiyonel eşya seçiminde şu tercihlere dikkat etmek gerekir:

- Mobilya
- Mefruşat
- Yer döşemesi
- Aksesuar



BİLGİ KUTUSU

Ev ve çevre düzenlemelerinde ergonomi (insan kullanımına yönelik tasarım çalışmaları) sağlayan kişilere **ergoterapist** adı verilir. Ergoterapistler, özellikle tekerlekli sandalye kullananların evde rahat etmesi, yaşlı bireylerin düşmesinin önlenmesi, demansı (bunama) olan bireylerin ev içinde güvenli davranışlar sergilemesi için ev düzenlemelerinde bulunurlar.

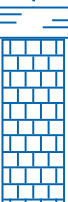
a) Mobilya Seçimi

Ev, tüm aile bireylerinin zamanını bir arada geçirdiği ortak yaşam alanıdır. Özellikle küçük alana sahip olan evlerde eşya tercihi fonksiyonel olmalıdır. Bu şekilde düzenlenen evler, kişilerin yaşam standardını yükseltir.

Ev eşyalarının estetik görünümü ve işlevsel özellikleri mobilya seçiminde önemlidir. Kullanım amacına uygun şekilde doğru seçilen mobilyalar, evde rahat hareket edilebilecek ortamı sağlar.

Mobilyaların şu özelliklerde olması gerekir:

- Rahatlık ve konfor sağlaması
- İşlevsel olması
- Dayanıklılığı ve sağlamlılığı
- Ebatları
- Kumaşın yapısı (kolay temizlenme özelliği)
- Servis ve garanti şartları
- Bütçeye uygun olması ve ödeme koşulları



Mobilyaların kullanılma biçimi ve kullanılacakları odanın alanı da eşya seçiminde dikkate alınmalıdır. (Görsel 2.16). Evdeki yeterli alan iyi hesaplanmalı, odanın boyutuna uygun mobilyalar tercih edilmelidir. Ayrıca mobilyalar, aile bireylerinin hobilerine, eğlenme ve dinlenme faaliyetlerine de uygun olmalıdır.

Mobilya seçiminin iyi yapılmaması kişide sırt, kas, bel ve ayak ağrılarına yol açar. Kişinin psikolojik sağlığını etkiler ve huzursuz hissetmesine neden olur. Ayrıca mobilya zamanından önce eskiyerek onarım, yenilenme ve bakım masraflarına neden olup aile bütçesini sarsar.



Görsel 2.16: Odanın alanına göre mobilya seçimi

b) Mefruşat Seçimi

Ev döşemek için kullanılan eşyaya **mefruşat** denir. Perde, tül, nevresim, örtü vb. tekstil ürünleri mefruşat malzemelerine örnek verilebilir. Mefruşat malzemeleri, evlerin aksesuarıdır. Odaların tüm görünümünü değiştirir ve mobilyaları ön plana çıkarır.

Mefruşat seçiminde dikkate alınacak etmenler şunlardır:

- Renk
- Doku
- Tasarım
- Stil

Mefruşat seçiminde mobilya, duvar ve yer döşemelerinin genel boyutu, stili, rengi vb. unsurlar da etkilidir. Malzemelerinin oda içindeki bütün mobilyalar ile uyumlu olması gerekir. Kişilerin stilini ön plana çıkartacak renk seçimlerine uygun mefruşat kullanımına ağırlık verilmesi gerekir.

Perde alırken mutlaka odanın aldığı güneş ışınları ve evin içinin görünmemesi gibi faktörler hesaba katılmalıdır. Odada sadece tül perde mi yoksa güneşlik mi kullanılacağına karar verilmelidir. Örneğin küçük oda ve alçak tavanlı mekânlarda desensiz, tek renk perdeler, büyük oda ve yüksek tavanlı mekânlarda desenli ya da katlamalı stor perdeler tercih edilmelidir. Ayrıca desenli koltuklara desensiz, tek renk perde, tek renk koltuklara desenli perdeler tercih edilmelidir.



BİLGİ KUTUSU

Oturma odası ve salonda doğal ışık istenildiğinde perde seçiminde optik beyaz, mavi ya da gri tonlarda hafif, şeffaf kumaşlar tercih etmek gerekir. Yatak odası için ise kahverengi veya pembe tonlarında ağır, sıkı dokulu perde seçilmelidir.



c) Yer Döşemesi

Yer döşemesi evin kalitesini ve tarzını yansıtır. Ev düzenlemesinin temelini oluşturur. Döşeme çeşitleri şunlardır:

- Yumuşak döşemeler: Halı, kilim (Görsel 2.17)
- Sert döşemeler: Ahşap, seramik, mozaik, taş, tuğla, kiremit, mermer
- Esnek döşemeler: Asfalt, mantar, asbest (ateşe dayanıklı bir mineral) olarak üçe ayrılır.

Odada bulunan halı, odayı kaplayacak ebatta ise mobilyaların ayaklarını halıların üzerine koymak gerekir. Oda küçükse mobilyaların ortasında durmalıdır. Ayrıca halı üzerinde bulunan orta sehpa, halıya tam ortalanmalıdır. Halı ya da kilimin kullanılacağı zemine, ebatlarına; halının çeşidine ve mobilya, duvar, perde ile renk uyumuna dikkat edilmelidir. Ayrıca halıların sağlığa etkisi (alerjik olma durumu), temizliği, dayanıklılığı ile evin bütçesi halı seçiminde göz önünde bulundurulmalıdır.



Görsel 2.17: Yumuşak döşeme halılar

Zemin döşemelerinin çeşitleri aşağıda sıralanmıştır.

Lamine Parke: Ağaçtan yapılmış zemin döşemesidir.

Laminat Parke: Her bütçeye uygun, kullanışlı ve sert zemin döşemesidir.

Taş Zemin: Balkon, bahçe ve sokaklarda kullanılır. Hava şartlarına dayanıklıdır.

Fayans: Mutfak, banyo ve tuvalette kullanılır. Kullanışlı ve kolay temizlenebilir zemin döşemesidir.

Mermer: Apartman girişi, pencere kenarı ve balkonlarda kullanılır.

Plastik Zemin: Kolay temizlenen, dayanıklı zemin döşemesidir.



ç) Aksesuar Seçimi

Ev düzenlemesinde aksesuar seçimi önemli bir ögedir. Ev aksesuarları; vazo, minder, heykel, tablo, fotoğraf, sepet, saksı ve biblolarıdır (Görsel 2.18). Aksesuarlar, ev içinde bütünlük ve dengeyi sağlar. Aksesuar seçimi, kişilerin beğenilerini ön plana çıkarır, eşyaları tamamlar ve odanın görünümünü değiştirir.

Örneğin koltuk ve sandalyelerin üzerine doku ve renkleri ile uyumlu kırlentler yerleştirmek, salona tablo asmak, holde ayna kullanmak evin havasını değiştiren faktörlerdir. Eşya sergileme mobilyaları olan vitrin, konsol vb. mobilyalara biblo ve fotoğraflar yerleştirmek, yerlerde ise hasır sepet ve saksılar kullanmak evde bütünlüğü sağlar. Açık renk aksesuarlar odaya ferahlık verir.



Görsel 2.18: Ev aksesuarları



ARAŞTIRMA

Ev döşeme örneklerini araştırarak hayalinizdeki evler için eşya seçimi yapıp sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.4. EŞYA YERLEŞTİRME

Kişiler yaşam alanlarını beğenilerine uygun, konforlarını sağlayacak şekilde düzenlemek isterler. Eşyaları doğru şekilde yerleştirmek gereksiz eşya alımını önleyerek kişilere hareket edecek rahat alan kazandırır (Görsel 2.19).

Öncelikle eşya yerleştirilecek oda belirlenmeli ve odanın kaç kişi tarafından ne amaçla kullanılacağı saptanmalıdır. Daha sonra odada bir odak noktası belirlenmelidir. Örneğin manzaraya bakan bir pencere, TV ünitesi ya da şömine odak noktası olabilir. Eşyalar, odak noktasının etrafına düzenli ve mümkünse simetrik biçimde yerleştirilmelidir.

Eşya yerleştirilecek oda, diğer odaların bağlantı yolundaysa eşyalar diğer odalara geçmeye engel olmayacak şekilde yerleştirilmelidir. Ayrıca oda içinde de rahat hareket edilebilecek alan bırakılmalıdır.



Görsel 2.19: Eşya yerleştirme



2.4.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Tedbirlerini Alarak Özelliklerine ve Buldukları Mekâna Göre Eşya Yerleştirme

Eşyalar, evde güvenliği sağlamak ve ev kazalarından korunmak amacıyla özelliklerine uygun şekillerde mekâna yerleştirilmelidir. Evde, bahçede, havuzda ya da garajda beklenmeyen bir anda şekilde oluşan, çoğunlukla önlenemeyen kazalara **ev kazaları** denir. Bireylerin yaşam kalitesini arttırmak ve günlük yaşam aktivitelerini sürdürmelerini sağlamak için bu kazaların en aza indirilmesi gerekir. Mekân ve aktiviteler belirlenip kişilere uygun düzenlemeler yaparak kaza riskini azaltmak, iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri almak mümkündür (Görsel 2.20).



Görsel 2.20: Eşyaları uygun yerleştirmenin önemi

Evde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri şunlardır:

- Mobilyalar rahat hareket alanı sağlanması açısından arasından değil, etrafından geçilecek şekilde yerleştirilmelidir.
- Günlük aktivitelerin fazla olduğu oturma odalarında kalabalığa sebep olacak mobilya düzenlemelerinden kaçınılmalıdır.
- Köşeli mobilyalar yerine yuvarlak hatlı mobilyalar tercih edilmelidir.
- Halı ve kilimlerin uç kısımları, takılmayı önlemek amacıyla zemine yapıştırılmalıdır.
- Düşme ihtimali olan dolap ve etajerler duvara sabitlenmelidir.
- Çocuk yatağı duvar, mobilya ve radyatörlerden en az 30 cm uzakta olmalıdır.
- Yemek odasında, masa ile duvar veya mobilya arasında 1.2 metrelik bir mesafe olmalıdır. Alan küçükse 90 cm'lik bir mesafe olmalıdır.
- Vurma ve çarpmalara karşı mobilyalarda köşe bantları kullanılmalıdır.
- Ev içerisinde merdiven varsa merdivenlere korkuluk yerleştirilmelidir. Çocuklar için merdiven başlarında güvenlik kapıları kullanılmalıdır.
- Sandalye, masa ve sehpa gibi mobilyalar çocuklar için tehlikeli olduğundan cam kenarında bulundurulmamalıdır.
- Lambader (uzun ayaklı lamba) ve abajurların (üzeri siperli lamba) devrilme riskleri bulunduğundan çocuk odasında kullanılmamalıdır.
- Bebek karyolarının parmaklıkları sağlam ve bebeğin başının geçemeyeceği genişlikte olmalıdır.
- Kolay kırılan cam sehpalar evde bulundurulmamalı ya da odanın ortasına yerleştirilmemelidir.
- Sandalye ve kanepeler sağlam olmalı, eğilmemeli, çok yüksek ya da derin olmamalıdır.
- Takılarak düşmeyi engellemek için masa ayakları dışarıya çıkıntılı olmamalıdır.



ARAŞTIRMA

Evde oluşabilecek kazaları ve alınacak önlemleri araştırınız, araştırma sonunda elde ettiğiniz bilgileri arkadaşlarınızla paylaşınız.



BİLGİ KUTUSU

Ev kazaları sıklıkla banyo, mutfak, oturma odası, bahçe ve merdivenlerde yaşanmaktadır. En sık görülen ev kazaları düşme, çarpma, zehirlenme, boğulma, yanma ve kesici aletler nedeniyle olmaktadır. Ev kazaları sonucunda vücutta morarma, kesik, çatlak, kırık ve yaralar meydana gelmektedir.

2.4.2. Ortak Yaşam Alanlarına ve Yatak Odalarına Eşya Yerleştirme

Yaşam alanlarına eşya yerleştirilirken tüm detaylar düşünülerek planlı şekilde hareket edilmelidir. Öncelikle odanın ölçüleri, kullanım amacı ve odayı kullanacak olan kişi sayısı belirlenmelidir.

Ortak Yaşam Alanlarına Eşya Yerleştirme

Ortak yaşam alanları olan salon veya oturma odaları, konuk ağırlama alanları olarak kullanılır. Mobilyalar göz yormayacak, oda içerisinde harekete engel olmayacak ve konfor sağlayacak şekilde yerleştirilmelidir.

Ortak yaşam alanlarına eşya yerleştirirken dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Odalara önce büyük eşyalar yerleştirilmelidir.
- Odaya derinlik kazandırmak için televizyon ünitesi, şömine ya da tablolar odada konumlandırılmalıdır.
- Eşyaların arasında yürüyebilmek için mesafe bırakılmalıdır.
- Koltuklar arası mesafe 100 cm olmalıdır. Koltuk ile orta sehpa arasında 40 cm aralık olmalıdır.
- Televizyon ile koltuk arası uzaklık televizyon ebatlarının en az 3 katı yani 2.5-3 metre olmalıdır. Örneğin televizyon 40 inç (uzunluk ölçü birimi) ise uzaklık televizyon ölçüsünün üç katı 120 inç olmalıdır. Bu da 3 metrelik bir mesafe demektir.
- Odanın ölçüsüne göre halı seçilmelidir.
- Sade tasarlanmış salonlara duvar kâğıtları ile hareket kazandırılabilir.
- Odada tek bir pencere varsa pencerenin önü boş bırakılmalıdır.
- Geniş ölçüdeki odalar için klasik mobilyalar tercih edilmelidir. Oda rengi koyu renklerden seçilmelidir.
- Küçük alanlar için işlevsel bir kullanım sağlayan, kalabalıklara oturma imkânı sunan L formdaki köşe koltuklar tercih edilmelidir (Görsel 2.21).



Görsel 2.21: L formda köşe koltuk takımı



Yatak Odalarına Eşya Yerleştirme

Yatak odaları kişiye özel alanlardır. Bu sebeple pratik, kullanışlı ve konforlu bir şekilde düzenlenmelidir. Oda için gerekli parçalar kullanılmalıdır. Eşya yerleştirirken pencere sayısı, odanın metrekaresi ve cephesi hesaplanmalıdır.

Yatak odalarına eşya yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Kapının karşısındaki en geniş duvara yatak yerleştirilmelidir. Eğer odada iki pencere varsa pencerelerin arasına yatak yerleştirmek doğru seçim olacaktır.
- Saklama alanı olan yataklar tercih edilmelidir.
- Geniş bir halı tercih edilmeli ve yatağın altına gelecek şekilde yerleştirilmelidir.
- Yatak kenarlarına başucu lambaları, şifonyer, komodin yerleştirilmelidir.
- Dolaplar mümkün olduğu kadar duvara gömülü olmalı, geniş olan duvara yerleştirilmelidir.
- Küçük yatak odalarında sürgü kapaklı dolaplar tercih edilmelidir. Ayrıca kullanılan yatağın ölçüleri de küçük olmalıdır (Görsel 2.22). Gereksiz eşyadan kaçınılmalıdır.
- Yatak odalarında koyu renkli fon perde ve buna uygun tül ya da stor perde kullanılmalıdır.



Görsel 2.22: Küçük ölçülerde yatak



Salon yerleştirme ve eşya düzenleme ile ilgili önerilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2.4. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Maket Yapma

Konu: Hayalimdeki oda

Önerilen Süre: 4 ders saati

Araç Gereç: Resim kağıdı, boya kalemleri, makas, yapıştırıcı, maket bıçağı, bant, kalem vb.

Bu etkinlikte bir resim kağıdına hayalinizdeki odayı resmetmeniz beklenmektedir. Resmettiğiniz odanın önce krokisini çizerek eşyaları kroki üzerinde yerleştirip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız ve sınıf panosuna asınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.4.3. Mutfak Eşyalarını Yerleştirme

İşlevsel mutfak, pratiktir ve kullanımı kolaydır. Mutfaktaki malzemelerin ne sıklıkla kullanıldığı belirlenmelidir.

Mutfak eşyalarını yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Mutfak araç gereci ihtiyaç duyulduğunda rahatça erişilebilir şekilde düzenlenmelidir.
- Kullanılmayan mutfak eşyaları konsol, vitrin ya da uygun bir dolaba yerleştirilmelidir.
- Mutfakta depolama alanına fazla ihtiyaç duyulduğundan alan kazandıran düzenlemeler yapılmalıdır.
- Kullanılmayan duvarlara depolama için duvar rafları konulmalıdır. Ayrıca çekmece düzenleyiciler, tekerlekli mutfak adaları ve sepetlerden yararlanılmalıdır. Gıdaları depolamak için dolap, çekmece, raflar temiz ve düzenli tutulmalıdır.
- Küçük mutfaklarda açık renk mobilya ve eşyalar tercih edildiğinde olduğundan daha büyük görünmektedir (Görsel 2.23).
- Pencere önleri kapatılmamalı, ışığın gelmesini engelleyen perdeler tercih edilmemelidir. Mutfak, ışığa çok ihtiyaç duyulan bir alan olduğu için doğru aydınlatmalar kullanılmalıdır.
- Beyaz eşya, dolap, bulaşık makinesi ve fırın kullanımı kolay olacak şekilde yerleştirilmelidir.
- Mutfak dolapları ve tezgâh arasında 50-70 cm boşluk olmalıdır.
- Aspiratör ile tezgâh arasında 65 cm boşluk olmalıdır.
- Rahat kullanım ve hareket alanı kazanmak için karşılıklı iki tezgâh arasındaki mesafe 1.20 m olmalıdır.
- Duvara yakın dolapların kapakları ve köşeli dolapların çekmeceleri kolay açılmalıdır.
- Lavabo ve ocak arasında 50 cm boşluk olmalıdır.



Görsel 2.23: Açık renklerin tercih edildiği mutfak



2.5. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Resim Yarışması

Konu: Hayalimdeki mutfak

Önerilen Süre: 2 ders saati

Araç Gereç: Resim kağıdı, boya kalemleri vb.

Bu etkinlikte arkadaşlarınızla, **Hayalimdeki mutfak** konulu resim yarışması yapmanız beklenmektedir. Resimlerinizi, sınıf arkadaşlarınızla oylama usulü ile ilk üç resmi belirleyerek değerlendiriniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.4.4. Banyo ve Tuvalet Yerleştirme

Banyolar, kişisel sağlık ve bakım için kullanılan mekânlardır. Diğer alanlara göre küçük olduklarından verimli kullanmak gerekir.

Banyo ve tuvalete eşya yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Açık renk fayans kullanmak banyoyu oldukça ferah ve geniş gösterir.
- Duş kabini, banyo dolapları ve klozet konumu doğru ayarlanmalıdır.
- Girişin karşısına lavabo ve ayna yerleştirmek banyoyu ferah ve geniş gösterir. Banyonun girişi köşeden ise sol tarafa ayna ve lavabo, sağ tarafa klozet ve duş ünitesi ölçülerine göre yerleştirilmelidir (Görsel 2.24).



Görsel 2.24: Solda ayna ve lavabo, sağ tarafta klozet ve duş ünitesi olan bir banyo

- Çamaşır makinesi, klozet yanına veya lavabo altına yerleştirilmeli ve makinenin kapağı rahatlıkla açılıp kapatılmalıdır.
- Banyoda duş alanı olan küvet ya da duş tekneleri, zor temizlenip çok yer kapladıkları için tercih edilmemelidir. Düz seramik üzerine buzsuz camdan duşa kabinler hem estetik hem sağlıklı olduğundan tercih edilmelidir.
- Kişisel bakım eşyalarının ve havluların yerleştirildiği banyo dolapları, suya ve neme dayanıklı malzemeden yapılmalıdır.
- Geniş çekmeceler ve çift açılan dolaplar tercih edilmelidir.



2.3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Banyo Yerleştirme ve Eşya Düzenleme Örnekleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Renkli kâğıtlar, makas, iğne, pano, bilgisayar, yazıcı, mukavva, karton vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Banyo Yerleştirme ve Eşya Düzenleme Örnekleri** ile ilgili pano hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Arkadaşlarınız ile en az iki en çok beşer kişiden oluşan gruplar oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınız ile görev paylaşımı yaparak çalışma sürecinizi planlayınız.
- Pano için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuya uygun, özgün bir slogan geliştiriniz.
- Panoda görsel ve yazılı materyaller kullanınız.
- Kullanacağınız bilgiler için örneklere yer veriniz.
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız panoyu teslim tarihinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza tanıttınız.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-3 Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeğine** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2.4.5. Balkon, Teras, Hol Yerleştirme

Bireyler, aileleri ile zaman geçirmek, şehrin ve iş hayatının zorluklarından kaçmak, günün yorgunluğunu atmak için balkon ve terasta zaman geçirebilirler. Balkon ya da terasların kullanımını daha keyifli ve kullanışlı hâle getirmek, kişilerin beğeni ve ihtiyaçlarına göre düzenlemek için öncelikle büyüklüklerinin iyi hesaplanması gerekir.



Balkon ve terasa eşya yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Doğal ve ahşap görünümlü malzemeler, keten dokumalar kullanmak doğayı yansıtır. Kullanılacak mobilyalar, boya ve zemin birbirleriyle uyumlu olmalıdır. Ayrıca yağmura ve güneşe dayanıklı malzeme tercih edilmelidir.
- Küçük balkonlarda alan sınırlı olduğundan asma saksılar, katlanır masa ve sandalyeler kullanılmalıdır (Görsel 2.25).



Görsel 2.25: Küçük balkon

- Oturmak için minderler tercih edilebilir.
- Dekoratif malzemeler kullanmak balkona estetik görünüm kazandırır.
- Duvar rafları kullanmak balkon ya da terası daha işlevsel duruma getirir.
- Büyük balkon ve teraslarda büyük saksı bitkileri veya dış mekân bitkileri tercih edilebilir.
- Nem ve yağışa dayanıklı, minderli hasır oturma grupları tercih edilebilir.

Hole eşya yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Hol, genellikle evlerin en dar ve kullanışsız alanıdır. Hole yerleştirilecek eşyaların az alan kaplaması evin diğer alanlarının etkin kullanımında kolaylık sağlar.
- Giriş çıkış yoğun olduğu için zemini desenli seramik ya da kolay temizlenen sert ahşap malzemelerden olmalıdır.
- Açık renklerin kullanılması aydınlık ve ferah bir görünüm sağlar.
- Halı, nem ve aşınmalara dayanıklı olmalıdır.
- Ayakkabı, kaban, palto ve yağmurluklar için vestiyer kullanılmalıdır.
- Ahşap, eskitme, beyaz masif (kaplama olmayan mermer, ahşap) mobilyalar tercih etmek modern bir etki yaratır.
- Alan küçükse ince bir konsol ya da ayaklı askılık kullanılmalıdır.
- Ev, iş, araba anahtarları için bir sepet ya da kutu tercih edilebilir.
- Alan genişse ayakkabı vs. giymek için oturma birimi kullanılabilir.
- Derinlik kazandırmak için oymalı ya da düz duvar aynaları kullanılmalıdır.
- Dar alanlarda küçük ayaklı saksılar kullanılabilir.
- Işığın eşit yayılması için sarkıt ve çok kollu lamba tercih edilmelidir.

2.4.6. Bahçe Yerleştirme

Yeşilin ve doğanın etkilerini tam anlamıyla yaşamak için bahçe alanları işlevsel ve estetik olarak düzenlenmelidir. Uygun düzenleme ile oturma ve yaşam alanları belirlenir.

Bahçeye eşya yerleştirmede dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Bahçenin büyüklüğüne göre yemek masaları işlevsellik sağlar (Görsel 2.26). Dar bir alan varsa katlanır masa ve sandalyelerden yararlanmak gerekir.



- Seçilen malzemeler, hava koşullarına dayanıklı olmalıdır.
- Kolay taşınma ve yağmurdan en az etkilenme özelliklerinden dolayı bambudan (bitki türü) yapılmış masa ve sandalyeler tercih edilmelidir.
- Dar bahçelerde oturma alanları için minderler yerleştirilebilir.
- Bahçenin genişliğine göre portatif salıncıklar da tercih edilebilir.
- Göz yormayan, şık, fonksiyonel bir ışıklandırma gerekir. Bunun için aydınlatma direkleri tercih edilebilir.
- Bahçe alanı küçükse duvara asılan kandillerden yararlanılabilir.



Görsel 2.26: Bahçede kullanılan yemek masası



2.4. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Farklı Ülkelerin Bahçe Düzenleme Görselleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Farklı Ülkelerin Bahçe Düzenleme Örnekleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- () Taşıma sırasında küçük çocuklara boş koli taşıma vb. sorumluluklar verilmelidir.
- () Eşya toplamanın kolay olması için planlama yapılmalıdır.
- () Eşya toplarken gereksiz ve kullanılmayan eşyalar ayrılmalıdır.
- () Paketleme işlemine mutfaktan başlanmalıdır.
- () Kıyafet paketleme işleminde, kıyafetler balonlu naylonlara sarılmalıdır.
- () Eşya yerleştirmeye önce küçük eşyalardan başlanmalıdır.
- () Mobilyalar köşeli formlarda olmalıdır.
- () Yemek odasında duvar ve mobilya arasındaki boşluk 1.2 metre olmalıdır.
- () Masa ayakları çıkıntılı olmalıdır.
- () Yatak odasında koyu renkli perde kullanılmalıdır.

B) Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

- Taşınacak eşyanın uygun kolilere yerleştirilip koli bandı ile bantlanmasına denir.
- Eşyaların taşıma yöntemi, ambalajlanması, muhafazası ve sevkiyatını kapsayan işlemlere denir.
- Anahtar teslim taşıma hizmeti tipi taşıma hizmetidir.
- Sökülerek taşınan eşyaların, yeni evde yapılması gerekir.
- Beyaz eşya ve mobilya taşımada sistemi kullanılmalıdır.
- Evde ani ve beklenmedik biçimde meydana gelen kazalara denir.
- Çocuk yatağı, duvardan cm uzakta olmalıdır.
- Banyodaki dolaplar malzemeden yapılmalıdır.
- Ev döşenmesinde kullanılan tekstil ürünlerine denir.
- Koltuklar arası mesafe olmalıdır.



C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru cevabı işaretleyiniz.

21. Aşağıdakilerden hangisi kırılacak eşya paketlemede dikkat edilecek hususlardan biri değildir?

- A) Ağır eşyalar kolinin en üst kısmına yerleştirilmelidir.
- B) Ambalaj kâğıtları buruşturulup koruma amaçlı tampon yapılmalıdır.
- C) Kolinin üst kısmına hafif eşyalar yerleştirilmelidir.
- D) Eşyalar, koli içerisinde hareket etmeyecek şekilde yerleştirilmelidir.
- E) Kırılacak eşyalar önce balonlu naylon ile sarılmalıdır.

22. Aşağıdakilerden hangisi nakliye şirketi araştırırken dikkat edilecek hususlardan biridir?

- A) Daha önce taşınan kişilerden referans alınmalıdır.
- B) Yüz yüze görüşme yerine telefon görüşmesi yapılmalıdır.
- C) Sözleşme, taşındıktan sonra yapılmalıdır.
- D) Ücretin tamamı taşınma öncesinde verilmelidir.
- E) Personel sayısı taşınma gününde belirlenmelidir.

23. Aşağıdakilerden hangisi yiyecek paketlemede dikkat edilecek hususlardan biri değildir?

- A) Zeytin ve peynir bidonları çift kat balonlu naylona sarılmalıdır.
- B) Dondurulmuş gıdalar streç film ile sarılıp taşınmalıdır.
- C) Bakliyatlar poşetlerde ya da saklama kabının içinde taşınmalıdır.
- D) Taşınılan ev başka bir şehirdeyse yiyecekler ihtiyacı olanlara dağıtılmalıdır.
- E) Kuru gıda poşetleri sıkıca kapatılıp ambalaj kâğıdına sarılmalıdır.

24. Taşıma şekline göre nakliye çeşitlerinin özellikleri ile ilgili verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) C tipi taşıma, standart evden eve taşıma şeklidir.
- B) A tipi taşımada yükleme, nakliye ve boşaltma hizmetleri vardır.
- C) D tipi taşımada kamyon talep edilir ve taşınma sağlanır.
- D) B tipi taşımada, kişi hiçbir eşyaya müdahale etmeden taşınır.
- E) C tipi taşımada mobilya montajı sağlanır.

25. Aşağıdakilerden hangisi nakliye firması seçerken dikkat edilecek hususlardan biri değildir?

- A) Firmanın taşıma koşulları
- B) Personelin niteliği
- C) Taşımayı sağlayacak personel sayısı
- D) Firmanın güvenilir olması
- E) Nakliye ücretinin yüksek olması



26. Aşağıdakilerin hangisinde koltuk ve sehpa arasında olması gereken mesafe verilmiştir?

- A) 40
- B) 50
- C) 60
- D) 70
- E) 80

27. Aşağıdakilerden hangisi odaya derinlik kazandıran odak noktalardan biri değildir?

- A) Manzara gören pencere
- B) Duvar tablosu
- C) Şömine
- D) Sehpa
- E) TV ünitesi

28. Aşağıdakilerden hangisi ev düzenleme prensiplerinden biri değildir?

- A) Armoni
- B) Denge
- C) Doku
- D) Renkler
- E) Stil

29. Aşağıdakilerden hangisi banyo malzemeleri yerleştirilirken kullanılan doğru ifadedir?

- A) Sol tarafta duş ünitesi
- B) Sol tarafta klozet
- C) Sağ tarafta ayna
- D) Sağ tarafta lavabo
- E) Sol tarafta lavabo

30. Aşağıdakilerden hangisi evin en dar ve kullanışsız alanıdır?

- A) Banyo
- B) Hol
- C) Mutfak
- D) Salon
- E) Yatak odası





3. ÖĞRENME BİRİMİ



EV AKSESUARLARI



ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

3.1. AKSESUAR

3.2. AKSESUAR YERLEŞTİRME



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Aksesuarların özelliklerini dikkate alarak aksesuar seçimi yapma
- Aksesuar çeşitleri
- Aksesuar seçiminde dikkat edilecek noktalar
- Aksesuar seçme
- Evin bölümlerini dikkate alarak gerekli alanlara uygun aksesuar seçme
- Ortak yaşam alanları ve yatak odalarına aksesuar seçme
- Mutfak aksesuarlarını yerleştirme
- Antre, banyo ve bebek odalarına aksesuar yerleştirme



TEMEL KAVRAMLAR

Aksesuar seçimi, aksesuar çeşitleri



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Evinizde aksesuar olarak neler kullandığınızı ve bu aksesuarların ailenizce tercih edilme nedenlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Aksesuarların günlük yaşamdaki önemi nedir? Arkadaşlarınızla fikir alışverişinde bulununuz.

3.1. AKSESUAR

Bir odadaki eşyaları tamamlayan, kendine özgü bir yararı bulunan tasarım ürününe **ev aksesuarı** denir. Kullanılacak aksesuar kişinin zevkine, ihtiyacına, isteğine göre değişiklik gösterir.

3.1.1. Aksesuar Çeşitleri

Aksesuar kullanılan ortama hoşluk ve ahenk katar, rahatlık ve düzen verir. Evin çeşitli odalarında farklı aksesuarlar kullanılabilir. Kullanılan aksesuarlar, odada estetik görüntü oluşturacak ve hayatı kolaylaştıracak şekilde seçilmelidir. Aksesuar çeşitleri fonksiyonel ve dekoratif olmak üzere ikiye ayrılır.

Fonksiyonel Aksesuar: İşlevsellik amacı taşıyan tasarım ürünleridir. Çok amaçlı kullanılırlar. Hem ihtiyaç gidermek hem de buldukları ortamda estetik bir görüntü oluşturmak için tercih edilirler. Fonksiyonel aksesuarlar şu şekilde sıralanabilir:

- Portatif lamba ve abajur
- Gümüş aksesuar
- Sofra takımı, masa örtüsü, yemek takımı, supla (servis altlığı)
- Çatal kaşık bıçak seti, mum, şamdan, peçetelik
- Porselen (fincan, bardak, kâse, tabak vb.)
- Cam aksesuar
- Paravan
- Askı ve raf
- Düzenleyici kutu (takı, ayakkabı vb.), kapı süsü, havlu, sepet (Görsel 3.1)
- Duvar ve masa saati
- Şemsiyelik, gazetelik
- Perde ve fon
- Sehpa
- Kirlent, yastık vb. (Görsel 3.2)



Görsel 3.1: Fonksiyonel aksesuarlardan havlu ve sepet



Görsel 3.2: Kirlent ve yastıklar



Dekoratif Aksesuar: Çoğunlukla dekor amaçlı kullanılan tasarım ürünleridir. Dekoratif aksesuarlar aşağıda sıralanmıştır.

- Vitrin içi ve masa üstü aksesuarları (biblo, doğal taşlar, deniz kabukları, antika kutular, porselenler, heykeller vb.)
- Duvar aksesuarları (yağlı boya veya sulu boya resimler, baskı tablolar, manzara resimleri vb.)
- Çiçek, bitki, vazo (Görsel 3.3)
- Aydınlatma aksesuarları vb.



Görsel 3.3: Dekoratif aksesuarlardan vazo ve çiçek



ARAŞTIRMA

Ev aksesuarının nasıl ortaya çıktığını araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta paylaşınız.

3.1.2. Aksesuar Seçiminde Dikkat Edilecek Noktalar

Aksesuar seçiminde bazı hususlara dikkat etmek kişilerin kolay ve rahat seçim yapmalarına olanak sağlar. Eve aksesuar seçiminde dikkat edilecek noktalar aşağıda sıralanmıştır.

- Aksesuar kullanılacak alanın incelemesi yapılmalıdır.
- Kişinin zevkine uygun olmalıdır.
- Odadaki renk uyumuna dikkat edilmelidir.
- Aksesuarın kullanım yeri ve zamanı dikkate alınmalıdır.
- Aksesuar, kişinin beden ve ruh sağlığına katkı sağlamalıdır.
- Modaya uygunluğu değerlendirilmelidir.
- Sadelik göz önünde bulundurulmalıdır (Görsel 3.4).
- Göz yoruculuğu en aza indirgenmelidir.
- Diğer dekorasyon eşyalarıyla uyumlu olmalıdır.
- Kolay temizlenebilir olmalıdır.



Görsel 3.4: Sade aksesuarlar



3.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Münazara

Konu: Moda olan ve olmayan ev aksesuarları

Önerilen Süre: 2 ders saati

Bu etkinlikte, yukarıdaki görüşleri içeren münazara çalışması yapmanız beklenmektedir. Dörder kişilik iki grup ve üç kişilik jüri oluşturarak münazara tekniğini sınıfta uygulayınız.

Birinci Seçenek: Moda olan ev aksesuarları tercih edilmelidir.

İkinci Seçenek: Moda olmayan ev aksesuarları tercih edilmelidir.

Yapacağınız münazara etkinliğinde **EK-2 Tartışma Etkinliği Yönergesi**'ni dikkate alınız. Münazaradan çıkan fikirleri raporlaştırınız ve sınıfta raporunuzu paylaşınız. Münazara sonucunda ortaya çıkan fikirleri arkadaşlarınızla oylayarak değerlendiriniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

3.1.3. Aksesuar Seçiminin Yapılması

Yaşam alanlarına aksesuar seçiminde mekânın ferahlığı dikkate alınmalıdır. Aksesuar, mekânda denge ve uyumu yansıtır. Aksesuar seçiminde önce büyük daha sonra küçük aksesuarlar seçilmelidir. Odanın her köşesini doldurmaya çalışmak göz yorgunluğuna ve karışıklığa neden olur. Sade, nezih ve doğru aksesuar seçimi bu açıdan önemlidir.

Aksesuar seçiminde öncelikle duvar rengi dikkate alınmalıdır. Mobilyalar, türü ve rengine uygun aksesuarlarla tamamlanmalıdır. Örneğin L koltuk takımı kullanılan modern bir odada, aksesuar olarak gümüş şamdanlar veya antika objeler tercih edilmemelidir (Görsel 3.5). Bu odada uyum ve bütünlüğü sağlamak için duvar saati, tablo, renkli kırlent, sehpa, canlı bitki, lambader vb. aksesuarlar tercih edilebilir. Evin giriş bölümü uygunsa bu bölüme dresuar (ayaklı sehpa) kullanılıp dresuarın üzerine ayna yerleştirilebilir. Seçilen aksesuarların halıyla uyumuna da dikkat edilmelidir. Duvarlarda raf kullanılacaksa rafın üzerinde küçük objeler tercih edilmelidir. Birden fazla çerçeve kullanılacaksa çerçevelerin renk ve desen bakımından uyumlu olmasına dikkat edilmelidir.

Evin genelinde klasik mobilya kullanıldıysa aksesuar seçimi de buna uygun olmalıdır. Halı, perde, duvar ve masa aksesuarı, lamba, avize seçimi mobilyanın uyumunu yansıtmalıdır (Görsel 3.6).



Görsel 3.5: Günlük kullanıma uygun modern bir oda



Görsel 3.6: Klasik mobilyaya uygun seçilen aksesuarlar



3.2. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Ev Aksesuarları Tasarlama

Konu: Geri dönüşebilen atık materyalleri değerlendirme

Önerilen Süre: 4 ders saati

Bu etkinlikte sizden, geri dönüşebilen atık materyallerden ev aksesuarı tasarlamanız beklenmektedir. Tasarımınızı sınıfta sergileyeniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

3.2. AKSESUAR YERLEŞTİRME

Aksesuar, evin düzenini tamamlar ve tasarımını güçlendirir (Görsel 3.7). İşlevsel olmaktan çok dekorasyon amaçlı kullanılır ve odada etki yaratır. Aksesuarları odada doğru kullanmak göz yorgunluğuna sebep olmaması açısından önemlidir. Bilinçsizce yerleştirilen aksesuarlar hem gereksiz eşyanın eve alınmasına hem de fazladan para harcanmasına neden olur.



Görsel 3.7: Ev aksesuarları

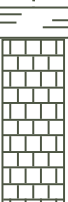
3.2.1. Ortak Yaşam Alanlarına ve Yatak Odalarına Aksesuar Seçme

Ortak yaşam alanları olan salon ve oturma odaları ile yatak odalarına seçilen aksesuarlar, tüm mobilyalarla uyumlu olmalıdır. Seçilen aksesuarlar evin genel tarzını yansıtmalıdır.

Ortak Yaşam Alanlarına Aksesuar Seçme

Ortak yaşam alanlarına aksesuar seçiminde şunlara dikkat edilmelidir:

- Mobilyalara göre tarz belirlenmelidir. Avangart (klasik tarzın yenilikçi tasarımı), modern, rüстик (saf ağaçların kullanılmış olduğu dekorasyon), klasik, retro (geçmişe yönelik moda tarzı).
- Bütçe değerlendirmesi ve ihtiyaç listesi yapılmalıdır.



- Salonda özgün, rahat ve şık aksesuarlar tercih edilmelidir (Görsel 3.8).
- Perde, halı ve duvar kâğıdı; mobilya ve zeminle uyumlu olmalıdır.
- Çok yer kaplayan vitrinler yerine duvar konsolları, televizyon üniteleri, raf sistemleri tercih edilmelidir.



Görsel 3.8: Özgün, rahat, şık aksesuarlar

Salon ya da oturma odasında genellikle ortamın aydınlık olması istenmekte ve aydınlatma olarak avize, lambader (ayaklı lamba) ya da aplik (duvar lambası) tercih edilmektedir. Klasik bir salonda taşlı, sade döşenen salonda modern ve çok kollu avizelerden yararlanmak gerekir.

Salon ve oturma odasında farklı tarzda aynalar kullanılarak ışığın yansımından yararlanılabilir. Modern salonlarda geometrik şekilli, klasik salonlarda varaklı ve gösterişli, retro salonlarda eskitilmiş aynalar kullanmak gerekir. Ortak yaşam alanlarında fazlaca ayna kullanmak gözü yorar ve gereksiz bir görüntü oluşturur.

Örneğin modern salon ve oturma odasına yerleştirilen koltuğun arkasına geometrik şekilli tablo ve çerçeveler yerleştirilebilir. Klasik odalarda üçlü koltuğun üst duvarında altın varaklı çerçeveler kullanılabilir. Dama desenli perdeler ve kabartma halılar bu düzenlemeyi tamamlar. Duvara asılan tablolar, boyut ve içerik olarak benzerlik göstermeli ve duvar rengiyle uyumlu olmalıdır. Masa, sehpa, TV ünitesi, konsol üstlerinde ve duvarlarda; bronz, alüminyum, bakır, ahşap ya da taştan yapılan heykelcik, biblo, duvar süsü, kutu ve sepetlerden yararlanılabilir. Bu aksesuarlar masa üstünde sergilenmek isteniyorsa bir tepsi içine konulup gruplandırılabilir. Retro tarzında döşenmiş bir evde ahşap ve metal tasarım ürünlerinden yararlanılabilir. Masa ve sehpa üstüne çiçek ve akvaryum yerleştirilebilir.



BİLGİ KUTUSU

Salonda uzun süre vakit geçiriliyorsa aksesuarlar büyük olmamalıdır. Gözü yoran ve enerjiyi düşüren kırmızı rengin kullanımı tercih edilmemelidir.



Klasik salonlarda taşlı ve oymalı, modern salonlarda ise parlak ve seramik bir vazo tercih edilebilir. Dekoratif cam vazolar ise odalara modern ve yenilikçi bir hava katar.

Salon ve oturma odasında zıt renkler ya da aksesuarlar kullanarak odada odak noktası yaratılabilir. Ayrıca fotoğraflar için oturma odasında bir duvar ya da raf, salonda ise vitrin ve konsol kullanılabilir. Salon ve oturma odası düzeninde halı, perde ve mobilyalar ile renk uyumu sağlayacak renkli kırlentler tercih edilebilir. Seçilen kırlentlerin sert ve dolgun olması rahat ve konforlu oturma imkânı sağlar.



BİLGİ KUTUSU

Ahşabın yoğun olduğu bir salonda açık renk, mat ve sade ahşap vazo, figür ve biblolar kullanmak uygundur. Modern salonda ise kar küresi, renkli mum ve cam aksesuarlar seçmek gerekir.



3.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Mobilya Aksesuar Uyumu

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Renkli kâğıtlar, makas, iğne, pano, bilgisayar, yazıcı, mukavva, karton vb.

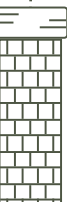
Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Mobilyaların Tarzlarına (avangart, modern, rustik, klasik, retro) Göre Aksesuar Yerleştirme** ile ilgili pano hazırlayınız.

İşlem Basamakları

- Arkadaşlarınız ile en az iki en çok beşer kişiden oluşan gruplar oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınız ile görev paylaşımı yaparak çalışma sürecinizi planlayınız.
- Pano için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuya uygun, özgün bir slogan geliştiriniz.
- Panoda görsel ve yazılı materyaller kullanınız.
- Kullanacağınız bilgiler için örneklere yer veriniz.
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız panoyu teslim tarihinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza tanıtınız.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-3 Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeğine** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.





3.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Salona Uygun Olarak Yerleştirilen Aksesuar Örnekleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Salona Uygun Yerleştirilen Aksesuar Örnekleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Yatak Odalarına Aksesuar Seçme

Yatak odasına aksesuar seçiminde aksesuarların dekorasyonu tamamlaması ve kullanışlı olmasına dikkat edilmelidir. Yatak odasında abajur ve lambader tercih edilebilir. Örneğin yatak başlığının üzerine asılan yağlı boya bir tablo, odada şık bir görüntü oluşturur. Yatak odasının duvarları boş bırakılmayarak odaya derinlik kazandırılır. Yatak başlarında bulunan komodinlerin üzerinde dekoratif ürünler olan biblo, heykel ya da takı kutuları konulabilir. Yatak odasında komodin üzerine yerleştirilen siyah bir biblo diğer renklerle zıtlık yaratarak odak noktası hâline getirilebilir. Komodin üzerine fotoğraflar yerleştirilerek odaya hareket kazandırılabilir.



ÖNEMLİ

Evde fazla eşya bulunan alanlarda aksesuar kullanılmamalıdır.



Yatak örtüsü ve perdelerle uyumlu kırlentler yatak üzerinde kullanılabilir (Görsel 3.9). Yatak üzerine seçilen kırlentler baskın ana renklerden tercih edilebilir.



Görsel 3.9: Yatak örtüsü ve perdelerle uyumlu kırlentler



3.3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: El Yapımı Ev Aksesuarları ve Ev Aksesuarlarının Yapılışları

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **El Yapımı Ev Aksesuarları ve Ev Aksesuarlarının Yapılışları** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

3.2.2. Mutfak Aksesuarlarını Yerleştirme

Mutfakta kullanılan aksesuarlar, doğru şekilde yerleştirilirse mutfağa işlevsellik katar. Öncelikle mutfağın yapısına ve kişisel zevklere göre aksesuar seçimi yapılmalıdır. Kullanılacak aksesuarların hem işlevi ve rengi hem de büyüklüğü ve birbiriyle uyumu önemlidir. Mutfakta kullanılan ankastre ürünler de görünümünü değiştirdiği için mutfakla uyumlu seçilmelidir.

Salon ya da oturma odasının içinde olan mutfaklara **açık mutfak** denir. Açık mutfaklarda genellikle ada masalar ve yüksek sandalyeler kullanılarak masa ve sandalye ihtiyacı tamamlanır. Fazla renkli, desenli, parlak dolap ve aksesuarların yerine daha çok gri, kahve ve pastel renkler, sade desenler, mat dolap ve aksesuarlar tercih edilmesi gerekir. Altın rengi aksesuarlar ya da avizeler de klasik mutfak düzenlemesinde öne çıkar.

Mutfağın alanı genişse dar ve uzun yemek masası kullanılmalıdır. Masa, uygun sandalyelerle birlikte kullanıldığında tamamlanır. Ayrıca geniş mutfaklarda televizyon ve mobilya kullanmak da mümkündür.

Mutfaklarda duvar rengi olarak koyu renk yerine açık renkler tercih edilmelidir. Pastel ve pudra tonları ya da renkli duvar kâğıtları da kullanılabilir. Buzdolabı ve ankastrelerin rengi mutfakla uyumlu olmalıdır.



BİLGİ KUTUSU

Aksesuarlar arasında denge ve orana dikkat edilmelidir. Seçilen ve yerleştirilen aksesuarlar, bir bütünü temsil etmeli ve farklı dokulara, renklere sahip özelliklerin gruplandırılmasını sağlamalıdır.

Mutfak araç gerecini toplamak için eskitme, ahşap ya da metal duvar raflarından yararlanmak gerekir. Renkli kupalar, kahve fincanları, kavanozlar bu raflara yerleştirilerek mutfak dolaplarında yer açılmış olur (Görsel 3.10). Tabak, tencere, kâse gibi mutfak eşyalarını, mutfak dolaplarının büyüklüğüne ve işlevine göre yerleştirmek gerekir. Tezgâh üzerine kullanım sıklığına göre mutfak robotları, renkli kesme tahtaları, çiçekli fincan takımları ya da baharatlıklar yerleştirilebilir.



Görsel 3.10: Mutfakta duvar rafı

Mutfak perdesi seçiminde genellikle kolay temizlenebilir olmasından dolayı stor perdeler tercih edilmektedir. Tezgâh üstünde çift mekanizmalı stor perdeler kullanılmalıdır. Bu tarz perdeler kullanışlı olmasının yanında görünüm açısından mutfaklara en uygun perdelerdir. Açık mutfaklarda ise koltuk, mobilya kumaş deseni, stili ve dokusuna göre mutfağa perde seçmek gerekir.



Kâğıt havlu, mutfak havlusu, mutfak önlükleri için ayrı bir stant oluşturulabilir ya da bu eşyalar askılara asılabilir. Masa örtüsü ve bezler, raflarda ya da çekmecelerde saklanabilir. Bu şekilde mutfakta dağınıklık ve karmaşa oluşmaz. Buzdolabı ile duvar arasında kalan dar alan çok katlı ince bir dolap ile işlevsel hâle gelebilir. Baharatlıklar, kavanozlar bu dolaba konularak yerden tasarruf sağlanır.

Mutfakta çiçek, meyve ya da sebze gibi bitkiler bulundurmamak mutfağa canlı bir görünüm kazandırır. Mutfaklarda yüksek sıcaklık ve nem fazla olduğundan nemden ve ıstıdan etkilenmeyen bitkiler tercih etmek gerekir.



3.3. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Resim Yapma

Konu: Hayalindeki mutfak

Önerilen Süre: 4 ders saati

Araç Gereç: Resim kağıdı, boya kalemleri vb.

Bu etkinlikte arkadaşlarınızla, bir resim kâğıdına hayalinizdeki mutfağı ve kullanılacak aksesuarları resmediniz. Resmi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız ve sınıf panosuna asınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

3.2.3. Antre, Banyo ve Bebek Odalarına Aksesuar Yerleştirme

Antre, banyo ve bebek odasına eşya seçiminde odaların alanı ve ailenin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, birbirleriyle uyumlu aksesuarlar seçilmelidir.

Antreye Aksesuar Yerleştirme

Evlerde giriş kapısının içeriye bakan ya da içeri geçen kısmına **antre** denir. Antre düzenlemesi, ev düzeni hakkında bilgi verir. Antreler evin tarzını yansıtmalı ve odalarla bütünlük sağlamalıdır.

Antrede ayakkabı dolabı, dresuar, puf, askılık, dolap, ayna gibi mobilyalar yer almaktadır. (Görsel 3.11). Anahtar, cüzdan, çanta, ayakkabı ve ceketler için antrede bulunan işlevsel askı, çekmeceli dolap ve konsolları tercih etmek gerekir. Antrede dresuar yanında duran puflar, hem dekoratif bir oturma hem de depolama alanı sağlar.



Görsel 3.11: Antrede kullanılan puf, askılık, dolap

Aynalar, antreyi büyük ve aydınlık gösterir. Dresuar ve konsollarla beraber kullanılır. Dresuar ve konsol üzerinde tablo da kullanılabilir. Ayrıca üzerlerine küçük biblo, fotoğraf, anahtar kutusu, mum, dekoratif kâse, vazo ve saksılar yerleştirmek için idealdir. Mobilya ile uyumlu halı ya da kilim seçilmelidir. Aydınlatma için ise led ışıklı, aplik ya da abajur tercih edilmelidir.

Alan genişse yerlere saksı yerleştirilmeli, geniş değilse duvarda askı kullanımı tercih edilmelidir. Yine dar alanlar için ayakkabı rafları, kancalar, çubuklar, asılı sepetler ve kutular tercih edilmelidir.

? SIRA SİZDE

Antreye aksesuar yerleştirme ile ilgili önerilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Banyoya Aksesuar Yerleştirme

Banyoda alandan tasarruf sağlayan, renk, stil, desen konularında uyumlu aksesuarlar tercih etmek gerekir. Banyo aksesuarları; sıvı sabunluk, diş fırçalık, çöp kovası, banyo paspası ve duş rafıdır (Görsel 3.12).

Aksesuarların yapıldığı materyali ve aksesuarların modellerini belirlemek gerekir. Banyo aksesuarlarının metal malzemeden tercih edilmesi lavabo bataryaları ve duş kabinin metal renkleri ile uyum sağlar. Örneğin duş kabinini çerçeveleri siyah metalden yapılmışsa banyo aksesuarları da siyah metal detaylı tercih edilebilir.



Görsel 3.12: Banyo aksesuarları

📦 BİLGİ KUTUSU

Evde boş olan her alana aksesuar yerleştirmek doğru bir yaklaşım değildir. Aksesuarlar doğru şekilde ve bir düzen içinde yerleştirilmelidir.

Klasik banyolara aksesuar seçiminde etnik desenler, yuvarlak formlar, altın, gümüş, bakır tonlarında parlak ve çekici renkler, ışıklı, metal, mermer detaylar tercih edilebilir. Üzerinde etnik desenlerin ve kabartmaların yer aldığı havlular tercih edilebilir. Banyo paspası zeminden birkaç ton açık ya da koyu olmalı, yapay, kürk görünümlü klasik desenli paspaslar seçilmelidir. Ayrıca örme, rattan (ana malzemesi bambu olan, bahçe mobilyalarında kullanılan ürün) çamaşır sepetler kullanılmalıdır.

Modern banyolara aksesuar seçiminde modern çizgiler, desenli, beyaz, siyah, gri, kahverengi gibi tek renk metal, ahşap, seramik gibi malzeme ürünler tercih edilebilir. Modern banyolarda desensiz, tek renk, sade havlular kullanılabilir. Ayrıca renk geçişleri olan motifli, tek renk paspaslar kullanılmalıdır. Bu tarz banyoları sade, bambu, hasır sepetler tamamlamaktadır.

Country (Kantri) (kırsal hayata, doğaya nostalji tarzı) banyolarda beyaz, toprak, krem ve pastel tonlarda ahşap, çiçek desenli eskitme mobilyalar ve aksesuarlar tercih edilebilir. Bu tarzdaki banyolarda tek renk, çiçek ya da kurdele detaylı havlular kullanılabilir. Zemin desenli ise jüt (hasır görünümlü) paspaslar kullanılması önerilir.



Üretildiği materyale göre sıvı sabunluk, diş fırçalık, çöp kovası gibi ürünlerinin seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- Seramik, porselen, cam, mermer vb. malzemenen yapılan ürünlerin temizliği kolaydır ve bu ürünler hijyeniktir. Ağırlıkları fazladır ve kırılma ihtimalleri yüksektir.
- Metal ürünler dayanıklıdır ancak bu ürünlerin paslanmaz çelik olmasına dikkat edilmelidir.
- Ahşap ürünler su ile fazla temas ettiğinde bozulur ve kötü kokar.
- Plastik banyo aksesuarlarının kullanma süresi uzun ve fiyatları uygundur. Fakat plastik ürünler sağlığa ve çevreye zarar verir.



3.4. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Banyoya Uygun Olarak Yerleştirilen Aksesuar Örnekleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Banyoya Uygun Yerleştirilen Aksesuar Örnekleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

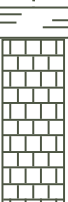
Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Bebek Odasına Aksesuar Yerleştirme

Bebek odası takımları karyola, yatak, şifonyer ve dolaptan oluşur. Bebek odasına aksesuar yerleştirmeden önce mobilya ve tekstil ürünlerine, daha sonra duvar rengine karar verilmelidir.

Bebekler zamanlarının çoğunu yatakta geçirdikleri için sakinleştirici özellikte olan bir tavan rengi seçilmelidir. Duvar kâğıdı veya bebek sticker (sitıkır) (yapışkanlı, duvar etiketi) modelleri kullanılmalıdır. Bebek odasında seçilecek mobilyalar, aksesuarlar ve duvar boya renkleri kimyasal madde içermemeli, temiz içerikli olmalıdır.



Halı, odanın konforunu arttırmalı, ses çıkarmayı engellemeli ve düşme durumunda koruyucu olmalıdır. Düz dokunmuş, kısa tüylü, kaydırmaz halılar seçilmelidir (Görsel 3.13). Odada yeterince renk ve desen kullanılmışsa sade ve düz halılar tercih edilmelidir. Seçilen halı, özellikle emekleme döneminde bebeklerin sağlığını olumsuz etkilememelidir. Alerjik bebeklerin odalarında halı yerine aşınma ve yıpranmaya dayanıklı laminat parkeler ya da kolay temizlenen ve doğal içeriğe sahip olan ahşap döşemeler kullanılmalıdır.



Görsel 3.13: Düz, kısa tüylü, bebek odası halısı

Bebek odasına perde seçiminde perde kumaşının içeriğinde kimyasal madde kullanıp kullanılmadığına dikkat edilmelidir. Kolay temizlenebilir, çok koyu olmayan, güneş ışıklarını belli oranda engelleyen perdeler tercih edilmelidir.

Bir hikâye kitabı veya film karakteri temalı odalar düzenlenmek istendiği durumlarda, odanın aksesuarlarını da aynı tema veya renk üzerinden seçmek gerekir. Örneğin çizgi karakter, araba, gemi, deniz ve uçak temalı bebek odası takımları tercih edilebilir.

Geniş bir bebek odasında büyük duvar süsleri, lamba ve oyuncaklar tercih edilebilir. Küçük odalarda ise koyu renklerden, iri desenlerden, fazla eşya ve aksesuardan kaçınmak gerekir. Aksesuar seçiminde bebek odası kapı süsü tercih etmek odaya bütünlük sağlar. Kutu ve sepetlerden yararlanmak bebek eşyaları için depolama alanı sağlar.

Bebek odasına aksesuar seçiminde takılma, düşme, eşyaları devirme tehlikelerine karşı önlem alınmalıdır. Duvar prizlerini kapatmak, yatağı pencereden uzak tutmak ve mobilyaları sabitlemek gerekmektedir. Halılar kaydırmaz olmalıdır. Ayrıca mobilya köşelerine koruyucu, çekmece ve dolaplara güvenlik mandalları koymak, bebeğe zarar verebilecek olan tüm malzemeleri bebeğin erişemeyeceği şekilde yerleştirmek gerekir.

ÖNEMLİ

Küçük ve dar odalar, daha geniş gösterilmek istendiğinde duvara ayna yerleştirilebilir. Özellikle uzun duvarlara ayna asmak, mekânı daha geniş gösterir. Ayrıca konsol, vitrin, şifonyer üzerine ayna yerleştirmek odaya derinlik katar.

ARAŞTIRMA

Küçük bir bebek odası nasıl dekore edilmelidir? Araştırınız ve bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.



ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- () Dekor amaçlı kullanılan aksesuarlara dekoratif aksesuar denir.
- () Ev aksesuarlarının diğer dekorasyon eşyalarıyla uyumlu olmasına dikkat edilmelidir.
- () Aksesuar seçimine küçük parçalardan başlanmalıdır.
- () Salonunda aynı renk aksesuarlar kullanılarak odak noktası oluşturulur.
- () Mutfakta aksesuar seçimi işlevine ve büyüklüğüne göre yapılır.
- () Evin her boş alanına aksesuar yerleştirilmelidir.

B) Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

7. Bir odadaki eşyaları tamamlayan tasarım ürününe denir.
8. İşlevsellik amacı taşıyan tasarım ürünlerine denir.
9. Salon ya da oturma odasının içindeki mutfaklara denir.
10. Mutfakta kullanılan, ile mutfak dolaplarında diğer malzemelere yer açılmış olur.

C) C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru cevabı işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi ev aksesuarı seçiminde dikkat edilecek noktalardan biri değildir?

- Karmaşa ve fazlalıktan kaçınılmalı
- Modaya uygunluğu değerlendirilmeli
- Kolay temizlenebilir olmalı
- Göz yoruculuğu en aza indirgenmeli
- Odanın rengiyle aynı tonda aksesuar tercih edilmeli

12. Aşağıdakilerden hangisi aksesuar seçimi yapılırken uygulanması gerekenlerden biridir?

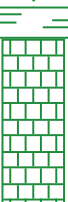
- Modern bir odada klasik aksesuar tercih edilmelidir.
- Sosyal ve kültürel gelişmelere önem verilmelidir.
- Öncelikle duvar rengi dikkate alınmalıdır.
- Tüm odada aynı renk tonu kullanılmalıdır.
- Duvar raflarına büyük objeler tercih edilmelidir.

13. Aşağıdakilerden hangisi ev aksesuarlarından biri değildir?

- | | | |
|----------|---------|----------|
| A) Lamba | B) Kapı | C) Saksı |
| D) Tablo | E) Vazo | |

14. Aşağıdakilerden hangisi banyo aksesuarlarının yapıldığı materyaller ile ilgili doğru bir ifadedir?

- Seramik banyo aksesuarları zor temizlenir.
- Ahşap banyo aksesuarları suya dayanıklıdır.
- Plastik banyo aksesuarlarının fiyatları uygundur.
- Metal banyo aksesuarları dayanıksızdır.
- Cam banyo aksesuarlarının ağırlığı azdır.





4. ÖĞRENME BİRİMİ



KONUTLARDA AYDINLATMA



ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

4.1. AYDINLATMA

4.2. KONUTLARIN AYDINLATILMASI



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Konutun bölümleri ve aydınlatma tiplerine göre aydınlatma araçlarını seçme
- Işık kaynakları
- Aydınlatma tipleri
- Aydınlatma araçlarını seçme
- Konutu bölümlerine göre aydınlatma
- Ortak yaşam alanları, yatak odaları, mutfak ve diğer alanları aydınlatma
- Aydınlatmada tasarrufa yönelik tedbirler



TEMEL KAVRAMLAR

Aydınlatma araçları, aydınlatma kaynakları



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Ders çalıştığınız ortamda nasıl bir aydınlatma tercih edersiniz? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Aydınlatmanın günlük yaşamdaki kullanım yeri ve önemini nedir? Arkadaşlarınızla fikir alışverişinde bulununuz.

4.1. AYDINLATMA

İşlevsel kullanım amacı ve estetik bir görünüm elde etmek amacıyla ışığın bilinçli kullanımına **aydınlatma** denir. Ev, ofis, iş yeri, restoran, kafe gibi iç mekânların aydınlatmasına **iç aydınlatma**; yol, cadde, sokak, spor alanları, meydan, park, bahçe, havuz gibi dış mekânların aydınlatmasına ise **dış aydınlatma** adı verilir.

4.1.1. Işık Kaynakları

Işık, bir ışımının kaynağından çıktıktan sonra direkt ya da nesnelere çarparak yansımaları sonucunda canlıların görmesini sağlayan olgudur. Kendiliğinden ışık yayarak çevresini aydınlatan cisimlere **ışık kaynağı** denir. Işık kaynakları ikiye ayrılır.

- **Doğal Işık Kaynakları:** İnsanların üretmediği, kendiliğinden ışık yayan cisimlerdir. Doğal ışık kaynakları sürekli olarak ışık yayar. Güneş, yıldız, şimşek, ateş böceği, bulut, fener balığı vb. doğal ışık kaynaklarına örnek olarak verilebilir.
- **Yapay Işık Kaynakları:** İnsanlar tarafından üretilmiş ışık kaynaklarına denir. Mum, meşale, ampul, el feneri, kandil, gaz lambası vb. yapay ışık kaynaklarına örnek olarak verilebilir (Görsel 4.1).



Görsel 4.1: Yapay ışık kaynağı mum

4.1.2. Aydınlatma Tipleri

Aydınlatma, bireylerin görsel algıları ve ihtiyaçlarına göre farklılık gösterir. Aydınlatma tipleri şunlardır:

- Genel Aydınlatma:** Aydınlatılacak mekânın tamamının aydınlatılmasıdır. Genel aydınlatmada bireyin görüşünü en üst seviyeye çıkaracak yoğunlukta kullanışlı bir ışıklandırma olmalıdır. Işıklar, en yüksek noktaya yerleştirilir ve ışıkların mekâna eşit dağılımı sağlanır.
- Lokal Aydınlatma:** Genel aydınlatma ile birlikte yer alır. Odada belirli bir bölümünün aydınlatılmasıdır. Vurgulanmak istenen bir objenin üzerinde kullanılır. Çalışma masalarında kullanılan masa lambası lokal aydınlatmaya örnektir (Görsel 4.2).



Görsel 4.2: Çalışma masalarında kullanılan masa lambası



- c) **Estetik Aydınlatma:** İşlevsel kullanım amacından daha çok ortama estetik görünüm katmak amacıyla yapılan aydınlatmadır. Mağazalardaki ürünlere görsel algı oluşturmak amacıyla kullanılır. Örneğin müze ya da galeride sergilenen bir eşyanın üzerinde yapılan aydınlatma estetik aydınlatmadır (Görsel 4.3).



Görsel 4.3: Zeugma Zeugma Mozaik Müzesinde vurgulanmak istenen eserlerin aydınlatılması

- ç) **Dolaylı Aydınlatma:** Işığın, bir noktaya çarpıp kırılarak dağıldığı aydınlatmadır. Genel aydınlatma ile birlikte kullanılır. Tek başına kullanıldığında gölgesiz ve dağınık bir aydınlatma oluşur. Dolaylı aydınlatma tipinin enerji tasarrufu yüksektir.
- d) **Dolaysız (Doğrudan) Aydınlatma:** Keskin sınırları ve gölgeleri olan aydınlatmadır. Işığın, aydınlatılacak yüzeye doğrudan yöneltilmesi ile sağlanır. Bu aydınlatma tipine örnek olarak verilen spot ışıkları, konser ve gösterilerde kullanılır (Görsel 4.4).



Görsel 4.4: Spot ışıkları

4.1.3. Aydınlatma Araçlarının Seçilmesi

Konutta kullanılacak aydınlatma araçlarının doğru seçilmesi önemlidir. Aydınlatmanın amacına uygun olmasına ve odanın dekorasyonunu tamamlamasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Uzun süre vakit geçirilen odalarda göz yormayacak aydınlatma araçları seçilmelidir. Sıcak beyaz yani sarı renk ışık yayan ampuller kullanılmalıdır. Sarı ışığın gözler üzerinde rahatlatıcı etkisi vardır. Çalışma odalarında, kolaylık sağlayacak aydınlatma araçları ve beyaz ışık tercih edilmelidir. Beyaz ışık uyanık kalma süresinin uzamasına, verimli ders çalışmasına yardımcı olur. Bebek ve çocuk odalarında ışıklandırmanın çok güçlü olmadığı aydınlatma araçlarını kullanmak gerekir (Görsel 4.5). Evde uzun süre vakit geçirilmeyen hol, antre gibi alanlarda daha loş ve voltajı düşük aydınlatmalar kullanılmalıdır.



Görsel 4.5: Bebek ve çocuk odalarında aydınlatma

Elektriğin olmadığı ortamlarda mum, gaz lambası, meşale kullanılırken elektrikli aydınlatma araçları çeşitli tür ve şekillerde kullanılmaktadır. Elektrikli aydınlatma araçları ampul, abajur, akkor lamba, lambader, floresan lamba, led lamba ve apliktir.

Aydınlatma araçları şu şekilde sıralanabilir:

Mum: Parafin, don yağı ya da bunlara benzer yavaş yanan bir maddenin, genellikle pamuktan yapılan fitilin üzerine döküldükten sonra katılaştırılması yöntemiyle hazırlanan ışık kaynağıdır.

Gaz Lambası: Gaz lambasının en altında gaz koymak için hazne, haznenin üzerinde ise gazın miktarını ayarlamak için aparat bulunmaktadır. Lambanın üzerinde bir şişe ve şişenin içinden geçen fitil vardır. Aydınlatma amacından daha çok estetik amaçla kullanılır (Görsel 4.6).



Görsel 4.6: Gaz lambası



Meşale: Değnek şeklindedir ve ucundaki yanıcı madde sayesinde alev çıkararak aydınlatma sağlar.

Ampul: Elektrik akımıyla temas ettiğinde aydınlatma sağlayan, içinde argon gazı bulunan ve armut şekline benzeyen cam şişeye denir. Ampulün içinde iki ince çubuk ile tutulan ve filaman adı verilen ince bir tel bulunur.

Abajur: Üzeri korumalı lambadır. Genellikle yatak odalarında yatağın başucunda kullanılır (Görsel 4.7).

Akkor Lamba: Işık saçacak beyazlığa ulaşana kadar ısıtılmış olan lambadır (Görsel 4.8). Verimi düşüktür.



Görsel 4.8: Akkor lamba



Görsel 4.7: Abajur

Lambader: Ayaklı lamba ya da yer lambası olarak tanımlanır (Görsel 4.9). Zeminde durduğu için ışığı direkt aşağıya vermez. Dolayısıyla gözü yormayan bir aydınlatma sağlar. Çoğunlukla oturma ve çalışma odalarında ya da okuma köşelerinde tercih edilir.



Görsel 4.9: Ayaklı lamba, lambader

Floresan Lamba: Işık üretimi iki aşamadan oluşur. İçerisinde flüor ısıtılma tozu bulunmaktadır. Floresan lamba yandıkça lambanın gücü ve verimi artmaktadır.

Led Lamba: Yarı iletken, diyot temelli bir ışık kaynağıdır. Enerji tüketimi düşük, ömrü uzun ve sağlamdır. Küçük boyutludur ve diğer ışık kaynaklarına göre hızlı açılıp kapanır. Maliyeti yüksektir. Kırmızı, yeşil, mavi ve beyaz renkte led çeşitleri vardır. Evlerin tavanlarında, mağaza ve dükkânların tabelalarında, mutfak dolaplarında, konser ve sahne gösterilerinde sıkça kullanılır (Görsel 4.10).



Görsel 4.10: Led ışık

Aplik: Duvar ve pano gibi yüzeylere tutturularak kullanılan aydınlatma düzeneğine denir.



ARAŞTIRMA

Eviniz için ne tür aydınlatma araçları tercih edersiniz? Çeşitli görsel kaynaklarla destekleyiniz. Eviniz için hangi tür aydınlatma ve model tercih edeceğinizi nedenleriyle birlikte arkadaşlarınızın tercihleriyle karşılaştırınız.



4.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Lambader Tasarlama

Konu: Özgün bir lambader tasarımı

Önerilen Süre: 4 ders saati

Araç Gereç: Karton, yapıştırıcı, makas, renkli kâğıtlar vb.

Bu etkinlikte verilen malzemeleri kullanarak özgün bir lambader tasarlamanız beklenmektedir. Tasarladığınız lambaderi hazırlayacağınız raporla değerlendiriniz.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



ARAŞTIRMA

Elektriği az harcayarak tasarruf sağlayan, fiyat bakımından uygun olan aydınlatma araçları nelerdir? Nedenlerini dikkate alarak araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta paylaşınız.

4.2. KONUT BÖLÜMLERİNE UYGUN AYDINLATMA

Evde yapılan işlerden yüksek düzeyde verim almak için aydınlatma sisteminin iyi düzenlenmiş olması gerekir. Böylece iş verimi artar ve ev kazaları azalır. Doğru aydınlatılan bir alanda göz daha az yorulur.

Konutlarda doğal ve yapay aydınlatmanın etkileri göz önünde bulundurulmalıdır. Yapının yönü, dış cephelerin izolasyonu ve pencerelerin konumları konutlarda aydınlatmayı doğrudan etkiler (Görsel 4.11). Konutun bölümleri aydınlatılırken aydınlatma yöntem ve sistemlerine, odaların konumuna, ışığın etkilerine ve kullanılan ekipmanlara dikkat edilmelidir.



Görsel 4.11: Pencerelerin konumu

4.2.1. Ortak Yaşam Alanları, Yatak Odaları, Mutfak ve Diğer Alanların Aydınlatılması

Konutlarda etkin ve verimli aydınlatma ürünlerinin seçilmesi gerekir. İyi bir aydınlatmayı sağlamak için doğal ışık kaynaklarından da yararlanılmalıdır. Konutun tümünde ya da bir kısmında doğru kullanılan aydınlatma, tasarruf ve konfor sağlar. Ayrıca konutu kullanan bireylerin sağlığını olumlu etkiler.



BİLGİ KUTUSU

Evde ortam, görev ve vurgu adı verilen üç ana aydınlatma türünün kullanılması gerekir. **Ortam aydınlatma**, genel aydınlatmadır. Odada yeterli aydınlatmayı sağlar. Odanın ortasındaki avizeler, duvar aplikleri ya da tavadaki gömme spotlar ortam aydınlatmasını sağlar. **Görev aydınlatması**, ışığı belirli alanlara yönlendirir. Çalışma masası lambaları, okuma aplikleri, makyaj masası aydınlatmaları, mutfak tezgâhları üzerindeki aydınlatmalar görev aydınlatmasına örnektir. **Vurgu aydınlatma**, belirli nesnelere vurgular. Tablo aplikleri, dokulu duvarları vurgulayan spotlar ya da tavanı vurgulayan gizli şerit led aydınlatmalar vurgu aydınlatmalara örnektir.

Ortak Yaşam Alanlarının Aydınlatılması

Salon ve oturma odaları evde en çok vakit geçirilen ortak yaşam alanlarıdır. Bu alanlarda aile bireyleri bir araya gelir ve konuklar ağırlanır. Bu nedenle ortak yaşam alanlarının doğru bir şekilde aydınlatılmaları çok önemlidir. Salonun karanlık bir yer kalmayacak şekilde aydınlatılması alanı daha büyük gösterir. Aynı zamanda mekânda atmosferi değiştirir ve daha verimli zaman geçirilmesini sağlar.

Salonu doğru aydınlatmak için tavan ve duvar aydınlatmaları işlevsel kullanılmalıdır. Salonu ferah ve estetik gösteren avize, abajur, duvar apliği, lambader, spot ya da led aydınlatma ürünleri odanın tarzına ve ürünlerin odadaki kullanım amaçlarına göre tercih edilebilir.

Salon ve oturma odasının tamamen aydınlatılmasını sağlayan ürünler genellikle açık renk ve dairesel formda olan avize ya da sarkıtlardır. Klasik döşenmiş salonlarda taş ya da kristal avizeler, modern döşenmiş salonlarda metal aksamli dairesel sarkıtlar kullanılabilir. Bu ürünlerin ampul giriş sayısı ve odanın tavan yüksekliği verimli bir aydınlatma için önemlidir. Eğer salonda oturma ve yemek alanı gibi farklı bölümler varsa tek bir tavan aydınlatması yerine her bölümde ayrı bir tavan aydınlatması kullanılmalıdır (Görsel 4.12). Örneğin oturma alanında avize, yemek masasının hemen üstünde sarkıt lamba tercih edilebilir.



Görsel 4.12: Yemek alanında kullanılan tavan aydınlatması

Salonda okuma ya da hobi alanı varsa bu alanlarda lambader ya da abajur tercih edilebilir. Masa, konsol ve yan sehparların üstünde aydınlatma çözümü olarak abajurlar kullanılabilir. Vitrin, TV ünitesi, kitaplık gibi mobilyaların içlerinde şerit led ışıklardan yararlanılabilir.



BİLGİ KUTUSU

Aydınlatmalarda led ampul tercih edilmesinin nedeni bu ürünlerin göz yormamasıdır. Ayrıca led ampuller, kullandıkça ısınmaması ve ampul yüzeylerinin sudan etkilenmemesi nedenleriyle de tercih edilir.

Duvar kaplaması taş ya da tuğla olan salon veya oturma odasında, odak noktası vurgulanmak istenirse spot ışık tercih edilmelidir. Odada bulunan tablo ve resimler odak noktası hâline getirilecekse ışıklandırmada ışık açısı ve yoğunluğu göz önünde bulundurulmalıdır. Salon veya oturma odaları, dinlenme alanı olduğu için ampul rengi seçerken gözleri yormayacak ve uyku getirmeyecek beyaz ışıklar tercih edilmelidir.



4.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Oturma Odasına Uygun Yapılan Aydınlatma Uygulamaları

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Oturma Odasına Uygun Yapılan Aydınlatma Uygulamaları** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

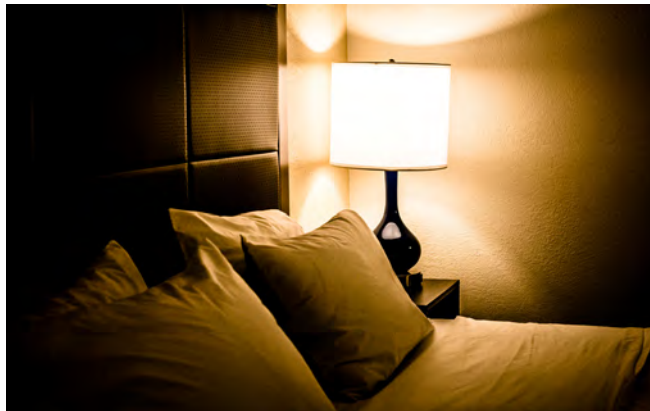
Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Yatak Odalarının Aydınlatılması

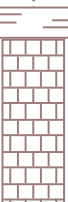
Kişilerin kendilerini daha dinamik hissetmeleri, bağışıklık sistemlerini güçlendirmeleri ve verimli yaşam sürmeleri için uykularının kaliteli ve düzenli olması gerekmektedir. Uyku süresi ve kalitesinde yatak odalarında kullanılan aydınlatma ürünlerinin de etkisi vardır.

Aydınlatma seçiminde , alanda bütünlüğü sağlamak için odanın genel dekorasyonu göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin modern tarzı olan yatak odalarında modern aydınlatma ürünleri kullanılmalıdır.

Odanın tamamı aydınlatılmak istenirse avize, spot, sarkıt gibi tavan aydınlatma ürünlerinden yararlanılmalıdır. Odada belirlenen tek bir alan aydınlatılacaksa yatak başucunda kullanılan abajur, lambader ya da okuma lambasından yararlanmak gerekir (Görsel 4.13). Ayrıca yatak odası küçükse duvar aplikleri ya da yatak başında kullanılan sarkıtlar tercih edilebilir.



Görsel 4.13: Abajur ile tek alan aydınlatması



4.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Yatak Odası Tarzlarına Göre Aydınlatma

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Renkli kâğıtlar, makas, iğne, pano, bilgisayar, yazıcı, mukavva, karton vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Yatak Odası Tarzlarına Uygun Aydınlatma** ile ilgili pano hazırlayınız.

İşlem Basamakları

- Arkadaşlarınız ile en az iki en çok beşer kişiden oluşan gruplar oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınız ile görev paylaşımı yaparak çalışma sürecinizi planlayınız.
- Pano için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuya uygun, özgün bir slogan geliştiriniz.
- Panoda görsel ve yazılı materyaller kullanınız.
- Kullanacağınız bilgiler için örneklere yer veriniz.
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız panoyu teslim tarihinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza tanıtınız.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-3 Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeğine** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Mutfağın Aydınlatılması

Mutfak hem yemek hazırlamak hem de misafir ağırlamak amacıyla sıklıkla kullanılan mekândır. Mutfakta ışık ve aydınlatma, kullanılmayan nesnelerin görünmesi açısından önemlidir. Mutfak aydınlatması seçiminde dekorasyondan önce bireylerin kullanım alışkanlıkları ve sağlığı ön planda tutulmalıdır.

Mutfağı geniş ve ferah gösteren ışıklandırma tercih edilmelidir. Küçük mutfaklarda spot ışıkları tercih edilerek ışığın her yere dağılması ve mutfakta aydınlık bir görünüm oluşması sağlanır. Geniş mutfaklarda ise avize kullanılabilir.



Görsel 4.14: Dolap içi led ışıklar

Mutfaklar nem, buhar ve sıcaklığın yüksek olduğu alanlardır. Bu nedenle tek ampul ya da tek ampullü avize kullanmak doğru değildir. Özellikle tezgâhı ve yemek masasını iyi aydınlatacak, ısı ve nemden etkilenmeyecek koruyucu özellikli avize kullanmak gerekir. Kristal taşlı, girintili, büyük, abartılı ve kumaş kaplı modeller tercih edilmemelidir. Daha sade ve kullanışlı, cam gibi kolay temizlenen malzemeden yapılan avizeler seçilmelidir.

Tezgâh üstünde spot ışıklandırma, yemek masasında sarkıt avize kullanılabilir. Cam kapaklı dolapların içi aydınlatılırken aplik ya da led ışıklar tercih edilebilir (Görsel 4.14). Mutfağın genel aydınlatmasında tasarruf sağlayan, ısınmayan ve sudan etkilenmeyen beyaz led ampuller kullanılmalıdır.



4.3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Mutfağa Uygun Yapılan Aydınlatma Örnekleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Mutfağa Uygun Yapılan Aydınlatma Uygulamaları** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



BİLGİ KUTUSU

Konutun kullanım alanlarında yapılan yanlış aydınlatma bireylerde göz ağrısı ve yorgunluğa, migren gibi sağlık sorunlarına sebep olabilir. Kullanım alanlarının iyi aydınlatılması ile fiziksel ve psikolojik sağlık korunur.

Diğer Alanların Aydınlatılması

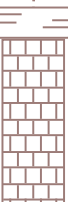
Konutta yapılan faaliyetlere ve bunların yürütüldüğü odaların kullanım amaçlarına göre fonksiyonel ya da dekoratif aydınlatma kullanılmalıdır.

Banyo ve Tuvaletlerin Aydınlatılması

Banyo ve tuvaletler, nemli ve ıslak alanlardır. Bu alanlarda kullanılacak aydınlatma ürünleri metal, paslanmaya dayanıklı, yüksek düzeyde koruma içeren ürünler olmalıdır. Kısa süre geçirdiği için ışık tam parlaklığına hızlı bir şekilde ulaşmalıdır. Bu sebeple led aydınlatma ürünleri kullanılmalıdır.

Klasik banyolarda ışıltılı, girintili, bronz veya kristal aplikler ve tavan lambaları seçilebilir. Modern banyolarda ise metal gövdeli, cam, düz, sade ürünler tercih edilebilir.

Banyolarda en az iki alanda aydınlatma kullanmak gerekir. Biri tavanda genel aydınlatma, diğeri ayna etrafında banyo aplikleri veya gömme spot ışıklarla ek aydınlatma olmalıdır. Ayrıca banyolarda beyaz ışık veren ampuller tercih edilmelidir.



Çalışma Odalarının Aydınlatılması

Çalışma odalarında gün ışığından olabildiğince faydalanmak gerekir. Bunun için de çalışma masalarını pencere yanına yani gün ışığını verimli bir şekilde alacak bir noktaya yerleştirmek gerekir. Ayrıca ışığın yansımalarını da dikkate almak gereklidir. Gözü yormayan masa lambaları, lambader, abajur ya da sarkıt avizelerden de yararlanmak gerekmektedir. Yukarıdan aşağıya doğru yapılan aydınlatma, ışığın gelmesini engelleyerek göz sağlığını korur.



BİLGİ KUTUSU

Parlak bir ışık kaynağının ya da yansımalarının görüşe negatif yönde etki etmesine **kamaşma** denir. Verimli bir ders çalışma için ortamdaki tüm kamaşmaları engellemek gerekir.

Masa lambaları, ayarlanabilir bir gövdeye sahiptir ve ışık her yöne çevrilebilir. Bu özelliklerinden dolayı çalışma odalarında yeterli ışığı sağlar. Genelde masa lambalarının ışığının, göz sağlığı için sol taraftan gelmesi tercih edilir. Masa lambalarında floresan ampuller kullanılmalıdır.

Çalışma odalarında ayaklı ve masa üstü abajur kullanılabilir. Abajurda ışığı yansıtan gölgelik ve renkler seçilmelidir.



4.4. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Çalışma Odasına Uygun Olarak Yapılan Aydınlatma Uygulamaları

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Çalışma Odasına Uygun Yapılan Aydınlatma** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



Koridor ve Antrelerin Aydınlatılması

Koridorlar küçük ve karanlık alanlardır. Antre ve koridorlarda ışığı yansıtması sebebiyle açık renklere faydalanmak gerekir. Örneğin antrede bulunan dresuar üzerinde ya da duvarda tablo veya fotoğraf varsa bu alanlar spotlarla aydınlatılarak odak noktası yapılabilir. Geniş antrelerde büyük aydınlatma araçları, küçük antrelerde küçük aydınlatma araçları tercih edilmelidir. Ayrıca uzun koridorda led ışık, aplik ya da abajur gibi birkaç adet aydınlatma aracı kullanılmalıdır. Koridorlarda zamanlayıcı sensör kullanmak enerji tasarrufu sağlar.

Balkon, Teras ve Bahçelerin Aydınlatılması

Balkon ve teraslarda ısıya ve neme dayanıklı tercihler yapılmalıdır. Kandillerin içine mumlar yerleştirilebilir ya da duvar boyunca led aydınlatmalar uzatılabilir. Güneş enerjisi ile çalışan fenerler, lambaderler ve sarkıt lambalar da bu alanlarda tercih edilebilir.

Bahçe aydınlatmasında merdiven basamakları, yürüyüş yolu, bahçe duvarları ve zeminde led aydınlatma ürünleri kullanılabilir (Görsel 4.15). Bahçe aydınlatması için genel dekorasyona uygun armatürler (üzerinde lamba bağlantısı için duy bulunduran gövde) kullanılmalıdır. Bahçe aplikleri, fenerler, sokak lambaları tercih edilebilir. Bahçede öne çıkarılmak istenen alan varsa, aplikler simetrik bir şekilde yerleştirilmelidir. Oturma alanında, koltukların arkasındaki duvar yüzeyinde dekoratif aplikler kullanılabilir. Havuz kenarındaki bir duvar, doğal taşla döşenip bahçe aplikleriyle aydınlatılabilir.



Görsel 4.15: Bahçe aydınlatması

4.2.2. Aydınlatmada Tasarrufa Yönelik Tedbirler

Elektrik tüketiminde en fazla tüketime ısıtma, soğutma ve aydınlatma sistemleri neden olmaktadır. Etkin ışık kaynaklarını, verimli olan armatürler ile beraber kullanmak ekonomik çözümler sağlar.



BİLGİ KUTUSU

Verimli olan aydınlatma armatürü 1 watt güç karşılığındaki **ışık akısıdır** (bir aydınlatma elemanının yaydığı toplam ışık gücü). Güç tüketimi düşük ve ışık üretimi fazla olan armatürdür. Verimsiz olan aydınlatma armatürü ise yüksek güç tüketimi yapar ve daha az ışık akısı üretir.

Aydınlatmada tasarruf sağlanırken önce binanın mimari ve işlevsel özellikleri, odanın kullanım amacı ve aydınlatma ihtiyacı belirlenmelidir. Aydınlatmada temel amaç iyi görme koşullarının sağlanması ve enerjinin verimli kullanılmasıdır (Görsel 4.16). Doğru yerde ve zamanda gerektiği kadar kontrol edilebilir aydınlatma sistemi konutlarda tasarruf sağlar.



Görsel 4.16: Enerjinin verimli kullanımı

Aydınlatmada tasarruf tedbirleri şunlardır:

1. Yüksek verimli lambalar tercih edilmelidir. Lamba, etkinlik faktörüne (ışık verimi) göre seçilmelidir.
2. Kullanılmayan mekânlar aydınlatılmamalıdır.
3. Gün ışığından olabildiğince fazla faydalanılmalıdır.
4. Aydınlatma armatürlerinin düzenli bakım ve temizlikleri yapılmalıdır.
5. Aydınlatılması gereken yüzeylere lamba ışık çıktısı (elektrik gücünün ışığa verimli dönüştürülmesi) olabildiğince verimli ulaşmalıdır.
6. Zamanlayıcı, fotosel (ışığa duyarlı cihaz) ya da sensörler kullanılmalıdır.
7. Duvar, tavan ve dekorasyon malzemeleri açık renkli olmalıdır.
8. Fazla ışığa ihtiyaç duyulan mekânlarda, yüksek ve güçlü tek bir lamba kullanılmalıdır.
9. Merdiven aydınlatmasında küçük ve verimli ampuller kullanılmalıdır.
10. Açık renk ve şeffaf gölgelikli abajurlar kullanılmalıdır.
11. Mekânlardan ayrılırken lambalar kapatılmalıdır.
12. Çalışırken masa lambası kullanılmalıdır.
13. Kompakt (enerji tasarruflu) floresan ampuller kullanılmalıdır.
14. Yol aydınlatmasında yüksek basınçlı sodyum buharlı lambalar kullanılmalıdır.
15. Bahçe ve çevre aydınlatmasında alçak basınçlı sodyum buharlı lambalar tercih edilmelidir.

? SIRA SİZDE

Konutun odalarına göre aydınlatılmasında tasarrufa yönelik önerilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.



ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. () Lambader, gözü yormayan bir aydınlatma sağlar.
2. () Alev çıkararak aydınlatma sağlayan araç meşaledir.
3. () Gaz lambasının içinde parafin ve don yağı vardır.
4. () İyi bir aydınlatma için doğal ışık kaynaklarından faydalanmak gerekir.
5. () Yol aydınlatmasında düşük basınçlı sodyum buharlı lambalar kullanılmalıdır.
6. () Uzun koridorda farklı aydınlatma türleri aynı anda kullanılmalıdır.

B) Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

7. İşlevsel amacı olan ve estetik bir görünüm elde etmek için ışığın bilinçli kullanılmasına denir.
8. Pano veya duvar gibi düz yüzeylere tutturulan aydınlatma düzeneğine denir.
9. Salonda bir odak noktası vurgulanmak istenirse ışıklar tercih edilmelidir.
10. Bahçe aydınlatılırken alçak basınçlı, lambalar tercih edilmelidir.

C. Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru cevabı işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi led lambanın kullanıldığı yerlerden biri değildir?

- A) Konut tavanları
- B) Sahne gösterileri
- C) Konser alanları
- D) Mağaza tabelaları
- E) Konut kapıları

12. Aşağıdakilerden hangisi aydınlatma tiplerinden biri değildir?

- A) Akkor
- B) Dolaylı
- C) Dolaysız
- D) Genel
- E) Lokal

13. Aşağıdakilerden hangisi iyi düzenlenmiş aydınlatma sisteminin sağladığı yararlarından biri değildir?

- A) İyi izolasyon sağlar.
- B) İş verimini artırır.
- C) Göz yorulması önlenir.
- D) Ev kazaları azalır.
- E) Enerji verimi artar.

14. Aşağıdakilerden hangisinde çalışma odalarındaki masa lambalarında ışığın geldiği yön doğru verilmiştir?

- A) Arka
- B) Ön
- C) Sağ
- D) Sol
- E) Yukarı



5. ÖĞRENME BİRİMİ



KONUTLARDA İKLİMLENDİRME



ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

5.1. KONUTLARDA ISITMA VE SOĞUTMA

5.2. KONUTLARDA HAVALANDIRMA VE NEM



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Konutların ısıtma ve soğutma sistemlerini dikkate alarak konutlarda ısıtma ve soğutma
- Konutlarda ısıtma sistemleri ve araçları
- Isıtmada kullanılan yakıtlar
- Konutlarda güneş enerjisinden faydalanma
- Konutların soğutma sistemleri ve araçlarına göre konutlarda ısıtma ve soğutma
- Konutları ısıtma ve soğutmada dikkat edilecek ilkeler
- Havalandırma yöntemlerini dikkate alarak konutları havalandırma
- Doğal ve yapay havalandırma
- Konutlarda nem kavramı



TEMEL KAVRAMLAR

Isıtma ve soğutma sistemleri, havalandırma, yakıtlar, nem



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Evinizde ve okulunuzda ısınmanın nasıl sağlandığına yönelik cevaplarınızı arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Serinleme amacıyla hangi araçlar kullanılır? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

5.1. KONUTLARDA ISITMA VE SOĞUTMA

Isıtma, soğutma, havalandırma, havanın durumunu iyileştirmek için ısı konforu sağlama ve dezenfeksiyon uygulama işlemlerine **iklimlendirme** denir. Isıtma ve soğutma sistemleri, teknolojinin gelişmesiyle birlikte konutlarda sıklıkla kullanılmaktadır. Konutun iç hava koşullarını korumakta ve yaşam alanlarının temiz hava ihtiyacını karşılamaktadır. İklim koşulları ve binanın yalıtımına göre değişkenlik göstererek %80 enerji tasarrufu sağlamaktadır.

5.1.1. Konutlarda Isıtma Sistemleri ve Araçları

Konutların ısıtılması için çeşitli sistem ve araçlar tercih edilmektedir. Bu araçlar aşağıda sıralanmıştır.

- a) **Soba:** Geleneksel ısıtma araçlarından biridir (Görsel 5.1). Yakıt dumanı, soba borusu aracılığıyla konutun dışına aktarılır. Yakıt olarak odun ve kömür tercih edilen sobalara **katı yakıtlı sobalar** denir. Gaz yağı veya mazot gibi sıvı yakıt araçlarının kullanıldığı sobalara **sıvı yakıtlı sobalar** denir. **Gaz yakıtlı sobalar** ise doğal gaz kullanılan sobalardır. Konutlara soba kurulumunda baca temizliğine mutlaka dikkat edilmelidir. Küçük bir kâğıt parçası yakılıp dumanın bacadan çıkışı ayna ile kontrol edilerek temizlenen bacadan açık olup olmadığı tespit edilmelidir. Soba konuta ait olmalı, başka dairelerle ortak kullanılmamalıdır. Sobanın bacasına başka bir soba bacası ya da şofben vb. cihazlar bağlanılmamalıdır. Bacanın binadan çıkış kısmına, kar ve yağmur sularının ya da kuşların girişini engellemek için kapak takılmalıdır. Yakıt için kullanılacak kömür, kullanımından 4-5 gün önce havalandırılıp iyice kurutulmalıdır. Gece yatarken soba mutlaka söndürülmeli, sobanın hava girişi açık bırakılmalıdır.



Görsel 5.1: Geleneksel ısıtma aracı olan soba



BİLGİ KUTUSU

“Tam sönmemiş soba kovaları, karbonmonoksit zehirlenmesine neden olmaması için evin içinde tutulmamalıdır.”

- b) **Kalorifer:** Tüm binanın ısısının bir merkezden dairelere dağıtılması **merkezî kalorifer sistemi**, sadece konutun içinde odalara dağıtılması ise **kat kalorifer sistemi** olarak adlandırılır. Sıcak su, borulardan radyatörlere (petek) ulaşarak konutun ısınmasını sağlar (Görsel 5.2). Radyatörler genellikle ısı kaybının fazla olduğu pencere önlerine yerleştirilir. Sıcak su boruları, radyatör olmadan konutun zeminine de dönebilir. Bu şekilde konutta yerden ısıtma sağlanır.

Konutlarda sıkça tercih edilen kombiler, yüksek verimli su ısıtıcısı ve merkezî ısıtma kazanı olarak kullanılır. Kombilerin yoğunlaşmalı, yoğunlaşmaz, hermetik ve elektrikli vb. çeşitleri vardır.



Görsel 5.2: Radyatör



c) **Güneş Sistemleri:** Güneş ışığından enerji elde etmek amacıyla güneş sistemleri ortaya çıkmıştır. Güneş enerji sistemleri ile konut ısıtma, aktif ve pasif olarak ikiye ayrılır. **Aktif güneş enerjisi ile konut ısıtma-da** güneş enerji kollektörleri (dağıtım aracı) kullanılır. Bu kollektörler güneş enerjisini ısıya dönüştürür. Oluşan ısı, yerden ve duvardan ısıtma sistemlerine ya da fan coil gibi ısıtma cihazlarına aktarılır ve konutun ısınması sağlanır. **Pasif güneş enerjisi ile konut ısıtmada** ısı, mekanik bir sistem olmadan güneşten toplanıp dağıtılır. Güneşteki ısının depolanmasındaki amaç gündüz güneş enerjisinden faydalanıp ısıyı depolamak, gece ise depolanan ısıyı ısıtmada kullanmaktır.

ç) **Şömine:** İçinde ateş yakılan bir bölmeye sahip olan mimari yapı ögesidir (Görsel 5.3). Mekân ısıtmak, yemek pişirmek gibi amaçlarla kullanılır. Şöminenin kenarları tuğla veya taşla örülüdür. İçinde odun, kömür gibi katı yakıtlar kullanılır. Üzerinde bulunan baca sistemi ile şömine içindeki dumanın dışarı atılması sağlanır.



Görsel 5.3: Şömine

d) **Klima:** Soğutma çevrimi kullanarak bir ortamı ısıdan arındırmak (ortam sıcaklığını azaltmak) ve ortamdaki fazla nemi alıp ortama taze hava sağlamak amacıyla tasarlanan cihazlardır. Tam tersi çalışma sistemiyle ortamı ısıtma amacıyla da kullanılır. Konutlarda kullanılan klimanın ortam sıcaklığı istenen değerde tutma, ortamda nem ayarını yapma, temiz hava dolaşımını sağlama gibi amaçları vardır.

e) **Zeminden Elektrikli Isıtma Sistemi:** Isıtma, konutun zeminine döşenen elektrik sistemi ile sağlanmaktadır (Görsel 5.4). Islak zemine sahip banyo, balkon, mutfak gibi odalarda bu ısıtma sistemi uygulanamaz. Döşemenin altına elektrikli yerden ısıtma kablo sistemi yerleştirilir ve üzerine zemin döşemesi (parke, laminant, fayans vb.) yapılır. Modern ve güvenli bir sistemdir. Programlanabilir termostat ile birlikte kullanılır.



Görsel 5.4: Zemine döşenen elektrik sistemi



ARAŞTIRMA

1. Konutlarda ideal ısı kaç derece olmalıdır? Paylaşınız.
2. Termostat nedir? Araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta paylaşınız.

5.1.2. Isıtmada Kullanılan Yakıtlar

Isıtmada kullanılan yakıtlar, ısıtma aracının özelliğine göre çeşitlilik gösterir. Isıtmada kullanılan yakıtlar şunlardır:

- Katı Yakıtlar:** Doğal ve yapay katı yakıtlar olarak gruplandırılır. Odun, linyit, taş kömürü, antrasit ve tezek doğal katı yakıtlardır (Görsel 5.5). Odun kömürü, kok kömürü ve briket ise yapay yakıtlardandır.
- Sıvı Yakıtlar:** Benzin, gaz yağı, mazot, fuel-oil gibi sıvı yakıtlar petrolün çeşitli işlemlerden geçirilmesi ile elde edilir. Konut ısıtmalarında çoğunlukla fuel-oil kullanılır.
- Gaz Yakıtlar:** Doğal gaz, sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG), jeneratör gazı, su gazı vb. yakıtlardır.



Görsel 5.5: Taş kömürü



ARAŞTIRMA

Türkiye’de en çok kullanılan yakıt türünü araştırınız. Araştırdığınız bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

5.1.3. Güneş Enerjisinden Faydalanma

Güneş ışınlarından çeşitli şekillerde faydalanabilmek amacıyla pek çok teknoloji geliştirilmiştir. Bu teknolojilerin bir kısmı güneş enerjisini, ısı ya da ışık enerjisi şeklinde doğrudan kullanırken bir kısmı elektrik elde etmek için kullanmaktadır (Görsel 5.6). Güneş enerjisi ile çalışan sıcak su sistemleri, suyu ısıtmak için güneş ışınlarından doğrudan yararlanmaktadır. Bu sistemler evler için sıcak su üretme, mekânı, havuzu ya da tankı ısıtma gibi amaçlarla kullanılmaktadır. Sıcak su elde etme sistemleri, termal güneş paneli ve depodan oluşmaktadır. Güneş enerjili su ısıtıcıları üç grupta toplanmaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanır:

- Aktif Sistemler:** Suyun ya da ısı transfer sıvısının çevrimi için pompanın kullanıldığı sistemlerdir.
- Pasif Sistemler:** Suyun ya da ısı transfer sıvısının devrini pompa yardımı olmadan doğal çevrim ile sağlayan sistemlerdir.
- Kütle Sistemleri:** Su tankının doğrudan güneş ışığı ile ısınmasını amaçlayan sistemlerdir.



Görsel 5.6: Güneş panelleri



Güneş pilleri ile güneş ışığından elektrik üretirken yarı iletkenlerin fotovoltaik etki özelliği kullanılmaktadır. Buna göre güneş pilleri, kurulan sisteme bağlı olarak birkaç megavat (bir milyon vat değerinde elektrik gücü birimi) elektrik üretebilmektedir. Güneş enerjisinden doğrudan yararlanmak için pek çok araştırma başlatılmıştır. Araştırmaların bazıları deneme aşamasındadır. Konutlarda, elektrik şebekesi ile birlikte çalışan güneş sistemleri de kullanılmaktadır. Güneş havuzları, güneş bacaları, içilebilir su elde etme, su arıtma ve ürün kurutma sistemleri bu kullanımlara örnektir.



ARAŞTIRMA

Türkiye’de en çok güneş paneli kullanılan bölge ve il neresidir? Sebepleri ile birlikte araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.



BİLGİ KUTUSU

Küresel ısınma ve çevre sorunları ile ilgili içerik üreten bir internet sitesi, yüzde yüz güneş enerjisiyle çalışan bir internet sitesi hâline getirilmiştir. Barcelona’da bulunan Low-tech Magazine (lov-tek megezin) isimli bu internet sitesi, gereken tüm ihtiyacı güneşten sağlamaktadır.



5.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Isınma Sistemlerine Göre (Coğrafi) Bölgeler

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Renkli kâğıtlar, makas, iğne, pano, bilgisayar, yazıcı, mukavva, karton vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Türkiye’de Bölgelere Göre En Çok Kullanılan Yakıt Araçları** ile ilgili pano hazırlayınız.

İşlem Basamakları

- Arkadaşlarınız ile en az iki en çok beşer kişiden oluşan gruplar oluşturunuz.
- Grup arkadaşlarınız ile görev paylaşımı yaparak çalışma sürecinizi planlayınız.
- Pano için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Konuya uygun, özgün bir slogan geliştiriniz.
- Panoda görsel ve yazılı materyaller kullanınız.
- Kullandığınız bilgileri örneklerle destekleyiniz.
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız panoyu teslim tarihinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza tanıtınız.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-3 Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeğine** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri dikkate alınız.

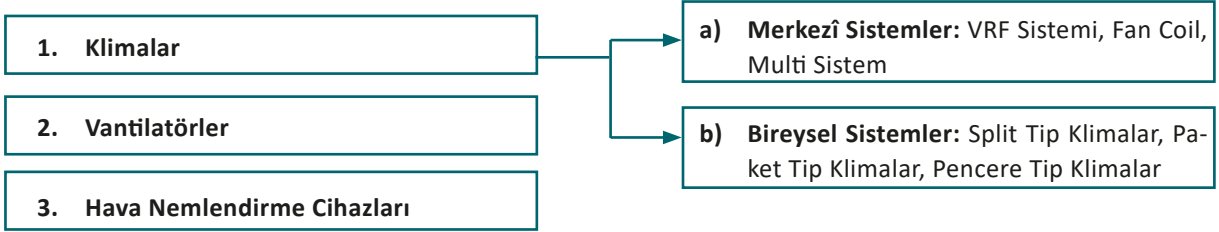
Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

5.1.4. Konutlarda Soğutma Sistemleri ve Araçlarına Göre Isıtma ve Soğutma

Soğutma araçları, konfor amaçlı tasarlanmıştır. Konutlarda kullanılan soğutma sistemleri, ortamın kontrollü bir şekilde istenen serinlikte tutulmasını sağlar ve nemi dengeler. Isıtma ve soğutma sistemleri yalnızca insanlar için değil cihazlar, bitkiler ve gıdalar için de gereklidir. Yaşam kalitesi ve iş verimini artırır. Bazen daire ya da bir oda bazen de binanın tümü için kullanılır. Kullanılacak sistem kişilerin ihtiyacına, alanın büyüklüğüne ve enerjinin verimli kullanılmasına göre belirlenmektedir.

Soğutma araçlarının çeşit ve güç oranına göre filtre temizliğinin düzenli yapılması yüksek performans sağlar.

Konutlarda kullanılan soğutma sistemleri Şema 5.1'de gösterilmiştir.



Şema 5.1: Konutlarda kullanılan soğutma sistemleri

1. Klimalar

Hem yaz hem de kış mevsiminde kullanılan cihazlardır. Isıtma, soğutma, odayı temizleme, odada sirkülasyon yapma ve nem miktarını sağlama işlevleri de vardır. Çalışma sistemi olarak klimalar ikiye ayrılır.

a) Merkezî Sistem Klimalar

Bina dışındaki ünite ile bina içindeki yaşam alanlarını soğutmak için kullanılan birden fazla iç ünitenin kontrol edildiği klima sistemidir. Bunlar şu şekilde sıralanır:

- **VRF Sistemi (Değişken Debili Soğutucu Akışkan):** Bir dış üniteye bağlı tek boru ile birden fazla iç ünite soğutma ve havalandırma yapar. Geniş yapılarda ve apartman dairelerinde tercih edilir.
- **Fan Coil:** Merkezî bir üniteye hazırlanan sıcak veya soğuk suyun bina içine dağıtılması sistemidir. Fan sistemleri her odaya göre ayarlanabilir. Oda termostatları ile enerji tasarrufu sağlar. Ucuz bir sistemdir.
- **Multi Sistem:** Tüm iç üniteler tek bir dış üniteye bağlıdır ve sessiz çalışır. Dupleks, tripleks evler, villalar ve apart evlerde kullanılır. Alanın büyüklüğü ve maliyet açısından avantaj sağlar.

b) Bireysel Sistem Klimalar

Tek bir dış ünitesi vardır. Ekonomiktir ve alandan tasarruf sağlayan bir klima sistemidir.

- **Split (splits) Tip Klimalar:** Split tip klimaların kullanıma göre duvar tipi, yer ve tavan tipi, salon tipi, kanal ve gizli tavan tipi vb. çeşitleri vardır. Konutlarda genellikle split tip klimalar tercih edilmektedir. Split klimaların havayı temizleme, havadaki nemi alma, haftalık ve günlük programlama, uzaktan kumanda etme gibi özellikleri vardır.

Duvar tipi split klimalar, konutlarda çok kullanılan klima türüdür. İki ünite oluşur. Biri iç, diğeri dış ortamda ısı alışverişi yapar. Doğrudan güneş ışığı alan bir yere monte edilmemelidir. Odalarda hava sirkülasyonu iyi olan yere yerleştirilmeli ve önünde hava giriş çıkışını kapatacak bir engel olmamalıdır. Klimalar odalarda yazın tavana, kışın yere doğru üfleyecek biçimde çalıştırılmalıdır.



Tavan tipi split klimalar geniş alanlar için en uygun soğutma sistemleridir (Görsel 5.7). Isı, tavan tipi klimalarda homojen olarak dağılır. Bu sebeple tavan ile yer arasındaki mesafe önemlidir.

- **Paket Tipi Klimalar:** Split klimalardan daha büyük kapasitelidir. Havanın homojen dağılımını sağlar.
- **Pencere Tipi Klimalar:** İlk klima modelidir. Konutlarda konfor ve ekonomi dezavantajına neden olduğundan çok fazla tercih edilmemektedir.



Görsel 5.7: Tavan tipi split klimalar

? SIRA SİZDE

Mevcut klimaları göz önüne alarak klimalarda geliştirmek veya eklemek istediğiniz özellikleri düşünüp fikirlerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

5.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Split Tipi Klima Çeşitleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Split Tip Klima Çeşitlerine Ait Örnekler** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

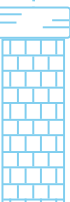
- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

2. Ventilatörler

Ventilatörler, hareket ile dönen pervanenin havayı bir hacimden alıp diğer bir hacme aktarmasıyla yönlendiren makinelerdir. Odaların kullanım amacı ve çalışma sıcaklığına göre çeşitli türleri vardır. Soğuk hava tesisleri gibi endüstriyel uygulamalarda, fırın üzeri davlumbazlar gibi ev uygulamalarında kullanılır. Ventilatörler, odadaki hava akışını sağlamalı ve ev uygulamalarında bireylerin yaklaşık bir metre üzerine gelecek şekilde yerleştirilmelidir.



**ARAŞTIRMA**

Konutlarda serinlemek amacıyla klima mı vantilatör kullanmak mı daha sağlıklıdır araştırınız. Araştırma sonuçlarınızı sınıf ortamında tartışınız.

3. Hava Nemlendirme Cihazları

Buhar makineleri ve hava nemlendirme cihazları kullanmak odadaki havanın nem oranını artırmaya yarar ve kötü kokuların giderilmesini sağlar (Görsel 5.8). Hava nemlendirme cihazlarında bir nem ölçer bulunur. Nem, belli bir düzeyin altına düştüğünde cihaza sinyal gönderir. Bu sinyal alındığında cihaz deposunda bulunan suyu ısıtır, buharlaştırır ve püskürterek mekâna bırakır.



Görsel 5.8: Hava nemlendirme cihazları

**ÖNEMLİ**

Hava nemlendirme cihazlarını tüm gün çalışır durumda tutmak insan sağlığına zarar verir. Günde 1-2 saat çalıştırmak ortamı nemlendirmek için yeterlidir.

**BİLGİ KUTUSU**

Orta Çağ'da İran'da sarnıç ve rüzgâr kuleleriyle soğutulan binalar bulunmaktaydı. Sarnıçlar yağmur suyunu toplar, rüzgâr kuleleri hava akışını yönlendirirdi. Sarnıçtaki su buharlaşıp binanın içindeki havayı soğuturdu.

5.1.5. Konutları Isıtma ve Soğutmada Dikkat Edilecek İlkeler

Binalar tasarlanırken enerjiden verimli bir şekilde yararlanmak ön planda tutulmalıdır. Enerjiyi verimli kullanma nedenleri aşağıda sıralanmıştır.

- Enerji tasarrufunu artırmak.
- Isı kazanç ve kayıplarını azaltmak.
- Pasif ve aktif havalandırmayı beraber kullanmak.
- Atmosfer kirliliği, iklim dengesizlikleri ve ekolojik bozulmayı önlemek.
- Verimli ve çevre dostu yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak.

Konutları ısıtma ve soğutmada dikkat edilecek ilkeler aşağıda sıralanmıştır.

- Enerji performansı açısından mimari proje tasarımı yapılmalıdır.
- Isıtma, soğutma, doğal havalandırma, aydınlatma ihtiyacı en az düzeyde tutulmalıdır.



- Güneş, nem ve rüzgâr etkisi ile doğal ısıtma, soğutma, havalandırma ve aydınlatma imkânlarından en yüksek düzeyde yararlanılmalıdır.
- Yaşam alanları, güneş ısı, ışığı ve doğal havalandırmadan en iyi faydalanacak şekilde düzenlenmelidir.
- Çatı ve duvar, duvar ve pencere, duvar ve taban, taban ve döşeme tasarımı ısı kaybı olmayacak şekilde yapılmalıdır.
- Konutun ısı kaybeden dış duvar, tavan ve taban döşemelerinde kullanılan malzemeler, bu malzemelerin sıralanışı ve kalınlıkları ısı yalıtım raporunda belirtilmelidir.
- Konutlarda ısı geçişinin olabileceği yüzeylerde hava geçirmeyecek şekilde sızdırmazlık sağlayacak ve hava geçişine engel olacak uygun malzemeler kullanılmalıdır.
- Konutlarda iç hava kalitesini bozmayacak şekilde gerekli ve kontrollü temiz hava girişi sağlanmalıdır.

- Yeni konutlarda kullanım alanının 2000 m² ve üstünde olması hâlinde merkezî ısıtma sistemi olmalı, baca gazı sıcaklığını ölçmek için baca gazı termometresi kullanılmalıdır.
- Klima ve radyatörlerde kullanılan filtre sistemleri, üreticisi tarafından belirli sürelerde temizletilmeli veya değiştirilmelidir (Görsel 5.9).
- Pencere çift cam veya ısıcam olmalı, pencere ve kapı kenarlarına bant ve sünger yapıştırılmalıdır.
- Pencere ve kapı ile duvar arasında açıklık varsa alçı, sıva, macun, silikon gibi dolgu malzemeleri ile kapatılmalıdır.



Görsel 5.9: Yetkili servis tarafından yapılan klima temizliği

- Radyatörlerin önü veya üstü perde ya da mobilya ile kapatılmamalıdır.
- Radyatörlerin arkasına yansıtıcı paneller yerleştirilmelidir.
- Isıtıcılar ve soğutucular termostatik (ısı ayarlı) olmalıdır.
- Soba ve bacaların temizliği, bakımı yapılmalı; soba ve bacalarda kullanılan yakıt kuru olmalıdır (Görsel 5.10).
- Soba ile duvar arasında 50 cm mesafe olmalıdır.
- Evin sıcaklığı 20°C, nemi %50-%55 olmalıdır.



Görsel 5.10: Sobalarda kullanılan kuru yakıt



BİLGİ KUTUSU

İlk klima ve buzdolaplarında kaçak olduğu zaman ölümcül kazalara sebep olan amonyak, metil klorid ve propan gibi zehirli ve yanıcı gazlar kullanılıyordu.



5.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Konutlarda Kullanılan Isıtma ve Soğutma Araçlarını Karşılaştırma

Konu: Isıtma ve soğutma araçları

Önerilen Süre: 2 ders saati

Soba, klima ya da vantilatör kullanımında yapılması gerekenleri ve bu eşyaları kullanım anında karşılaşılabilecek tehlikeleri araştırınız. Dikkat edilmesi gereken noktaları belirleyip sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

5.2. HAVALANDIRMA YÖNTEMLERİNİ DİKKATE ALARAK KONUTU HAVALANDIRMA

Konutun içindeki havanın kalitesi insan sağlığı ve iş verimi üzerinde oldukça etkilidir. İnsan ömrünün çoğu iç mekânlarda geçmektedir. Hava kirlilik seviyesi iç ortamlarda dış ortamlara göre daha fazladır. Bu sebeple konutlarda iç hava kalitesini yükselten, etkili ve doğal havalandırma sağlayan, enerji kullanımı düşük olan çözümlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Havalandırma sistemleri ile kirli hava dışarı atılıp temiz hava içeri verilir. Canlıların solunumu, terlemesi, ısı yayması ve ortamdaki kötü kokular nedeniyle konutların havalandırılması zorunludur. Havalandırma ile beraber hem temiz bir ortam sağlanır hem de odanın nem oranı dengelenir. Konutlarda havalandırma sistemlerinin görevini tam yapması için mutlaka temiz hava girişinin olması ve kirli hava akımının olmaması gerekir. Hava hareketine göre havalandırma yöntemleri üçe ayrılır.

- Doğal Havalandırma:** Rüzgâr yardımı ile hava akışını sağlayacak şekilde yapılan havalandırmadır.
- Yapay (Mekanik) Havalandırma:** Bir motor gücü ile yapılan havalandırmadır. Havanın hareketini bir vantilatör sağlar.
- Doğal ve Yapay (Mekanik) Havalandırma:** İki havalandırma yönteminin birlikte kullanılmasıdır.



BİLGİ KUTUSU

Konut yapımına başlanan ilk yıllarda iç ve dış mekân arasında hava değişimini sağlamak için doğal havalandırma yöntemi kullanılmaktaydı. İnsanlar, mekanik havalandırma sistemlerine ihtiyaç duymadan hayatlarına devam etmekteydi. Bunun nedeni konut yapımında kullanılan yapı malzemelerinin doğal olması, rüzgâr, sıcaklık ve basınç farklılıkları ile ihtiyaç duyulan hava değişiminin sağlanmasıydı.



5.2.1. Doğal ve Yapay (Mekanik) Havalandırma

Konutlarda iç hava kalitesinin artırılması taze havanın ortama girmesine bağlıdır. Havalandırmanın yapılmadığı durumlarda, oksijensizlikten ve hava problemlerinden kaynaklanan ölümler meydana gelebilir. Bu sebeple konutların düzenli olarak havalandırılması gerekir.

Doğal Havalandırma

Doğal havalandırma, inşaatların proje tasarımı yapılmadan önce planlanmaktadır. Yapı tamamlandıktan sonra da rüzgârın etkisi, yönü, hızı, hava akımı, basınç, konum ölçümlerine göre ayarlamalar yapılmaktadır. Tamamlanmış binaya çapraz pencereler eklenerek ya da binada rüzgâr kulesi kullanarak rüzgârı içeriye yönlendirmek suretiyle doğal havalandırma yönteminden yararlanılır (Görsel 5.11).



Görsel 5.11: Rüzgâr kulesi



BİLGİ KUTUSU

1960'lı yıllarda, evlerde elektrikli ısıtma sistemlerinin kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu sebeple evlerde hava değişimi yapılmasına ve baca kullanımına ihtiyaç duyulmamıştır.

Konutlarda doğal havalandırmayla açık pencere ve kapılardan yapılan hava akımı ile istenilen sıcaklık seviyesi sağlanır ve iç ortamdaki kirli hava ortamdaki uzaklaştırılır (Görsel 5.12). Evlerde genellikle kontrolsüz olarak doğal havalandırma yapılır. Bu şekilde yapılan havalandırmada ısı, rüzgâr şartları ve hava akımının yeterince kontrol edilememesi sebebiyle konutlarda doğal havalandırma kesin çözüm olmamaktadır.



Görsel 5.12: Doğal havalandırma

Doğal havalandırmadan en etkili şekilde yararlanmak için yapılması gerekenler şunlardır:

- Bina içinde azami (en yüksek) hava akışı sağlanmalıdır.
- Rüzgârın yönüne göre binaların uzun cephesi konumlandırılmalıdır.
- Pencereler karşılıklı duvarlarda konumlandırılmalıdır.
- Odanın alanı yeterliyse iki büyük pencere yapılmalıdır.
- Açıklıklar arasındaki yükseklik fazla olmalıdır.
- Hava giriş ve çıkış alanları birbirine eşit olmalıdır.
- Yatay pencereler yapılmalıdır.
- Pencerelerin açıklıkları ayarlanmalıdır.
- Odadaki eşyalar hava akımını engellememelidir.
- Düşey hava bacaları yapılmalıdır.
- Açık merdiven aralıkları bırakılmalıdır.



5.3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Doğal Havalandırma Sistemleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Doğal Havalandırma Sistemleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



Yapay (Mekanik) Havalandırma

Konutlarda hem konforu sağlayan hem de ihtiyaca en iyi cevap veren havalandırma sistemidir. Konutların tüm odalarında taze havanın dağılımı ve nemli ortamın havalandırılması; kontrollü, ayarlı taze havanın alınıp kirli havanın atılması ile sağlanır (Görsel 5.13).

Mekanik havalandırmada kirli hava, kanallar aracılığıyla tek merkezden veya fanlar aracılığı ile birden çok merkezden dışarıya atılır. Bu yöntem elektrik tasarrufu sağladığı için ekonomiktir. Temiz hava çekişi salon, oturma odası, çalışma odası, çocuk odası ve yatak odasına verilir. Bu odalarda bir adet taze hava girişi bulunur. Kirli hava, kanallar aracılığıyla kontrollü bir şekilde mutfak, banyo ve tuvaletten atılır. Bu odalarda da kirli hava çıkışları bulunur. Genel olarak kirli hava kanalları, oda içinde taze hava merkezi olmayan pencere üstlerinden sağlanacak şekilde yapılır. Salon, yatak ve oturma odalarında havalandırma aygıtları duvarlara monte edilebilir. Taze hava önce salon, oturma odası ve yatak odasına gelir. Daha sonra hol, antre, mutfak, banyoya doğru akış olur. Nemli bölgelerde ciddi bir hava değişimi oluşur. Havalandırma, kirli havanın mutfak, banyo ve tuvaletten atılması; taze havanın oturma, çocuk, çalışma ve yatak odalarına verilmesi ile gerçekleşir.



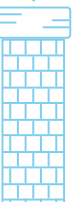
Görsel 5.13: Kontrollü havalandırma



BİLGİ KUTUSU

VOC (volatile organic compounds[volatıl organik kımpaund]-uçucu organik bileşikler), konuta yaptırılan boya badana işlemlerinde kullanılan malzemelerden, mobilya döşemelerine kadar kimyasal işlemden geçen tüm malzemelerin içeriğinde bulunmaktadır. Yeni mobilyalardan ortama yayılan kokuların kaynağı bu malzemelerin bileşiminde bulunan uçucu organik bileşiklerdir. VOC'ların evden tamamen atılması mümkün olmadığı için evde havalandırma yapılmalıdır.

Merkezî sistem, temiz havanın odalara yönlendirilmesini sağlayan yöntemlerden biridir. Odaların kapılarında menfezlerin (hava sirkülasyonu sağlayan, ayarlanan kanalcıklar) olması gerekir. Ayrıca menfezler taze hava için duvar, pencere veya jaluzi kenarlarına ve kalorifer peteklerine yerleştirilmelidir. Odaya giren soğuk hava, oda sıcaklığı ile ısınır ve odanın havası ile karışır.



Konut tek katlı ise lokal havalandırma, çok katlı ise merkezî havalandırma sistemlerinden yararlanmak gerekir. Mutfaklarda ocak gazının dışarı atılması için davlumbaz havalandırma sistemleri kullanılmalıdır.

Alerjiye neden olan polen, toz veya tahriş edici parçacıkların ortamdaki uzaklaştırılması havalandırma ile mümkün olur. Konutlara yalıtım yapılarak kontrolsüz hava sızıntıları ve ısı kaçakları önlenmeli, konutlarda doğru havalandırma yapılmalıdır.



5.4. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Mekanik Havalandırma Sistemleri

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Mekanik Havalandırma Sistemleri** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumunuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumunuzu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

5.2.2. Konutlarda Nem

Konutlarda konfor ihtiyacının artması ile birlikte iç hava kalitesi ve nem miktarını kontrol etmek önemli bir hâle gelmiştir. Konutlarda yemek pişirme, banyo yapma, çamaşır ve bulaşık yıkama esnasında havaya yayılan su miktarı oldukça yüksektir. Odalarda bulunan çiçekler dahi odanın nemini yükseltir. Yüksek nem, iç mekânda uygun sıcaklık derecesi sağlanmış olsa bile odalarda nem lekeleri oluşmasına ve konutun hasar görmesine sebep olur. Zararlı maddelerin oluşumu ve kötü koku yayılımını önlemek gibi hijyenik nedenlerden ötürü konutların havalandırılması gerekir.

Odadaki nemin fazla olması solunum güçlüğü, astım, romatizma, eklem, kalp, damar rahatsızlıklarına, cildin ıslanmasına, boğazlarda tahrişe neden olur ve yaşam kalitesini düşürür. Nemin yüksek olduğu ve havalandırmanın yapılmadığı konutlarda yaşayan bireylerde, burun kanamaları, öksürük, teneffüs zorlukları, göz kızarıklıkları, ateş, titreme, kas ağrıları, işitme kayıpları, ağız ve burun içi kuruluğu, baş ağrısı, mide bulantısı, alerjik reaksiyon vb. rahatsızlıklar yaşanır.



Merkezî sistemle ısıtılan, yüksek nemli, duvardan duvara halı kaplı, yeterince havalandırılmayan konutlarda yaşam koşulları zorlaşır, mobilya ve gıdaların nitelikleri bozulur. Yüksek orandaki nem, eşyalar üzerinde de tahribata sebebiyet verir.

Kapalı mekânlarda hava bağıl nemi (havanın belirli bir sıcaklıkta taşıyabileceği nem miktarının yüzde kaçını taşıdığını gösteren değer) kış aylarında düşük (%30-40), yaz aylarında yüksektir (%50-60). Bakteri ve virüslerin, % 40-70 arasındaki bağıl nem değerlerinde hayatta kalmaları zorlaşır ve enfeksiyon yapma riskleri azalır. Mantarlar %60 bağıl nemin altında çoğalamaz. Konutlardaki yüksek nem, zamanla tüm binanın zeminindeki kiris ve kolonların çürümesine neden olur (Görsel 5.14).



Görsel 5.14: Yüksek nemin sebep olduğu ortam



BİLGİ KUTUSU

Hissedilen havanın kalitesi ile gerçek hava kalitesi, sıcaklık ve nem artışı ile birlikte ters orantılı olarak azalır.



ARAŞTIRMA

Konutunuzu havalandırırken yanlış yaptığınız hususları belirleyip doğrusunu araştırınız. Araştırma sonuçlarınızı sınıf ortamında tartışınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- () Sobada kullanılan yakıtın dumanı, sobanın borusu aracılığıyla konutun dışına aktarılır.
- () Radyatörler ısı kaybının fazla olduğu pencere önlerine yerleştirilir.
- () Aktif güneş enerjisi ile konut ısıtmada, ısı güneşten toplanıp kendiliğinden dağıtılır.
- () Hava nemlendirme cihazları, konutlarda kullanılan ısıtma sistemlerinden biridir.
- () Konutlarda konforlu bir ortam için ideal nem oranı %50-%55 seviyesinde olmalıdır.
- () Rüzgâr yardımı ile yapılan havalandırmaya mekanik havalandırma denir.

B) Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

- Isıtma, soğutma, havalandırma ve havanın durumunu iyileştirmek için ısı konforu ve dezenfeksiyon sağlanmasına denir.
- Ortamdaki fazla nemi alıp ortama taze hava sağlamak amacıyla tasarlanan cihazlara denir.
- İlk klima modeli olan klimaların, yüksek ses seviyesi ve fazla elektrik tüketimi nedeniyle kullanımı azdır.
- Konut alanı m² ve üstünde olursa merkezî ısıtma sistemi kullanılmalıdır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru cevabı işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi konutlarda elektrik şebekesi ile birlikte çalışan güneş sistemlerinden biri değildir?

- Güneş havuzları
- Su arıtma sistemleri
- Güneş bacaları
- Ürün kurutma sistemleri
- Şömine sistemleri



12. Aşağıdakilerden hangisi ısıtmada kullanılan katı yakıtlardan biridir?

- A) Fuel-oil
- B) LPG
- C) Kok kömürü
- D) Benzin
- E) Doğal gaz

13. Aşağıdakilerden hangisi konutları ısıtırken ve soğuturken dikkat edilecek ilkelerden biri değildir?

- A) Doğal ısıtma, soğutmadan yararlanılması
- B) Isı yalıtımı, ısı kaybı olmayacak şekilde yapılması
- C) Çift cam veya ısıcam pencere kullanılması
- D) Radyatörlerin önü ve arkası açık olması
- E) Soba ile duvar arasında 90 cm mesafe olması

14. Aşağıdakilerden hangisi doğal havalandırmadan verimli yararlanma yöntemlerinden biridir?

- A) Düşey hava bacaları yapılması
- B) Pencereler, yan duvarlara yerleştirilmesi
- C) Bir odaya bir büyük pencere yapılması
- D) Hava girişi, çıkışından fazla olması
- E) Dikey pencereler yapılması

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....





6. ÖĞRENME BİRİMİ



KONUTTA GÜVENLİK



ÖĞRENME BİRİMİ KONULARI

6.1. RİSKLERE KARŞI GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

6.2. SİGORTA SİSTEMİ



NELER ÖĞRENECEKSİNİZ?

- Risklere karşı güvenlik önlemleri
- Fiziki şartlara göre güvenlik önlemleri
- Ev tesisatlarında güvenlik önlemleri
- Hırsızlığa karşı güvenlik önlemleri
- Depreme karşı güvenlik önlemleri
- Sigorta sistemi kavramı
- Sigorta sisteminin tanımı ve önemi
- Ev için uygulanan sigorta çeşitleri (hırsızlık, yangın, deprem, sel sigortası vb.)



TEMEL KAVRAMLAR

Güvenlik, hırsızlık, deprem, sigorta sistemi



HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

1. Deprem anında yapılması gerekenler nelerdir? Bildiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
2. Konutlarda neler sigorta kapsamına alınabilir? Arkadaşlarınızla fikir alışverişinde bulununuz.

6.1. RİSKLERE KARŞI GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

Konut, bireyin özel yaşam alanıdır ve güvenliği önemlidir. Konutlarda oluşabilecek riskler öngörülmesi ve riskli durumlar için gerekli güvenlik önlemleri alınmalıdır. Konut güvenliğinin sağlanması için aile bireylerinin bir takım görev ve sorumlulukları vardır. Yapılması gereken görev ve sorumluluklar aile bireylerine anlatılmalıdır. Çocuklar da gördükleri risk durumlarını ebeveynlerine haber vermelidir.

6.1.1. Fiziki Şartlarda Güvenlik Önlemleri

Bireylerin güvenliği için konutların fiziki şartlarına dikkat edilerek güvenlik önlemleri alınmalıdır. Alınması gereken önlemler şunlardır:

- Mobilyaların montajı sağlam yapılmalı ve mobilyalar duvara sabitlenmelidir.
- Elektrik tesisatı kontrol edilmeli, açıkta kablo bırakılmamalıdır.
- Doğal gaz tesisatı kontrol edilmeli, gaz sızıntısı varsa yetkili kişiler çağılarak tedbir alınmalıdır.
- Su tesisatında kaçak ve sızıntı durumu kontrol edilmeli, su baskını ihtimaline karşı önlem alınmalıdır.
- Bebek ve çocuklar için olası çarpma ve kazalara karşı mobilyaların sivri köşeleri kapatılmalı; koltuk, sandalye gibi çocukların tırmanıp çıkabilecekleri eşyalar pencere önlerinde bırakılmamalıdır (Görsel 6.1).
- Akıllı ev otomasyon sisteminden yararlanılmalıdır. Bu sistem, bireyin evde olmadığı durumlarda kapıların kilitlenmesini, ışıkların kapatılmasını, açık kalan ocağın söndürülmesini sağlayıp konut güvenliğini arttırmaktadır.
- Evin kapısı kilitlenebilir olmalı ve evden çıkarken mutlaka kilitlenmelidir.
- Pencerelerde, pencerelerin kolay açılmasını engelleyecek aparat bulundurulmalıdır.
- Kesici ve delici aletler (bıçak, makas, iğne vb.) ortada bırakılmamalıdır.
- Çakmak, kibrit gibi yanıcı aletler çocukların erişemeyeceği yerlerde muhafaza edilmelidir.
- Islak zeminler hemen temizlenmeli, bu alanlarda çıplak ayakla dolaşılmamalıdır. Kayıp düşme, bir eşyaya çarpma gibi durumlar söz konusu olabileceğinden dikkat edilmelidir. Bu alanlarda kaymaz tabanlı terlik, halı ve kilimler kullanılmalıdır.



Görsel 6.1: Sivri köşeleri kapatılan mobilya



6.1.2. Ev Tesisatlarında Güvenlik Önlemleri

Ev tesisatında oluşan bir sorun yangın, su baskını, elektrik çarpması, doğal gaz zehirlenmesi gibi ev kazalarının oluşmasına neden olabilir. Ev tesisatlarında alınması gereken güvenlik önlemleri şunlardır:

- Açıkta priz bırakılmamalı, prizlerin üstü kapatıcı aparat ile kapatılmalıdır.
- Gaz kaçağından şüphelenildiği durumda tesisat kapatılıp yetkili kişilere haber verilmelidir. Ortamda kesinlikle ateş yakılmamalıdır.
- Musluk, çeşme ve su borularında sızıntı olması durumunda sızıntının sebebi tespit edilmelidir (Görsel 6.2). Su boruları ile musluk ve çeşme bataryalarının tamiri ihmal edilmemeli ve gerekirse boru ve bataryalar yenileri ile değiştirilmelidir.
- Su ile temasın olduğu banyo, balkon gibi yerlerde elektrikli ürünler kullanırken dikkat edilmeli, elektrikli aletler prize takılırken ıslak el kullanılmamalıdır. Bu ortamlardaki tesisat mutlaka kontrol edilmelidir.
- Uzun kablosu olan çoklu prizler ortada bırakılmamalıdır (Görsel 6.3). Kablo toparlayıcı aparatlardan yararlanılmalı ve kablolar düzenlenmelidir.
- Tatile çıkılacaksa evden ayrılmadan önce elektrik, doğal gaz ve su tesisatı kapatılmalıdır.
- Camdaki menfez, gaz kaçağı ihtimaline karşı kesinlikle kapatılmamalıdır (Görsel 6.4).



Görsel 6.2: Tamir edilen musluk



Görsel 6.3: Uzun kablolu priz



Görsel 6.4: Menfez



Evinizde tesisat ile ilgili sorunları nasıl çözersiniz? Arkadaşlarınızla paylaşınız.

6.1.3. Hırsızlığa Karşı Güvenlik Önlemleri

Konutlarda hırsızlığa karşı alınması gereken güvenlik önlemleri şunlardır:

- Ev kapısının ve kapı kilit sisteminin sağlamlığından emin olunmalıdır.
- Yeni taşınılan bir evde kilit sistemi değiştirilmelidir.
- Evden çıkıldığında ve gece uyurken kapı mutlaka kilitlenmeli, balkon ve pencereler kontrol edilip kapatılmalıdır.
- Pencere ve balkonlara kilit sistemi taktırılmalıdır.

- Evin dış kapısı hem anahtarla hem de sürgülü kilit sistemiyle kilitlemelidir (Görsel 6.5).
- Evin içine dışına güvenlik kamerası ve alarm sistemi taktırılmalıdır.
- Değerli eşya ve birikimler kilitli bir kasada tutulmalı ya da bankada saklanmalıdır.
- Alt katlardaki pencere ve balkon kapılarında demir parmaklık kullanılmalıdır.
- Pencerelerde kırılmayan camlar tercih edilmelidir.
- Ev ya da binanın dışına tırmanma amaçlı kullanılabilecek merdiven, kasa, sandık, bank gibi araçlar bırakılmamalıdır.
- Evde kimsenin olmadığını belirten bir not kapıya yazılmamalı, birinin yaşadığı imajı verilmelidir.
- Evin dış aydınlatması iyi olmalıdır.



Görsel 6.5: Güvenli kilit sistemleri



6.1. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Hırsızlığa Karşı Alınabilecek Önlemler

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Hırsızlığa Karşı Alınabilecek Önlemler** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği**ne göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



6.1.4. Depreme Karşı Güvenlik Önlemleri

Depreme karşı alınması gereken güvenlik önlemleri şunlardır:

- Konutun depreme dayanıklı olup olmadığı öğrenilmeli, konut depreme karşı dayanıklı değilse güçlendirme yapılmalıdır.
- Deprem sonrası oluşabilecek hasarlar göz önünde bulundurularak deprem sigortası yapılmalıdır.
- Mobilyalar duvara sabitlenmeli, yataklar pencere önlerine yerleştirilmemelidir.
- Konutta yangın söndürme cihazı bulundurulmalıdır.
- Deprem anında nasıl davranılması gerektiği ile ilgili bilgi edinilmelidir. Ev içerisinde hayat üçgeni oluşturulabilecek alanlar önceden belirlenmelidir. Olası bir depreme karşı nasıl davranılması gerektiği ile ilgili tatbikat yapılmalıdır.
- Deprem çantası hazırlanmalı ve bu çanta dış kapıya yakın bir yerde bulundurulmalıdır. Çantada el feneri, mum, kibrit, temizlik malzemeleri, kuru ve paketli gıda, düdük, birkaç parça kıyafet, battaniye gibi malzemeler bulundurulmalıdır (Görsel 6.6).
- Elektrik, doğal gaz ve su tesisatlarının nasıl kapatılacağı evde yaşayan bireyler tarafından bilinmelidir.
- İlk yardım çantası bulundurulmalıdır.
- Konut içerisindeki asansörlere “Deprem esnasında kullanılmaz.” uyarısı asılmalıdır.
- Acil durumlar için kullanılacak telefon numaraları bir kâğıda yazılıp evin giriş kapısına yakın bir yere asılmalıdır.



Görsel 6.6: Deprem çantası ve içeriği



6.1. ETKİNLİK

Etkinliğin Adı: Drama Etkinliği

Konu: Deprem Anı

Önerilen Süre: 2 ders saati

Bu etkinlikte arkadaşlarınızla, deprem anı ile ilgili bir örnek yazmanız ve bu örnek olayı drama tekniği ile sunmanız beklenmektedir. Drama etkinliğini **Ek-1 Drama Etkinliği Yönergesi**'nde verilen işlem basamaklarını dikkate alarak gerçekleştiriniz. Drama uygulamanız **Drama Değerlendirme Ölçeği** kullanılarak değerlendirilecektir.



ARAŞTIRMA

Türkiye'deki fay hatlarını ve Türkiye'nin hangi bölgelerinde deprem olasılığının daha yüksek olduğunu araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.



6.2. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Depreme Dayanıklı Binaların Tasarımı

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Depreme Karşı Alınacak Önlemler** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

6.2. SİGORTA SİSTEMİ

Gelecekte yaşanabilecek riskli durumların oluşturacağı zararların sigorta şirketlerince tespit edilerek güvence altına alındığı, belli bir ücret karşılığında yapılan ve maddi zararlarının karşılandığı sözleşmeye **sigorta** denir. Maddi ve öngörülemez risklere karşı sigorta yapılır (Görsel 6.7). Sigorta, bireylerin geleceğinin maddi açıdan belirgin hâle gelmesini sağlar. Böylece bireyler geleceğini planlayıp geleceğe yönelik girişimlerde bulunabilirler.



Görsel 6.7: Maddi zararlar



Sigorta sisteminin işleyiş düzeni, benzer riskler yaşayan kişilerin sigorta şirketleri aracılığıyla bir araya gelip maddi olanaklarını birleştirmesi ve zararların karşılanması için yardımlaşması şeklindedir. Sigortalılar, gelecekteki zararları için **prim** adı verilen ücret öderler. Prim ücreti; hasar ödemesi, sigorta şirketi tutarı, kâr, vergiler, komisyonlar dâhil olarak tahsil edilir.

Sigortanın başlaması için sigorta sözleşmesi yapılması gerekir. Sigorta sözleşmesini içeren belgeye **poliçe** adı verilmektedir. Poliçeye sigorta şirketinin unvanı, adresi, sigortalı kişinin adı, riskle ilgili bilgiler, prim, başlangıç ve bitiş tarihleri, koşulları yazılmaktadır.



BİLGİ KUTUSU

Türkiye’de sigortacılık sektörü, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Sigorta Denetleme Kurulu tarafından denetlenmekte ve Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmektedir.

Türkiye’deki sigorta müşterileri; sigorta şirketi ile anlaşmazlığa düşerse **Sigorta Tahkim Komisyonuna**, **Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliğine** veya **Hazine ve Maliye Bakanlığına** başvurabilir.

Yangın, deprem, sel, hırsızlık, terör, kaza gibi tehlikeli durumlara ya da herhangi bir sebeple konutta oluşabilecek hasarlara karşı ev sahiplerini ve kiracıları koruyan sigorta hizmetine **konut sigortası** denir (Görsel 6.8). Konut sigortası hem doğal afetlere hem de ev içi risklere karşı koruma sağlar. Ev ve içindeki eşyaları güvence altına alır. İsteğe bağlı yapılan mülkiyet sigortası türüdür.



Görsel 6.8: Konut Sigortası



BİLGİ KUTUSU

1929 yılında, sigortacıların meslek kuruluşu olarak Sigortacılar Cemiyeti Daire-i Merkeziyesi kurulmuştur. Hâlen Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği adıyla varlığını devam ettirmektedir.



SIRA SİZDE

Bulduğunuz bölgede insanların hangi riskli durumlar için konut sigortası yaptırdığını veya yaptırmak isteyeceğini düşünüyorsunuz? Sebepleriyle birlikte görüşlerini arkadaşlarınızla paylaşınız.

6.2.1. Sigorta Sisteminin Önemi

Sigorta yaptırmak, can ve mal güvenliği sağlar. Sigorta yaptıran birey öngöremediği ve beklemediği durumlar karşısında hem daha fazla ücret ödemekten kurtulur hem de herhangi bir kayıp yaşamaz (Görsel 6.9). Küçük primlerle büyük risklerin yarattığı ekonomik kayıpları azaltır. Bu sayede bireyler, hayatlarını güvence altına alır ve geleceğe yatırım yaparlar.

Sigorta yaptırmamanın yararları şunlardır:

- Tehlikeler sonucu zarar görüldüğü durumlarda zararın giderilmesini sağlar.
- Tek seferde büyük tutarların ödenmesini önler.
- Kişi ve kurumlara güven sağlar.
- Girişimciliği teşvik eder.
- Geleceğin net bir şekilde planlanmasını sağlar.
- Gelecekteki maddi kaygıları azaltır.



Görsel 6.9: Beklenmedik durumlar



BİLGİ KUTUSU

Ahilik teşkilatı gibi mesleki loncalar, kurdukları yardım sandıklarıyla Osmanlı İmparatorluğu'ndaki ilk sigorta örnekleridir. Teşkilatların yardım sandıkları, yangın ve ölüm gibi risklere karşı üyelerini korumaktaydı.

6.2.2. Ev İçin Uygulanan Sigorta Sistemi (Hırsızlık, Yangın, Deprem, Sel vb.)

Ev ve iş yerlerinin güvenliği bireyler için önemlidir. Konut sigortaları hırsızlık, yangın, deprem, sel gibi durumlar karşısında güvence içermektedir.

Konut Sigortası Hırsızlık Kapsamı

Eve hırsız girmesi hâlinde konut sigortası kapsamında güvence sağlanmaktadır. Sigorta poliçesinde yazılı olan mal ve eşyaların, hırsızlık ya da hırsızlığa teşebbüs sebebiyle uğradığı tüm hasarların ödenmesi konut sigortasında taahhüt edilir. Hatta hırsızlık esnasında oluşacak delme, yıkma, kırma gibi zararlar ve zorlamayla kapı



ve pencerelerde oluşan tahribat da güvence altına alınır (Görsel 6.10). Konut içindeki eşyaların da maddi zararları karşılanır.

Hırsızlık sigortasına göre teminat kapsamına giren riskler aşağıda sıralanmıştır.

- Sigorta ile poliçede belirlenen sigortalı yerde hırsızlık veya hırsızlığa teşebbüs edilerek.
- Kırma, delme, yıkma, devirme ve zorlamayla girilerek.
- Araç gereç veya bedeni çeviklik sayesinde tırmanma veya aşma suretiyle girilerek.
- Kaybolan, çalınan veya haksız yere elde edilen asıl anahtarlar, anahtar uydurarak, başka aletler veya şifre yardımıyla kilit açma suretiyle girilerek.
- Sigortalı yerlere gizlice girip saklanarak veya kapanarak.
- Öldürme, yaralama, zor ve şiddet kullanma veya tehditle yapılması hâlinde sigortalı kıymetlerde doğrudan meydana gelen maddi kayıp ve zararlar teminat altına alınmıştır.



Görsel 6.10: Hırsızlıkta verilen maddi zararlar

Konut sigortasına yapılan ek sözleşme ile değerli mücevherler, kıymetli madenler, antika eşyalar, tablolar, ipekler, halılar, kürkler, heykeller de teminat altına alınır. İstenildiği takdirde konutta bulunan elektronik eşyalar da bu kapsama dâhil edilir. Ek sözleşmeler ile konut sigortasının hırsızlık kapsamı genişletilebilir.

Ek sözleşme ile teminat kapsamına dâhil edilebilecek durumlar;

- Sigorta sözleşmesindeki yerlerde 30 günden fazla kimse bulunmaması,
- Kıymetlerin, bu yerlerden taşınması ve bu yerlerin dışındaki adreslerde tutulması,
- Grev, lokavt, kargaşalık, askeri ve inzibati hareketler,
- Yangın, yıldırım, infilak, deprem, yanardağ püskürmesi, sel, fırtına, yer kayması,
- Sigortalının hizmetinde bulunan kimselerce yapılan hırsızlık ve tahribat,
- Kıyafet değiştirerek yapılan hırsızlıklar,
- Terör eylemleri sonucunda meydana gelen zararlardır.

Evrakların tamamlanması hâlinde 30 iş günü içinde ödeme yapılır. Sigortalı olan eşyaların hırsızlık anındaki değerleri göz önüne alınarak hesaplama yapılır ve sigorta bu değere göre ödeme yapar. Hırsızlık kapsamında eşyaların yenisini alma, eskime ve aşınma değerlerine göre ödeme yapılır.



BİLGİ KUTUSU

Babiller'in MÖ 1800 yıllarında geliştirdiği Hammurabi Kanunları, sigortanın bilinen ilk hukuki şeklidir. Bu kanunlara göre kervana hırsızlar saldırdığında, zarar kervan sahipleri arasında bölüşüldü.



6.3. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Sigortalı Eve Hırsız Girmesi Durumunda Yapılacaklar

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Sigortalı Eve Hırsız Girmesi Durumunda Yapılacaklar** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Konut Sigortası Yangın Kapsamı

Farklı türlerdeki bina veya yerleşim alanlarında kendiliğinden oluşan yangın, infilak (güçlü patlama) veya yıldırım gibi fiziki hasarları karşılayan teminat sigortasına **yangın sigortası** denir. Yangın, yıldırım, infilak sonucu meydana gelen duman, buhar ve ateşin sigortalı mallarda doğrudan sebebiyet vereceği maddi zararlar, sigorta bedeli kadar teminat kapsamına alınır (Görsel 6.11). Aksi belirtilmemişse bahçıvan evi, garaj, su deposu, sabit tesisat, asansör ve yürüyen merdivenler, yıldırımlik, televizyon antenleri sigorta bedelinin kapsamı içindedir. Bahçe ve çevre duvarları, rıhtımlar, teraslar, iskeleler, çeşmeler, bina dışındaki heykeller, sarnıç ve havuzlar ancak poliçede belirtilmeleri kaydıyla sigorta bedelinin kapsamına alınırlar. Yangın sigortalarında yapı tipi ve inşaat malzemelerinin kalitesi sigorta maliyetlerine dâhildir.



Görsel 6.11: Konutta yangın

Yangın sigortasında ek sözleşme ile teminat kapsamına dâhil edilebilecek riskler şunlardır:

- Terör
- Yağma
- Yanardağ püskürmesi



- Deprem
- Su baskını
- Sel
- Yer kayması
- Kötü amaçlı halk hareketleri
- Kargaşa
- Grev
- Fırtına
- Kar ağırlığı
- Deniz, hava veya kara taşıtlarının sigortalı mülke çarpması



ARAŞTIRMA

Yangın sigortası türleri nelerdir? Araştırınız. Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.



6.4. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Sigortalı Evde Yangın Çıkması Durumunda Yapılacaklar

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalem vb.

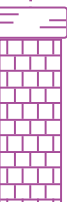
Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Sigortalı Evde Yangın Çıkması Hâlinde Yapılacaklar** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



Zorunlu Deprem Sigortası

Zorunlu deprem sigortası, konutları depremin neden olabileceği maddi hasarlara karşı güvence altına alan ve teminatı Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK) tarafından verilen, yaptırılması zorunlu bir sigortadır. Zorunlu deprem sigortası ile depremde oluşan maddi zararlar ile deprem sonucu meydana gelen yangın, infilak, dev dalga (tsunami), toprak çökmesi veya yer kaymasının vereceği maddi zararların karşılanması sağlanır. Sadece depremin konuta verdiği zarar değil, deprem sonucu oluşacak deprem tsunamisi ve yangın gibi zararlara karşı da güvence verilir. Konutun hasarlı ya da oturulamaz duruma gelmesi hâlinde zarar karşılanarak hayatın normale dönmesi sağlanır. Binadaki temeller, ana duvarlar, bahçe duvarları, merdivenler, asansörler, koridorlar, çatılar, bacalardaki hasarlar teminat kapsamındadır (Görsel 6.12).



Görsel 6.12: Deprem sonrası oluşan maddi zarar



BİLGİ KUTUSU

DASK (Doğal Afetler Sigortaları Kurumu), vatandaşlara zorunlu deprem sigortası sağlayan ve bunun yönetiminden sorumlu olan bir kamu kuruluşudur. 1999 yılında yaşanan Gölcük depreminin sonradan kurulmuştur.

DASK'ın amaçları aşağıda sıralanmıştır.

- Tüm konutları depreme karşı güvence altına almak.
- Maddi zararları yeniden sigortalayarak paylaşmak.
- Devletin deprem kaynaklı giderlerini azaltmak.
- Gelecekte oluşacak zararlar için fon oluşturmak.
- Sağlıklı yapılanmaya katkı sağlamak.
- Sigorta bilincinin gelişmesine destek olmak.

Deprem sigortasının yararları şunlardır:

- Depremin konutlarda yol açtığı zararları karşılar.
- Ödenen deprem sigortası primleriyle depremzedelere destek olunur.

Deprem sigortasında teminat dışı kalan durumlar aşağıda sıralanmıştır.

- Enkazı kaldırmak için harcanan masraflar
- Ev ya da iş yerinin masrafları
- Taşınır mallara gelen zararlar
- Bedeni hasarlar (ölüm dâhil)
- Kira gelirinden mahrum kalınması
- Kâr kaybının yaşanması
- Manevi tazminat talepleri



? SIRA SİZDE

Konut sigortası ve zorunlu deprem sigortası ile ilgili öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Konut Sigortası Sel Kapsamı

Konut sigortası yaptıran sigortalıları, evlerinde meydana gelen su baskınının olumsuz sonuçlarından koruyan teminata **konut sigortası su basma teminatı** denir (Görsel 6.13). İsteğe bağlı olarak yapılır. Ev sahipleri ya da kiracılar tarafından yapılabilir.



Görsel 6.13: Su baskını

Konut sigortası sel ve su baskını teminatı kapsamında yer alan durumlar aşağıda sıralanmıştır.

- Sigortada belirtilen binanın etrafında bulunan nehir, çay, dere ve kanalların taşmasıyla oluşan hasarlar
- Denizin kabarmasıyla oluşan hasarlar
- Fazla yağmur yağmasıyla oluşan hasarlar
- Kanalizasyon veya fosseptik çukurlarının taşmasıyla oluşan hasarlar
- Yeraltı sularının taşmasıyla oluşan hasarlar

Konut sigortası sel ve su baskını teminatı dışında kalan durumlar aşağıda sıralanmıştır.

- Bina içinde veya dışında bulunan boruların patlamasıyla oluşan hasarlar
- Kalorifer tesisatındaki boruların patlamasıyla oluşan hasarlar
- Dâhili su, derelerin veya olukların taşmasıyla oluşan hasarlar
- Sel ve su baskınının neden olduğu yer kaymasıyla oluşan hasarlar
- Fazla yağışın etkisiyle meydana gelmeyen kanalizasyon veya fosseptik çukurlarının taşmasıyla oluşan hasarlar
- Denizin gelgit hareketleriyle oluşan hasarlar

Su basması sonucunda evde hasarı karşılanan malzemeler şunlardır:

- Kapı, pencere ve camlar
- Alçı tavan ve duvar boyaları
- Duvar kâğıtları
- Kartonpiyerler
- Parkeler
- Mutfak ve banyo dolapları
- Klozet ve lavabolar
- Komşuların zarar gören eşya ve tesisatları
- Hidrofor ve jeneratör sistemi
- Kalorifer kazanı
- Konuttaki kat kaloriferi
- Ortak kullanım alanında yer alan asansör
- Havalandırma sistemi



6.5. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Sigortasının Kapsamı

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Sigortasının Kapsamı** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanızı öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki gözlenecek davranışları dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.



6.6. UYGULAMA

Uygulamanın Adı: Konut Sigortasının Karşılıdığı Zararlar

Önerilen Süre: 1 hafta

Araç Gereç: Bilgisayar, USB bellek, CD, kâğıt, karton, renkli kalemler vb.

Yönerge: Aşağıdaki bilgiler doğrultusunda **Konut Sigortasının Karşılıdığı Zararlar** ile ilgili sunum hazırlayarak sınıfta sunumunuzu yapınız.

İşlem Basamakları

- Konu ile ilgili farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
- Sunumuzu hazırlarken kısa film, video, görsel, yazılı vb. farklı materyaller kullanınız.
- Sunumu hazırlarken ve sunarken Türkçeyi doğru ve etkili kullanınız.
- Çalışmanızı verilen süre içerisinde tamamlayınız.
- Hazırladığınız sunuyu on dakika içerisinde öğretmeninize ve arkadaşlarınıza aktarınız.
- Sunumunuzu yaparken beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız. Sunum yaptığınız kişilerle göz teması kurunuz.

Değerlendirme: Çalışmanız öğretmeniniz tarafından **Ek-4 Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği-ne** göre değerlendirilecektir. Çalışmanızı planlarken derecelendirme ölçeğindeki ölçütleri de dikkate alınız.

Not: Çalışmanızda iş güvenliği kurallarına dikkat ediniz.

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

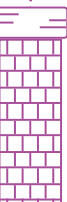
.....

.....

.....

.....

.....



ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A) Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

- () Mobilyalar duvara sabitlenmelidir.
- () Açıkta kalan prizler, priz kapatıcı aparat ile kapatılmalıdır.
- () Tatile çıkarken kapıya evde kimsenin olmadığına dair not bırakılmalıdır.
- () Konut sigortası, doğal afetlere karşı koruma sağlamaktadır.
- () Sigorta sözleşmesini içeren belgeye prim adı verilmektedir.
- () Sigorta yaptırmak maddi kaygıları azaltmaktadır.

B) Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru kelimeleri yazınız.

- Çoklu prizleri ortadan kaldırmak için aparatlardan yararlanılmalıdır.
- Birey evde olmasa bile kapıları kilitleyen, ocağı söndüren, ışıkları kapatabilen sisteme denir.
- Bir ücret karşılığı maddi zararlarının karşılandığı ve risklere karşı bireyi koruyan güvenceye denir.
- Bir yere kırma, delme, yıkma, devirme ve zorlamayla girilirse sigortasına göre teminat kapsamına alınır.

C) Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru cevabı işaretleyiniz.

11. Aşağıdakilerden hangisi konutta depreme karşı alınması gereken önlemlerden biri değildir?

- Konut için deprem sigortası yapılmalıdır.
- Konutta yangın söndürme cihazı bulundurulmalıdır.
- Deprem çantası ve ilk yardım çantası bulundurulmalıdır.
- Doğal gaz, su ve elektrik tesisatlarının nasıl kapatılacağı bilinmelidir.
- Mobilya ve yataklar pencere önüne yerleştirilmelidir.

12. Aşağıdakilerden hangisi konutlarda hırsızlığa karşı alınması gereken güvenlik önlemlerinden biridir?

- Yeni taşınılan bir evde aynı kilit sistemi ile oturulmalıdır.
- Binanın dışında merdiven bırakılmalıdır.
- Pencerelerde kırılmayan camlar tercih edilmelidir.
- Sızıntı yapan su boruları kapatılmalıdır.
- Camlardaki mazgallar kapatılmalıdır.



13. Aşağıdakilerden hangisi sigorta poliçesinde yazılanlardan biri değildir?

- A) Sigorta şirketinin unvanı
- B) Sigortalı kişinin adı
- C) Prim
- D) Başlangıç ve bitiş tarihleri
- E) Kasti zararlar

14. Aşağıdaki verilen hasarlardan hangisi konut sigortalarının sel ve su baskını teminatı içindedir?

- A) Binanın etrafındaki nehir, çay, dere ve kanalların taşması
- B) Binadaki boruların patlaması
- C) Kalorifer tesisatındaki boruların patlaması
- D) Sel ve su baskını sebebiyle yer kayması
- E) Denizin gelgit hareketleri

Notlar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

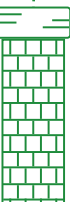
.....

.....

.....

.....

Ölçme ve
Değerlendirme



EKLER

YÖNERGE

EK-1

Drama Etkinliği Yönergesi

Drama etkinliğini yaparken aşağıdaki yönergeyi dikkate alınız.

- Üç gruba ayrılınız.
- Hazırlık yapınız.
- Grup içinde rol dağılımlı yapınız.
- Uygun dekor ve materyal seçiniz.
- Zaman sınırı koyarak belirlediğiniz süreyi aşmamaya dikkat ediniz.
- Etkinliğin sonunda doğru ve kapsamlı sorularla değerlendirme yapınız.

EK-2

Tartışma Etkinliği Yönergesi

Tartışma etkinliğini yaparken aşağıdaki yönergeyi dikkate alınız.

- İki ya da dörder kişilik grup kurunuz.
- Bakış açılarını değiştiriniz ve her bir bakış açısı için bu durumun avantajlarını / dezavantajlarını isteyiniz.
- Takip eden sorular sorunuz.
- Tartışmadaki farklılıkları ve bu farklılıkları onayladığınızı gösteriniz.
- Öğrencilerin bilgi veya fikirlerle neler yapabileceklerini tanımlayınız.
- Öğrencilerin fikirlerini tüm sınıfla paylaşmalarını isteyiniz.

EK-3

Uygulama (Pano) Etkinliği Yönergesi

Uygulamanın Adı: ile ilgili Pano Hazırlama

Amaç: Gazete, dergi ve internet görsellerinden yararlanarak aile bireylerinin görev ve sorumluluklarını analiz etmek.

Süresi: 1 hafta

Pano hazırlarken aşağıdaki yönergeyi dikkate alınız.

1. Sınıfta üçer kişilik gruplar oluşturup grup çalışması yapınız.
2. Konu için farklı kaynaklardan araştırma yapınız.
3. Panoda, konu ile ilgili örneklere yer veriniz.
4. Panoda, görsel ve yazılı materyal kullanınız.
5. Panonuza uygun başlık ve sloganlar bulunuz.
6. Temiz, titiz ve düzenli çalışınız.
7. Hazırladığınız panoyu, size verilen süre içinde sınıfta tanıtınız.

Değerlendirme: Bu uygulamanın değerlendirilmesinde **EK-6 (Pano Çalışması Derecelendirme Ölçeği)** kullanılacaktır.

PANO ÇALIŞMASI KONTROL LİSTESİ

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:			
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	Performans Düzeyi		
	YAPTI	YAPMADI	
A) HAZIRLIK AŞAMASI			
1. Pano için konuyla ilgili farklı kaynaklardan araştırma yaptı.			
2. Panodaki bilgileri resim, fotoğraf, tablo, grafik, şekil, yazı vb. farklı materyaller kullanarak tasarladı.			
B) İÇERİK			
3. İçeriğe uygun slogan kullandı.			
4. Panoyu temiz, düzenli ve ilgi çekici hazırladı.			
5. Amacı açık ve anlaşılır olarak belirtti.			
6. Panodaki materyaller ve açıklamalar birbirini destekledi.			
7. Görselleri ve yazıları panoda etkili ve dengeli kullandı.			
8. Panoda konuyla ilgili doğru bilgiler kullandı.			
9. Panoyu özgün bir şekilde hazırladı.			
10. Panoyu zamanında teslim etti.			
SÜTUN TOPLAMLARI			
ÖLÇEK PUANI			
Kontrol listesinde “hayır” olarak işaretlenen ölçütler için ilgili konuları tekrar ediniz.			

EK-4

Uygulama (Sunum) Etkinliği Yönergesi

Uygulamanın Adı: ile İlgili Sunum Hazırlama

Amaç: öğrenilmesini sağlamak.

Süre: 1 hafta

Sunum hazırlarken aşağıdaki yönergeyi dikkate alınız.

1. Çalışmanızda; kısa film, video, görsel ve yazılı materyal vb. farklı materyaller kullanınız.
2. Çalışmanızda, öğrendiğiniz bilgiler dışında farklı kaynaklardan araştırma yaparak sunumunuzu gerçekleştiriniz.
3. Sunumda Türkçeyi doğru kullanınız.
4. Konuyu aktardığınız kişilerle göz teması kurunuz.
5. Beden dili ve ses tonunuzu doğru kullanınız.
6. Çalışmanızı verilen süre içerisinde hazır hâle getiriniz.
7. Sunumunuzu on dakikalık süre içinde gerçekleştiriniz.

Değerlendirme: Bu uygulamanın değerlendirilmesinde **EK-7 (Sunum Çalışması Derecelendirme Ölçeği)** kullanılacaktır.

SUNUM ÇALIŞMASI DERECELENDİRME ÖLÇEĞİ

ÖĞRENCİNİN ADI VE SOYADI:		TARİH:			
SINIFI VE NUMARASI:					
GÖZLENECEK DAVRANIŞLAR	BAŞARI PUANI				
	Çok iyi	İyi	Orta	Geliştirilmeli	Başlangıç Düzeyinde
	(5 puan)	(4 puan)	(3 puan)	(2 puan)	(1 puan)
A) HAZIRLIK AŞAMASI					
1. Farklı kaynaklardan araştırma yapar.					
2. Sunumu kısa film, video, görsel ya da yazılı vb. farklı materyaller kullanarak tasarlar.					
B) SUNUM AŞAMASI					
3. Türkçeyi akıcı ve anlaşılır bir şekilde kullanır.					
4. Beden dilini etkili bir biçimde kullanır.					
5. Dinleyiciler ile göz teması kurar.					
6. Konuyla ilgili içeriği, doğru ve net olarak verir.					
7. Sunumda bilgileri farklı ve özgün bir şekilde aktarır.					
8. Konular arası geçişi uygun şekilde gerçekleştirir.					
9. Sunumda birçok örnekle konuyu pekiştirdi ve sunumla ilgili genel bir değerlendirme yapar.					
10. Sunumu zamanında tamamlar.					
ÖLÇEK PUANI					
<p>Ölçek Puanını 100'lük Sisteme Dönüştürme İşlemi: Tabloda 10 ölçüt bulunmaktadır. Her ölçüt için en yüksek puan 5'tir. Tablodan alınabilecek en yüksek puan 50'dir. $[(\text{Ölçek Puanı} \times 100) / 50]$ formülü ile 100'lük sisteme uyarlanır.</p> <p>Değerlendirme ile İlgili Notlar: Bu ölçekten 100 üzerinden 70 veya üzerinde bir puan aldıysanız uygulamada başarı düzeyiniz yeterli demektir. 69 veya altında bir puan aldıysanız eksik puan aldığınız ölçütlerdeki eksiklerinizi tamamlayınız.</p>					

CEVAP ANAHTARI

1. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	7	konut	11	E
2	D	8	yayla evi	12	C
3	Y	9	gayrimenkul aracılık hizmetleri	13	E
4	D	10	DASK	14	B
5	Y				
6	D				

2. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	11	kolileme	21	A
2	D	12	paketleme	22	A
3	D	13	A	23	B
4	Y	14	montaj	24	C
5	Y	15	asansörlü taşıma	25	E
6	Y	16	ev kazaları	26	A
7	Y	17	30 cm	27	D
8	D	18	suya ve neme dayanıklı	28	E
9	Y	19	mefruşat	29	E
10	D	20	100 cm	30	B

3. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	7	ev aksesuarı	11	E
2	D	8	fonksiyonel aksesuar	12	C
3	Y	9	açık mutfak	13	B
4	Y	10	duvar rafı	14	C
5	D				
6	Y				

4. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	7	aydınlatma	11	A
2	D	8	aplik	12	C
3	Y	9	spot	13	A
4	D	10	sodyum buharlı	14	D
5	Y				
6	D				

5. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	7	iklimlendirme	11	E
2	D	8	klima	12	C
3	Y	9	pencere	13	E
4	Y	10	2000	14	A
5	D				
6	Y				

6. ÖĞRENME BİRİMİ					
A		B		C	
1	D	7	kablo toplayıcı	11	E
2	D	8	akıllı ev otomasyon sistemi	12	C
3	Y	9	sigorta	13	E
4	D	10	hırsızlık	14	A
5	Y				
6	D				

KAYNAKÇA

Altun, D. (2017). Konut Satın Alma Kararını Belirleyen Faktörler. Karaman İline Yönelik Bir Araştırma. İşletme Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi. Karaman. <https://dosya.kmu.edu.tr/sbe/userfiles/file/tezler/isletme/duygualtun.pdf> adresinden alındı.

Bahat, M.K. (2019, Eylül). Konut Satın Alımında Karar Vermeyi Etkileyen Faktörler. T.C. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü. İstanbul. <https://acikbilim.yok.gov.tr/handle/20.500.12812/208886> adresinden alındı.

Bahtiyar, T.B., Yıldız, E. (2021). Ev Dekorasyon Dergisi (1976-82) Üzerinden Konutlardaki İç Mekân Özelliklerinin İncelenmesi. Sanat ve Tasarım Dergisi. 28, 149-173. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanatvetasarim/issue/67191/1048623> adresinden alındı.

Balanlı, A., Darçın, P. (2012). Yapılarda Doğal Havalandırmanın Sağlanmasına Yönelik İlkeler. https://www.mmo.org.tr/sites/default/files/aec6225f614230a_ek.pdf adresinden alındı.

Demircan, Ö.G. Yaşlı Sağlığı, Yaşlılarda Kazalardan Korunma ve Ev Güvenliği. İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, https://cdn.acikogretim.istanbul.edu.tr/auzefcontent/20_21_Bahar/yasli_sagligi/4/index.html#konu-5 adresinden alındı.

Ersoy, S., Ersoy, A. F. Konutlarda Verimli Aydınlatma İlkeleri. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/875731> adresinden alındı.

Geçer, T. (2014). Konut Kredilerinde Optimum Vade. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi. 43(1), 90-99. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/98225> adresinden alındı.

Gençoğlu, M. T., Özbay, E. Aydınlatmada Enerji Verimliliği Yöntemleri. Fırat Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü. Elazığ. https://www.emo.org.tr/ekler/56aa-121ad133e55_ek.pdf adresinden alındı.

Giyim Aksesuarları, Aksesuar Seçmede Dikkat Edilecek Noktalar. Ankara: Ankara Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi. https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/100773/mod_resource/content/1/1.%20HAFTA%20TER%C4%B0MLER.pdf adresinden alındı.

MEB 2020 Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Konut Edinme ve Düzenleme Dersi Çerçeve Öğretim Programı Mikayilova, M. (2021). Yapılarda Havalandırma Sistemleri. OMU. Mimarlık Fakültesi. İç Mimarlık Bölümü Ders Notları. <https://avys.omu.edu.tr> > mihriban.mikayilova adresinden alındı.

Öner, Ş. N. (2011) Aile Konutu'nun Özellikleri, Unsurları, Koruma Süresi ve Korunma Nedenleri. TBB Dergisi, 97 <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2011-97-1109> adresinden alındı.

Özbek, O. (2018). Konutlarda Havalandırma ve Nem Alma. <https://www.thesisat.org/konutlarda-havalandirma-nem-alma.html>. adresinden alındı.

Südaş, H. D., & Özeltürkay, E. Y. (2016). Tüketicilerin Konut Satın Alım Sürecine Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi: Adana İlinde Pilot Bir Uygulama. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25(3), 31-40. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/32038/353221> adresinden alındı.

Topuz, S., Canbolat, F. (2011). Taşınmazlara İlişkin Kira Sözleşmelerinin İçeriğinin Örtülü İrade Beyanlarıyla Değiştirilmesi. Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi. 1(1), 1-31. http://www.hukukdergi.hacettepe.edu.tr/dergi/Hukuk_Fak_Derg_makale_1.pdf adresinden alındı.

Tosuna, E.K., Fırat, Z. (2012). Kentsel Mekândaki Değişimler ve Kişilerin Konut Tercihleri. Bursa Örneği, Business and Economics Research Journal. 3(1). 176-179. ISSN: 1309-2448. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/38581535/Kisilerin_Konut_Tercihleri-with-cover-page-v2.pdf?Expires=1641797131&Signature=L4uhy8XtjP-sAxFd4~P0suEY9o8VgmoAHb3XTHBL2UpBXJ-981LAeTRLJG2mKY2eeuuDtM8Aa058lxZCNT9HYuDLa-fBJf-2xg99DQqkViPUeT8IkaH-xntocNL-3LU4BQX8yhZGstbXRgYZrVHLh3QRha4KTQFaNDCq5n3oWxv5oRT3L2VeSFCcyCrNtoKbdkmDrl-3SAYjpZ~942QYoa3ssopL1mLjiur7RyyC6o66tIpKJ4bGBki4auMaGHNUfDEv0cMeb6vQMY3osQ-G81WOXGPnpNpAmsK4amTzil2Fy4xL4WJxE-v3SPzbFZU-tn6HWLW7xztkG2loP~1TMW4A__&Key-Pair-Id=APKAJLOHF5GGSLRBV4ZA adresinden alındı.

Yertutan, D. İ., Çetinyokuş, T. (2021, Ocak). Sürdürülebilir Konut Satın Alımının Çok Kriterli Karar Verme Metotlarıyla Değerlendirilmesi ve Bir Uygulama. Uluslararası Mühendislik Araştırma ve Geliştirme Dergisi. 13(1), 32-54. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/umagd/issue/59825/677636> adresinden alındı.

Kaynakça, APA 6.0 referanslamam sistemi kullanılarak oluşturulmuştur.

GÖRSEL KAYNAKÇASI

Materyalin genel ağ kaynakçası ve görsel kaynakçasına buradan ulaşılır.
Karekoda ulaşılmaması durumunda aşağıdaki linki kullanabilirsiniz.
<http://kitap.eba.gov.tr/karekod/Kaynak.php?KOD=2245>



TEK NUMARADA BİRLEŞTİ!



Ülkemizde farklı acil yardım çağrıları için kullanılan 7 kuruma ait acil çağrı numaralarının (İtfaiye: 110, Jandarma: 156, Polis: 155, Sağlık: 112, Orman: 177, Sahil Güvenlik: 158, AFAD: 122) tek numara (112) altında toplanması amacıyla geliştirilmiştir.

